

3/1388

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14 } డెన్ వట్టణము 1926 వ నంబ్ నెప్పంబరునెల 24-వ తేది శుక్రవారము } No 149
 సంపుటము ౧౪ } శ్రీ లక్ష్మీనామనందనపుర భారతదేశమున బహుళ తృతీయ. } సంచిక ౧౪౯

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు వాంఛియిచ్చుచి. సంవత్సర చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
 పాఝ్యపునొప్పులు బారదోలును, పొట్లబోగొట్టును
 బెంబుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.
 దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
 మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి దేహమున
 కారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును
 విదేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

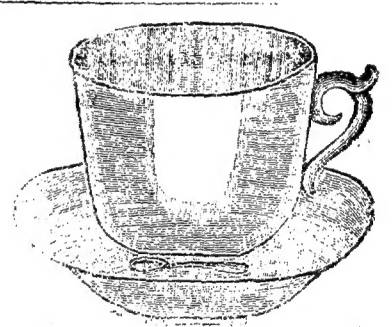

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0 డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండవలసినది.
 అమృతాంజనంబో, 6, 7 తంటుకెట్టివీటి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

(3)

మాకాతాదారులకు అనేక నదుపాయములుగలవు
 వానిని సంబంధించి సీమవెండి, మేలైన పుష్కరములు, మొదటిరకము పట్టెకెంపులు, కుమ్మకెంపులు
 మొదలగువాటితో తయారుచేయబడిన కాకిమాలలు, మెడచెయ్యులు, బిడ్డలములు వంటివి, నాగవత్తులు, మల్లె
 మొగ్గలు, జడబిళ్లలు, లోలకలు, తోడులు, కంపసరలు, కెంపుకట్టెలు, ఉంగరములు, అంబుపోగులు, బేసరులు,
 బులాములు, పట్టుగొలుసులు, చుట్టుగొలుసులు, మిరియాలిగొలుసులు, కంపములు, గిన్నెలు, ఉచ్చరిణ్ణిలు, పలువిధ నేడుక
 సామానులు యివి, యివి యనలేల ముక్కుబుడక మొదలు చంద్రహారమువరకు అన్నిరకముల సామానులు మానద
 సిద్ధముగా నున్నవి. తేనివి అద్దరిచ్చిన వెంటనే తయారుచేసి యిచ్చెదము ఒకసారి మా నమ్మకమును పరీక్షింపుము.
 ఉమ్మడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగల వర్తకులు నెం 28,
 చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

నరసము

సింగిండ్రు, సోస్టింగ్ నట్టులు సరసముగా యివ్వబడును. ముప్పరాయపిల్లపేటి, పెద్దనాయకన్ పేట మద్రాసు. మెషి
 నులను సంబంధించిన భాగము లన్నియు అర్ధరయిచ్చినతయారుచేసియివ్వబడును. ఈ త్రైములు వ్రాసిన బదులు
 వ్రాయబడును.

దృఢమైనది

ఇప్పటికే ప్రకారము బాగుగా తయారుచేయబడిన ఇనుప
 పట్టెలు ఈదీనివ తెలుపబడినవారివద్ద అమ్మకమునకు సిద్ధముగా
 యున్నవి.
 బాంకులు, కంపెనీలు, కార్యాలయములు, కో ఆపరేటివ్
 సంఘములు మొదలగువాటికి సరఫరా చేయబడినవి. (1428)

పి. న శే శ మొ ద లి యార్,
 ఇనుపపట్టెలు చేయువారు,
 ప్రాచైటరు, 59, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.
 నటరాజన్ ఎంజనీరింగు వర్క్సు.
 ఐరన్ అండ్ బ్రాస్ ఫౌండర్లు

అయితే ఎంజనులు, మోటారులు, పెషినుభాగములు, మొదలగు
 వని రిపేరుచేయుటయందుసమర్థులగువారు. రై నుమిలుకుకావలసి

నమ్మకమైనది

యమ్. నారాయణ, మేనేజరు.
 మెసర్సు బి కోటయ్య, యం.చలమయ్య అండ్ కో,
 క్యాంపు ఫర్నిచర్ మేకర్సు, నర్సారావుపేట.
 గుంటూరు జిల్లా

నమ్మకమైన సామానులు ప్రకృతమైన పనివారిచే తయారు
 చేయబడును. మొదటిరకం. రెండవరకం.
 క్యాంపు మంచము 14-0-0 18-0-0
 పడక కుర్చి 7-8-0 6-8-0
 మేజుబల్ల డ్రాయరు గలది 10-0-0. తేనిది 8-0-0.
 అఫీసు కుర్చీలు ఇంకా యితర సామానులుకూడా వున్నవి. త్వర
 పడుడు. మీయొక్క దేహసౌఖ్యమును పొందుడు. మావద్దవున్న
 సామానులకు పూర్తి అయ్యి వివరములు కావలెన్నివారు క్యాటు
 లాగునకు పై కనివలెనామునకు వ్రాయుడు. ప్రతిఆర్డరుతోను
 1/3 వంటు సొమ్ము ఆద్యముగా పంపవలెను. 2979

భస్మప్రదీపిక

మాలి: లయ్యుక్తి 85000 సంఖ్యలతోబదులు తెలుగు అర్థములుకలవు. క్యాలికోరైండు నెల 3-4-0 లు
 ఇందు సమ ప్రభునిజములు కుడిచేసి భస్మములు చేయూ నాని ఆయుర్వేదవిధానములు గలవు.
 కు 1 కి రు. 500 కిమ్మకుగల భస్మములుకూడ గలవు. క్యాలికోరైండు నెల రు. 2-0-0
 రెడ్డి పోదరులు, రాయవరము. గోదావరి.

మహాసూతికాభరణము

శ్రీ ముక్త్యల సంస్థానమున తయారునది. అడివిపండి,
 మొసలి, పులి, మొదలైనవాటి పిత్తములన్నియు చేరినవి. బా
 లింతలకు పరమావధము. వెలకు 1 కి రు 30/- కేటలాగు ఉచి
 తము. వివరములకొరకు వ్రాయుడు.
 2126 ఆర్షరసాయనశాల ముక్త్యల; కృష్ణా.

పాలలోని మంచివై నటువంటిన్ని, పుష్టి చేయనటువంటిన్ని ఆహారభాగములు వుంచి పనికిమాలిన నీటి భాగమును హరింపజేసి చిక్కగా చేయబడిన పాలే కన్ డెన్సుడు పాలు. కన్ డెన్సుడు పాలు కొనుటవలన మీరు యిచ్చే సాము ఆహారపదార్థమునకుగాని నీటికికాదు. గ్రామములో పాలు కొనునప్పుడు పొదుగునుంచి పితకబడిన ఆవు పాలలో సహజముగానుండు నీటికేగాక, పాలమువాడు యెక్కువ లాభముకొనుటకు వాటిలో కలిపెడు నీటికికూడా మీరు డబ్బు యిచ్చుచున్నారు. కన్ డెన్సుడు పాలు వునయోగించునప్పుడు మీకు కావలసినట్లు నీళ్లు హెచ్చుగాని, తక్కువగాని కలపవచ్చును. లేక నీరు కలపకుండగనే అన్నములోను, చపాటీలు, రొట్టెలు మొదలగువానితో పుచ్చు కొనినయెడల, ప్రశస్తమైన ఆవుపాలు పుచ్చుకొనిన దానికంటె మూడురెట్లు పుష్టిని, బలమును యిచ్చును.

మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) చిక్కగా చేయ బడిన పరిశుభ్రమైన, సారవంతమైన ఆవుపాలు. అది అనేక మానములు యథాస్థితిలో నిలవయుండుటకుగాను ప్రశస్తమైన పంచదార దానిలో కలపబడినది. డబ్బా విడగొట్టిన తర్వాతకూడా, ఈ పాలు చాలారోజులవరకు శుభ్ర ముగాను, రుచిగాను వుండును. మీరు మిల్కు మెయిడు కన్ డెన్సుడు పాలు (గొల్లభామ కన్ డెన్సుడు పాలు) యింట్లో వుంచినయెడల పిల్లలకు పాలు పెట్టుటకుగాని లేక టీ, కాఫీ, వంట, మితాయిచేయుట, మరియేవైనా పాలతో చేయబడు పనులకుగాని మీకు అచ్చావుపాలు యెల్లప్పుడు సిద్ధముగా వున్నట్లే.

మీరు కన్ డెన్సుడు పాలు వునయోగించినయెడల, మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) యెంత అద్భుతమైన, సారవంతముగల అచ్చావుపాలో తెలిసికొనుటకు ఆలస్యముచేయక త్వరపడుడు.

మీ పేరు, చిరునామా పూర్తిగా, స్పష్టముగా మూడు అకాల పోస్టేజీ స్టాంపులతో యీ దిగువ చిరునామాకు వ్రాసినయెడల, తిరుగ టపాలో మాదిరికబ్బా ఒకటి మీకు రాగలదు.

MILKMAID MILK Post Box 396 CALCUTTA	దయచేసి మాదిరికబ్బా సంపుటు. దీనిలో మూడకాల పోస్టేజీ స్టాంపులు పంపియున్నది.	పేరు..... చిరునామా..... జిల్లా.....
---	---	---

ప్రతి మిల్కు మెయిడు పాలడబ్బా (గొల్లభామ పాలడబ్బా) లో స్వచ్ఛమైన ఆవు పాలున్ను, పంచదారమాత్రమే వున్నదని తడుచుచేయించినవారితో గారంటీ చేయబడినది. ఇది అబద్ధమని యెవ రైనా రుజువుచేయగలిగినయెడల, వారికి 5,000 రూపాయలు యివ్వబడును.

మిల్కు మెయిడు పాలు (గొల్లభామ పాలు) చేతిలో
 తాకబడకయే తయారుచేయబడినది.

భార్య సెంటుజారి గజెటు

(మంగళవారం, 21 సెప్టెంబరు)

వర్ణనకాళి

హెచ్. ఎం. హుడు వి. సి. ఎన్. గారిని మదరాసు హకార సంఘముల రిజిస్ట్రార్ గను కలెక్టరుగను నియమించిరి. ఇ. సి. వుడుగారిని ఆర్థిక శాఖ డిప్టీ సెక్రటరీగా నియమించిరి.

న్యాయశాఖ

గుంటూరు జిల్లాలో సత్తెనపల్లి సర్కిలునందలి రాజా పాలెం, పోలీసు స్టేషను అక్టోబరు 1 తేదీనుండి తీసివేసెదరు. ఆ స్థలములయందు బెల్లంకొండ పోలీసు స్టేషను క్రింద చేర్చబడును.

మరణశాఖ

ఈ దినవారానికి దేశీయ క్రైస్తవ పెండింగు చేయుచు అధికార మొసంగబడిన. కె. గురవయ్య పన్నూరు, పి. బాను, కోటపాడు, కె. రత్నం నంద్యాల, రెవ. ఎల్. ఇబాదు నర్సాపూరు.

ఈ దినవారానికి కిందిన కొందరినై నెన్ను తొలగించిరి. రెవ. వి. ప్రకాశం—చ. గోదావరి, రెవ. పి. పాలుకర్నూలు.

న్యాయశాఖ

టి. భగవంతుండు సుప్రకారిని రెండవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి.

మ. తామిజాద్వీప క్యాబిరు సాహేబుగారిని మూడవ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి.

ఈ దినవారానికి తెంచి మేజిస్ట్రేటుగ నియమించిరి— సాదాగారు నాజుల్లా సాహేబుగారు—మదనపల్లి, అద్దేపల్లి నూర్య ప్రకాశ్ గావునాయుడుగారు— రాజమండ్రి.

విశాఖపట్నం ఏజెన్సీ పోలనరంజిల్లాబోర్డులందు ఫాపింప బడు ప్రాచిడెంటు ఫండులన్నియు సదరువట్టుక్రింద సక్రమముగ సుర్తింపబడును.

అభివృద్ధిశాఖ

సి. భాస్కర రావునాయుడుగారిని గుంటూరు నుండి విశాఖపట్నం సూకార సంఘముల డిప్టీ రిజిస్ట్రార్ గు నియమించిరి.

ఎన్. వి. దేవదాసుగారిని ఉత్తర కడపజిల్లా ఫారెస్టు అఫీసరుగ నియమించిరి.

ఇ. వి. రామచంద్రరావుగారిని పల్నాటిమిడి మామవాల ప్రత్యేక ఫారెస్టు అఫీసరుగ నియమించిరి.

సానిక న్యవహరాలనశాఖ

రా. బి. కె. తామరేంద్రరావుగారిని ఆరోగ్యశాఖ అసిస్టెంటు డైరెక్టరుగ నియమించిరి.

జి. గురవయ్యనాయుడుగారిని గంజాము జిల్లాబోర్డు సభ్యునిగ నియమించిరి.

ఎం. రంగనాయకులుగారిని చీరాల మునిసిపలు సంఘ సభ్యునిగ నియమించిరి.

కనగిరి తాలూకాబోర్డు ఉపాధ్యక్షునిగ బి. నూరి కొండా రెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగ ఎం. నరసన్న గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

శ్రీకాకుళం మునిసిపలు కౌన్సిలుసభ్యునిగ బి. శంకర నారాయణరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

చిత్తూరు మునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగ ఎం. అంజనేయం అయ్యంగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కడప మునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగ సి. లక్ష్మీనారాయణరావు గారు, ఎ. శంకర్ గాచారిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

ఏలూరు మునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగ యీ దినవారము ఎన్నుకొనబడిరి:—

వి. వేదాంతరావు నాయుడుగారు, కె. కన్నయ్యరెడ్డి గారు రాజామండ్రి ప్రగతిభుజంగ రావు పంతులుగారు, మోతే నారాయణరావు శ్రేష్ఠిగారు, కె. సుబ్బయ్యనాయుడుగారు. నంద్యాల మునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగ పి. బాపిరెడ్డిగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

రాజమండ్రి పురపాలక సంఘ సభ్యులుగ కె. లక్ష్మీపతి గారు ఎన్నుకొనబడిరి.

విజయనగరం మునిసిపలు కౌన్సిలర్లుగ యీ దినవారము ఎన్నుకొనబడిరి:—

సి. తాతాచారిగారు సి. సుబ్బారావు పంతులుగారు లింగం వెంకట సుబ్బారావు పంతులుగారు.

విద్యాశాఖ

జయంతి సత్కారాంతరము గ్రామీణుల రాజమండ్రి ఆర్ట్స్ కాలేజీ ఫీలాసఫీ ఉపాధ్యాయుని మదరాసు ఎడ్యుకేషనలు సర్వీసునందు చేర్చుకొనిరి.

విను ఇ. ఎం. బహదూరిని సెంట్రలు సర్కిలు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి.

విను పి. నీళమ్మగారిని రాయపేటలో గవర్న మెంటు హాబిట్స్ సెకండరీ స్కూలు ప్రధానో పాధ్యాయునిగ నియమించిరి.

బళ్లారిజిల్లా సెకండరీ ఎడ్యుకేషను బోర్డు సభ్యునిగ జిల్లాబోర్డు నుండి గొల్లపయ్యల మహమ్మదు బాషాగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

కాకినాడ కాలేజీ మొదటి గ్రేడు కాలేజీయగుటచే ప్రిన్సిపాలు వి. రామకృష్ణ రావుగారు ఉద్యోగరీత్యా సెనేటు ఆకెడమికు కౌన్సిలు ఆఫీసియేటెడు కాలేజీల కౌన్సిలు సభ్యులయిరి.

కాన వారి ఫ్లానే యీమాడు ఫ్లానములకు కేరొకరిని ఎన్నుకొనవలెను. పాలపూలు కాలేజీ ప్రిన్సిపాలు లాబూగారుగూడ అట్లే ఉద్యోగరీత్యా సభ్యులగుటచే వారిఫ్లానే ఒకరిని విశాఖ పట్నం బరంపురం కాలేజీల ప్రిన్సిపాలు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ చట్టము ప్రకారము తొలగింప చే వారి ఫ్లానే ఇద్దరిని కాలేజీల కౌన్సిలులకు ఎన్నుకొనవలెను. ఇట్లే ఆకెడమికు కౌన్సిలులకు, మూడుఫ్లానములు భాల్షించిని. కాన ఆయాకాలేజీలనుండి ఆయాఫ్లానములకు అభ్యర్థులను అక్టోబరు 1 వ తేదీ లోపున రిజిస్ట్రార్ గారికి తెలియజేయవలెను.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

ఈదినవారము ఆకెడమికు కౌన్సిలు సభ్యులుగ 10 వ తేదీన జరిగిన సభలో చేర్చుకొనబడిరి.

రెక్టరు:— కె. శ్రీనివాస ప్రతాపారాధ్యులు, అసం త్తరంకాలేజీ, సి. ఎల్. గణపతిగారు రాజమండ్రి కాలేజీ, ఎం. కామయ్యగారు విశాఖపట్నం కాలేజీ. ఫిజిక్సు:— విస్వా ఆప్పారావుగారు రాజమండ్రి, డా॥ ఎ. ఎల్. నారాయణ విజయనగరం. కెమిస్ట్రీ:— డి. దాసురత్త విజయనగరం కాలేజీ, ఎ. వి. నారాయణ పార్లమెంటరీ కాలేజీ, కె. నర్సయ్యనారాయణమూర్తిగారు రాజమండ్రి. ఎల్. వెంకటర

మూ, విజయనగరం, బి. మహాదేవ మహదేవ్, సి. రత్నయ్య బం దరు: ఎం. బాను, గుంటూరు; పి.వి. రామచంద్రాచార్య, అనం త్తరం; ఎం. కె. వెదగూసి. టి. ఎస్. తిరుమూర్తిగారుని శాఖలన్నింటి.

వాంఛనాశాఖ.

వి. వెంకటరామయ్యగారు రిని హైకోర్టు జరిజనలునెడు మొదటి అసిస్టెంటు రిజిస్ట్రార్ గుగను కమిషనరుగను నియమించిరి.

టి. శ్రీనివాసయ్యంగారిని గూడూరు సర్కిలు ఎక్స్ సైజు ఇన్ స్పెక్టరుగ నియమించిరి.

పి. వెంకట రమణరావుగారిని గూడూరునుండి మచిలీ పట్నం మార్చిరి.

WANTED.

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas Stamp. 3108 Apply to:— Imperial Telegraph College, Delhi

కావలెను

గుంటూరుజిల్లా తెనాలితాలూకా కొల్లూరు గ్రామము లో మాత్రముగా తెరువబడనున్న (అన్వేష్య సహాయుచే) పెదపాతశాలకు నెల 1 కి దు 20-1-25 రూపాయల శీతముమీద లక్షణము ప్రముఖము, సాంగధ్యమునైన పండితులు కావల యును. ఈ భాద్రపద బహుళ అమావాస్యలోపుగా ధరకా ములు యిక్రిందివారికి పంపుకొనవలెను.

ఒకసంవత్సరము తక్కువగాకుండా వుండే యేర్పాటు మీద, విద్యార్థులు ముందుగా తెలియబరచి, ఆశీర్వాద పుస్తకం మినాటికి కొల్లూరు చేరవలెను.

కొల్లూరు } దుగ్గిరాల వెంకట గోపాలకృష్ణయ్య }
18-9-26 } కొల్లూరు తెనాలితాలూకా

గుంటూరు జిల్లా.

కామినియానూనె (రిజిస్టరు చేయబడినది)

ఉత్కృష్టదేహియు కిది అమృతమైన వాసనద్రవ్యము. ఇది వెంట్రుకలు ఉడికింపకుండ కాపాడుచు, వారి మొక్క ఆవిష్కరించి, హాగనును హెచ్చించును. పుట్టెయందు గలుగునుంట్లను పొర్రబ్రోలును, బట్టలెలను మాన్పును. రంగుమారిన వెంట్రుకలను మామూలు రంగును గలిగింపును.

దీనియందు మహాహారమైన సువాసనగలదు. ఉపయోగించిన తరువాత మెదడుకు ఉత్సాహమును, చల్లదనమును, మంచితోయోచనను గలిగించును. కేనకు కలమంది దీనిని ఉపయోగించి, దీనిచే గలగు అపారమైన అత్యున్నత గుణమును గుఱించి చాలగొప్పగా సాగడియున్నారు.

ఈ దిగున తెలుపబడిన యోగ్యతప్రతికను చదువుడు.

దివ్యాచంద్ర భండారి, ఆమృతమయ పంజాబునుండి ప్రాసినది:— “మీ కామినియానూనెను పరీక్షించితిని. ఇది వెంట్రుకలు పెరుగుటకు, అందముగా నుండటకు చాల ఉపయోగకరము. వి. పి. మూలముగా ఈ బుడ్డను దయచేసివంపుడు.

దీనిని ఉపయోగించుటకునుదరుడు. ఇప్పుడే దీనిని కొనుడు.

1 నుడి ధర రూ 1-0-0 పావునుడి 0-5-0 ప్రత్యేకము
" " 2-10-0 " 0-12-0 "

హెచ్చరిక:— కామినియానూనె ప్రతి వట్టునుండును, గ్రామ మనంనును యందు (కరి) నాగనగరముందు మహానాథుల కిచ్చి కొర నును. కొందరు న కరుణ తెలియజేసి రైగ గలుతుగల సర్వసంకల్ప నిచ్చి “ఇది పరమమృత్యు ప్రభువు” చెప్పుదును. అంతలో తాళి గొప్పలాభ ము గలవని తెలుసుకొనుచు. గాన అట్టవచ్చిన వ్యాపార సర్వసంకల్పమున తీసుకొనినది. అప్పుడే “కామినియానూనె” ను కొర దిరున వాడకూడదు. “చక్క” యుకము.

అత్తయ్యనిదికి రాజావంటిది ఓహో దిల్ బహారు

రాజమండ్రి నారంగిరేచాలగొప్పగొప్పగా (కళం) నింపుబడినది. కేది గుణాలయందు కొని యుక్కులన కేసిన కొత్తగాకొసిన పుష్పములనె విచారుట్టుచక్క లన చాచివాడన న్యాసించును.

దీని వి ఒకవారి వాడుడు. శివునాథ మీరెప్పుడును దీనిని వాడుదురు

కొన్న నుడి 1 కి ధర రూ 2-0-0 వి. పి. నర్సయ్య 0-5-0 ప్రత్యేకము.
" " 1-4-0 " 0-5-0 "

హెచ్చరిక:— ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్ కంపెనీ, 285, నాన్సుమనీ మార్కెట్టు, లండను

128

మద్రాసు అందు సదరక మరాటా రైల్వేంపెనీ కలిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇంకొక్కటేలు చేయబడినది)

నో టీ సు

మీటర్ గేజ్ బండ్ల రాకపోకలు

1926-వ సంవత్సరము అక్టోబరు నెల మొదటి తారీఖునుండి ఈ రైల్వేకు సంబంధించిన మీటర్ గేజ్ సెక్షను మీదుగా బోవు బండ్ల రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడును. ఈ దిశవ తలుపబడిన ముఖ్యమార్పులను మీరు గమనించవలెను. నెం 1 రు 1 అందు 2 మెయిల్ రాకపోకలందు కొన్ని మార్పులు చేయబడినవి. నుతే భావనద్ద నిల్పుచున్న సెంటరు 2 మెయిలు యిక ముందు నిలువదు.

		గం. ని.	గం. ని.
నెం 5 రు కొల్హాపూరు ప్యావంజరు కొల్హాపూరునుండి బయలుదేరుట ఉదయము	7-35 పూనా చేరుట రాత్రి	8-40	
నెం 34 రు మిక్సెడ్	మిక్సెడ్	"	"
నెం 8 రు ఎక్స్ ప్రెస్సు	పూనా	"	"
నెం 24 రు ప్యావంజరు	మార్కుగోవ	"	"
"	కాజల్ రాక్	"	"
నెం 28 రు మిక్సెడ్	"	"	"
"	లోండా	"	"
నెం 39 రు లోకల్ మిక్సెడ్	హుల్లి	"	"
నెం 40 రు లోకల్ ప్యావంజరు	ధార్వాడ	"	"
నెం 41 రు మిక్సెడ్	గడగ్	"	"
నెం 63 రు "	హట్ గి	"	"
నెం 62 రు ప్యావంజరు	బెజవాడ	"	"
నెం 48 రు మిక్సెడ్	"	"	"
నెం 14 రు ప్యావంజరు	"	"	"
నెం 47 రు "	మచిలీపట్నము	"	"
నెం 13 రు "	"	"	"

ముఖ్యమార్పులను బోవు బండ్ల కాలపరిమితియందు కూడ స్పష్టమార్పులు చేయబడినవి. ఎక్కడ అవసరమో అక్కడ మాత్రము ప్రాంతీయ రైలుమార్గ కాలపరిమితికూడ స్పష్టముగా మార్చబడినది.

పూర్తి కాలపరిమితి తెలియగోరువారు త్వరలోనే ప్రతిస్టేషనునందును అన్యకమునకు దొరకునట్టి కాలపరిమితి పట్టికను చూడవచ్చును.

జి. టి. యం. ఆఫీసు
సార్కు టౌను, మదరాసు
14-9-26

హెచ్. డి. సిక్లెర్,

ఆక్టింగు జనరల్ ట్రాఫిక్ మేనేజరు.

మొదట నిర్భయత్వము

మలేరియాజ్వరములను రాసీయకును. అది మిమ్ముల బాధించుటకు మునుపే ఇసనా ఫెలీని (Esanofele) తీసుకొని, సులభముగా ఆటంకపరచవచ్చును. మలేరియాకు, ఇతర జ్వరములకు అమోఘమైన నివారణ, ఆటంకపరచుటయందును అద్వితీయమైనది. రాసీయక ఆటంకపరచుటకై ప్రతిదినము సాయంత్రము, ఉదయకాలములందు ఒకమాత్ర చొప్పున పుచ్చుకొనిన చాలును. బిడ్డలకు ద్రవరూపముగా నున్న ఇసనా ఫెలీనాను (Esanofelina) వాడవలెను. అందరు కేమిస్టులవద్ద దొరకును. ఇజేమాదిరిగా నుండువాటిని చూచి మోసపోకును. (1)

Messrs. Gorio Ltd.,
Post Box No. 159, Bombay.

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవి వంటివి

చక్కని డబ్బీతో సహా నీసా 1-కి రు 0—10—0; డజన్ 1-కి 6—4—0

అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

బ్రిస్టులు జగత్ప్రసిద్ధిచెందిన సరసపరిల్లా

సావనశరీరమునందు గల మలినములన్నిటిని పూర్తిగా తీసివేసి శుభ్రముచేయును. రక్తమును వృద్ధిచేయును. మరియు లేపదు (కారిజము), మాత్రపిండములు మొదలగు ఇతర అవయవములను నుంచి ఆహార గ్రహీతిలో నుండును. ఆకలిని వృద్ధిచేసి, చురుకైన జీర్ణశక్తిని, అమోఘమైన నిద్రను గలిగించును. ఈభోషణమునందు స్వభావికముగానే ఇట్టి గుణముగలవు. ఈసిద్ధాంతము 1832 సం॥ రం నుండియే అంగీకంపబడినది. అన్నిచోట్లలోను విక్రయించబడును.

మరియు ఈ దిగువ తెలుపబడిన వారియొద్దకూడ విక్రయమునకు దొరకును. 1. మెసర్సు బి. కె. పాల్ & కో, 2. ఎం. ఆర్. పాల్ & కో, 1 & 8 బాన్ ఫీల్డ్ రోడ్లు, కలకత్తా. 3. మెసర్సు కెంప్ & కో, బొంబాయి. 4. మెసర్సు డి బ్రవర్స్ 32, మొగల్ హిద్, రంగూన్.

విద్యార్థుల కర్తవ్యము

లాహోరునుండి యొకవిలేఖరి గ్రాంథిక సలహా హిందీభాషలో సతిజాలికరముగు నీలేఖను నాకు వ్రాసెను.

“హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములవలనను కాసనసభల ఎన్నికలనుగురించిన తీవ్ర ప్రచారమువలనను అసహాయము నవలంబించిన విద్యార్థులు చకితులై యున్నారు. వారు దేశముకొర కధికమున త్యాగము వోపరించిరి. దేశసేవయే వారికి ముఖ్యలక్ష్యము. నేడు వారికి మార్గదర్శకుడు కరువయ్యెను. కొన్ని సభల యెన్నికలనుగూర్చి వారి కెట్టి ఉత్సాహమునలేదు. హిందూమహమ్మదీయ వైషమ్యములను వారు బహిష్కరించిరి. కావున వారిపుడు దారి తెన్నెరుంగక పరిశ్రమించువారికంటెను అగ్రముస్లిములందున్నారు. వారి నటుల వదలివేయదగునా? దీని కంతకును మీరే ముఖ్యకారకుల లను విషయమును స్మరింపుడు. వారు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞలప్రకారము మెలంగినను ముఖ్యముగామీ ఆజ్ఞలప్రకారమే మెలంగిరి. ఇప్పుడు మీరు వారికి మార్గదర్శకులగుట మీపనికాదా?”

అని ఆ విలేఖరి వ్రాసెను. మునుపటిగాడిని చేయగలడు గాని నడువనోల్లని గుర్రముల నెటుల నచటికి నడిపింపగలడు? ప్రశంసనీయులగు నీయువకుల పట్ల నేను సానుభూతిని తెలిపెదనుగాని వారు నేడు లక్ష్యమును వీడి పరిశ్రమించుచున్నందులకు నాలొపమే కారణమని నేను తలంపను. వారు వెనుక నాయాజ్ఞానుసారమే పనిచేసి యుండినచో నేడు గూడ నటుల చేయుటకు కలిగిన నిరోధమేమి? నామాటయందు గౌరవముకలవా రందరును ఖద్దరును కంతుకరమునుగూర్చి పనిచేయవలెనని నేను నిష్కర్షగానే తెలుపుచున్నాను. 1920 లో వారు కాంగ్రెసు ఆజ్ఞల ననుసరించిరిగాని నా ఆజ్ఞల ననుసరింపలేదు. అదియే యుచితము మాడను. వారు లేమి అంతరాత్మ ఆజ్ఞలనే అనుసరించినన మరితే సరిగానుండును. కాంగ్రెసువారి యాజ్ఞయును కృత్తుల అభిప్రాయముగూడ నపు డేకభవించెను. వారు నిర్భయత్వమున కార్యక్రమమున కపుడు సంసిద్ధులైరి. ఖద్దరు యిప్పుడు గూడ కాంగ్రెసువారి ఆజ్ఞయే. అది నిర్భాగకార్యక్రమమున చేరును. అట్టిచో వారు ఖద్దరువిషయమున నేల పనిచేయగూడదు? నిర్భాగకార్యక్రమమున అస్పృశ్యతానివారణముగూడ చాలముఖ్యముగు ననుస్థయే. దేశసేవచేయుగోరు యువకులెందరు వచ్చినను యీవిషయమునగూడ పూర్తిగా పనియున్నది. దేశీయుల నీతివర్తనలను గావించుటకును పనిలేకుండనున్న కోట్లకొలది ప్రజలకు శేవనాధారముగు పని సమహర్షుటకును ప్రయత్నించువారందరును నిశ్కువముగ స్వరాజ్యపౌధ నిర్మాణమున పాల్గొనువాచేయుదురు రని గ్రహించుడు. నేల రాజకీయవిషయమునకుగూడ వారు హంచి అవకాశమును కలిగించినవారగుదురు. ఈ నిర్భాగ కార్యక్రమము విద్యార్థులలో నుదారభావమును కలుగజేయును. అదియే నిజమల పట్టపరీక్ష. (గ్రామ్య యేటింగు). పట్టపరీక్ష కది పూర్వాపర కృషిగూడ నగును. (ప్రీ గ్రామ్యయేటింగు-హాట్టు గ్రామ్యయేటు)

నిజమేమనగా ఖద్దరును అస్పృశ్యతా నివారణమును గూడ యువకుల నాకర్షింపజాలి యుండిలేదు. అట్టిచో నేను వారకెందులకును గూడ పనికిరావని వారు గ్రహింపవలెను. నా వైద్యము వారికి పనికిరాదు. అన్ని వ్యాధులకును మూల మొక్కలేయనియును బ్రౌఢముగూడ నొక్కటే యనియును నేను నమ్మెదను. వాస్తవ నామధర్మగములుచాల కొద్దిగానే యున్నవి. వైద్యుడు తనకు గల అల్పశక్తినివిస్తగగా చాలుచున్నపు డెంతటివత్తుడని మరల నదిని నిందింపవలసినా?

ఆత్మవిశ్వాసమే స్వరాజ్యము గాన సావిద్యార్థులు స్వశక్తివలననే భావికర్తవ్యమును నిర్ణయింప వర్తలు. (హె. క. గాంధీ-ఎంగుయిండియా)

సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారు

స్వస్థతగ నుండుట

దక్షిణాఫ్రికాకు ప్రయాణము

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెం 28:—సి. యఫ్. ఆంధ్రాసు గారు రిపుడు స్వస్థముగ నేయున్నారు. ఆదివారమురాత్రి బయలుదేరి బొంబాయిబోయి 28 వ తేదీ బుధవారమునాడు యస్, యస్, కరపారాలో దక్షిణాఫ్రికాకు పయనమయ్యెదరు. (అ. ప్రె.)

ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యా సంస్థాపనాచార్యులు

కీ॥ శ్రీ॥ వైద్యరత్న డి. గోపాలాచార్య పండితుని మట్నావతరణోత్సవము

అభిమాన మిత్రబృందముల సంస్తుతి సంభాషణలు

ఆచార్య స్మారక చిహ్న నిధికి విరాళములు

దక్షిణభారత వర్షమందలి ఆయుర్వేద వైద్యవిద్యా సంస్థాపకులును, భారతాభిలాష్యుడైన విద్యాప్రదాతలందఱగఁ గలయును, చెన్నపురి ఆయుర్వేదాశ్రమ, కళాశాలలను ప్రతిష్ఠించిన వారును, ప్రఖ్యాతాంధ్ర మహాశయులు, కీ॥ శ్రీ॥ శే॥ పులక వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుల వారి మట్నావతరణోత్సవము నిన్నటి సాయంత్రము చెన్నపురి గోవిందప్పనాయని విధిలోని ఆయుర్వేదాశ్రమమునందు జయప్రదముగ నిర్వహింపబడినది. పండితుల వారి ప్రేమమిత్ర బంధువర్గమును, ప్రేమాస్పదులును, అభిమానులును, పట్టణమందలి భిక్షుగృహులును, వైద్యకళాశాలల విద్యార్థులును పలువురు సభికులందఱి. డి॥ బి॥ ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు ప్రధానపాత్రవహించిరి. ఆయుర్వేదాశ్రమ నిర్వాహకులు శ్రీ దేశికాచార్యులు డా॥ కనకరత్నంగారలు అతిథులను చందన ఫల పుష్పతాంబూలాదులతో సత్కరించిరి. కీ॥ శ్రీ॥ శే॥ పులక స్మారక చిహ్నముగ భారత వైద్య పాఠశాలయందొక భవనమును నిర్మించుటకై నిధియొకటి ప్రారంభింపబడెను. డి. దేశికాచార్యులు, కాకినాడను నాగేశ్వరరావుపంతులు, డాక్టరు లక్ష్మీపతి మున్నగువారు నిధికి విరాళముల నొసంగిరి.

అధ్యక్షులు

డి॥ బి॥ ఓ. తణికాచలంకెట్టిగారు ప్రథమమున ఈ సమస్థానించు యశోశేషులగు పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారిని తాము స్వయముగ నెరుంగదుమనియు, పండితులవారి విశాల హృదయము, నిర్భాగ్యులు, రోగులయెడ గల కనికరము మున్నగు మగుణములచే వారి ఆయుర్వేద కళాశాలను, జైవ ధాలుమును స్థాపించిరనియు బల్కిరి. కన్యకాపరమేశ్వరి దేవస్థాన ధర్మములకు సంబంధించిన వైద్యవిద్యాలయమునకు పండితులవారే ప్రథమాచార్యులుగ నుండిరి. కీ॥ శ్రీ॥ గోపాలాచార్యులవారు ఆయుర్వేద వైద్యాభివృద్ధికై పాటుబడు దినములందు ఆయుర్వేదమునకుగాని దేశీయ వైద్యవిధానమునకుగాని ప్రభుత్వము కడు ప్రతిఘటించియుండెను.

సంస్కరణములకు పూర్వము శ్రీ॥ ఆచార్య శుబ్బులిక్ష్మణరావు పంతులుగారు కాపసభలో "ప్రభుత్వమువారు ఆయుర్వేదమును పరిశోధనల కేయింపవలె"నని యొకతీర్మానమును గొనివచ్చిరి. తత్ఫలితముగఁ దాక్టరు కోమలగారి సంఘము నియమింపబడెను. అది యంత అసంపూర్ణమైనదో మనకెల్లరకు తెలియును. డా॥ కోమలగారు కొన్ని ఆయుర్వేద జైవ ధముల కీ॥ శ్రీ॥ గోపాలాచార్యుల ప్రకేపించిరేగాని ఆయుర్వేదవైద్యము శాస్త్రీయజ్ఞానమునైనగాని, శాస్త్రీయవిధానమునైనగాని ఆధారపడియుండలేదని విధానమునే నిరసించిరి. సంస్కరణములు ఓడిపోయెననియు, ద్వంద్వ ప్రభుత్వపరిపాలన ఆచరణయోగ్యముగాననియు, ఎవరికెంత జెప్పినను ఆయుర్వేద వైద్యమును విచారణ గావించుట కొకసంఘమును నియమింపజేయాలినందుకు కృతజ్ఞులము. ఇందులకు ఇండియన్ మెడికల్ సర్వీసువారి ప్రాతికూల్య ముమితముగ నుండినను గా॥ ప్రధానమంత్రిగారు ఫీరచిత్తముతో భవారి తీర్మానము నాచరణయందు తెట్టి సంఘమును నియమించిరి. కావున డి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు సంఘమునకు కార్యదర్శిగను, డా॥ ఊస్మాను సాహేబుగారు అధ్యక్షులుగ నియమింపబడిరి. వారు అపారమగు కృషియొనర్చి దీర్ఘమగు విచారణలు జరిపి అమూల్యమగు నివేదికను పంపించిరి. దాని ఫలితమే ప్రస్తుతము ప్రభుత్వమువారిచే స్థాపింపబడిన దేశీయ వైద్యవిద్యాలయము. కీ॥ శ్రీ॥ ఆచార్యుల వారిపట్టికి జీవించియుండిన వారో తమ కృషి ఫలిం చె గ దాయని ఎంత సంతోషించియుండురో! రాష్ట్రపంపంతట గ్రామములలో దేశీయవైద్య విధానమును విస్తరింపజేయుటవలన ద్వంద్వ పరిపాలనను, మంత్రిగారిని ప్రకేపింపవలెను. ఇది యంతయు పండిత గోపాలాచార్యులవారిలోను సర్వవంతుల ప్రయత్న ఫలితమనియే జెప్పవలెను.

ఈ ఆయుర్వేద కళాశాల నిర్వహణాభివృద్ధులకై పండితులవారు ప్రతిసంవత్సరము ఉదారమనస్కులతో భూరి విరాళముల నొసంగుచుండిరి. చాచాపు కళాశాల కను భువనంతులవారి

తామే భరించుచున్నటుల ఆయాసంవత్సరముల నివేదికములను బట్టి తెలియగలదు. ఇట్టి వితరణ గలవారు అరుదుగ గలరు. కేశియవైద్యవిధానాభివృద్ధికై ఇట్టి నేపథ్యము భాగ్యముకొలది మండికి మాత్రమే లభింపగలదు. అట్టి మహామహుని జీవితమును నేడు మనము స్మరింప గూడినాము అని బల్కిరి.

డి॥ బి॥ వి. మాశిలామణిపిల్లెగారు:—

పిమ్మట మాట్లాడుచు దివంగతులగు ఆచార్యులవారు దక్షిణ భారతవర్షమునందాయుర్వేదవైద్యప్రచారమునకు, ఆయుర్వేద వైద్యాభిమానమునకు, ఆయుర్వేద కళాశాల ప్రతిష్ఠాపనకు బాధ్యులని బల్కిరి. ఒక్క వ్యక్తి ఇంతటిపనిని జేయగలిగిన అట్టివానినిగూర్చి ఎంతయు గర్వము జెందవలసిందే యనిరి. అంతేమేగాదు. ఆచార్యులవారు ఈ కళాశాలను స్థాపించుటకు ప్రయత్నించిన కాలపరిస్థితిని గమనించిన అదినములందు ప్రస్తుత ముండేది రాజకీయ వాతావరణముగాని, స్వదేశ, స్వభాతి, స్వవిద్య, స్వసాంప్రదాయములపై అభిమానముగాని లేకుండెను. పాశ్చాత్య వైద్య విధానమునకు పోటీగ నీ ఆయుర్వేదమును నెలకొల్పి ను ద్యమ ముందా రోజులలో పాల్గొనుటకు ముందుకు వచ్చు వారి సంఖ్య

పండిత డి. గోపాలాచార్యులుగారు

అత్యల్పముగ నుండెను. అందుచే ఈకార్యభారము నంతను తన భుజమధములపై నిడిగొని నిర్వహించిన పండితుల వారి కీ॥ శ్రీ॥ యనుపమానము. ఆచార్యులవారు స్థాపించిన విద్యాలయము ప్రథమ దశయందు ఎక్కువ విద్యార్థిబృందము నాకర్షింపజాలక పోయినను ఆయుర్వేదమును వారికి గల అభిరామరాగము అపరిమితోత్సాహము, అగణిత భక్తిశ్రద్ధలు కష్టములనుండి గట్టెక్కింప జాలెను. పండితులవారి స్వంత విరాళముల పైనే కళాశాల చాచాపు నిర్వహింపబడుచు వచ్చెను. అదినములందు ప్రజ లిట్టి యుద్యమముల కొసంగెడి సాయ మత్సల్యము. అట్టి స్థితిలో గోపాలాచార్యులుగారు విద్యాలయమును స్థాపించి పోషించి తుదకు డాక్టరు ఆచంట లక్ష్మీపతిగారివశ మొనర్చి గతించిరి. పండితులవారి పట్టణమున కరుదెంచిన నాటకండియు నేను వారిని బాగుగ నెరుంగుదును. వారిపట్టణముందొసర్చిన కృషియొక్క ఫలితము లనేక తావుల నేటికిని గనవచ్చును. కొలది కాలములో మనదేశమందలి మూలకు అండ్లయ వైద్యవిధానము వ్యాపించునటుల అసంభవము. అట్టితెలి ప్రభుత్వదేశీయవైద్యవిద్యాలయముందు శిక్షణను బడిన నిపుణులైన విద్యార్థులు గ్రామములందు చాల ఉత్కృష్టముగ నేవజేయుట కర్హులగు నుండగలరు. పండితులవారి జీవితము జనులకెల్ల ఆదర్శప్రాయమై ఆయుర్వే

ద వైద్యప్రచారమునకు మురొక్కొక్కాక యని యాశించుచు ముగించిరి.

కేప్టను జి. శ్రీనివాసమూర్తిగారు

మాట్లాడుచు ఒక గొప్ప ఉద్యమమునకై ప్రాణముల బాముట కడు ఉత్తమునిని చెప్పెడు పలుకునందెంతయో సత్యము గలదనిరి. కాని యొకానొక ఉద్యమమునకై జీవించుట అంతకంటెను కష్టతరము.

అందును నలువైపుల ప్రతిఘటనల నెదుర్కొనుచు ఉద్యమమును కొనసాగించుట సంప్రసనియమా. అట్టి ధీరవరేణ్యుని పాదములకడ గూర్చుండు మహాభాగ్యము నాకు కొలదిమాదలు లేటప్పించినది. పండితులవారివంటి మహానీయుల జీవితములనుండి మనము నేర్చుకొనదగిన నీతు లనేకములుండును.

ఆచార్యులవారు సార్వజనీనముగ ప్రేమింపబడుచుండెడివారు. కన్యాకుమారినుండి హిమవత్సర్యకమునరకును భారతవర్షమందెల్లడల నేను సంపాదించిన ఫలములందు పండితులవారిని గూర్చి ఎవరు ప్రవరించినను భక్తితోడను, కన్నుల నిండుగ బాష్పములతో దప్ప సంభాషించెడి వాడగుదు. దయానంద కళాశాలాధికారులు పండితులనుగూర్చి నిందాదుప్రేమతో ముచ్చటించుచు. గోపాలాచార్యులవారితో నొకమారు రైలులో ప్రయాణముజేయుటకు నా కవకాశమిచ్చిరి. ప్రతిస్తేషమనవద్దను ప్రజలత్యాగతంత్రో, భక్తి శ్రద్ధలతో ఆచార్యుల వారి నాహ్వానించి ఫలప్రసన్నుల నర్పించుచుండిరి. అట్టి పూజ్యాని మరణమునకై మనము నాపాపాలనివసనలేదు. కారణమేమనవారి నామము కేవలమొక సామాన్యమనవునిపేరువలెగాక ఆదర్శ పూరుషులందరివలె భావనాస్థితినివలెనని. అందుచే వారు ఆమరత్వ సిద్ధిపొందినవారిలో నొకరైరి. వారిపట్టికిని మనలోనుండి మన యొక్క త్యాగము ను మురి కొల్పి చున్నటులే నేను హిం చుచున్నాను. వారి కీ॥ శ్రీ॥ ర మగు మంచి ఆరోగ్యము లేకపోయినను వారియొక్క హాస్యతయము జలన ఆరోగ్య భవాభిషములు వారిని చలంపజేయుజాలవలెదెను. ఇంతటి సామర్థ్యము గలిగియుండియు ఈపని నంతను నిర్వహింపబడుట తన కష్టపివలసిన యని వారెన్నడును జెప్పుకొనలేదు. కళాశాలయొక్క నిర్వహణ వైపునకు నంతటిని అంచు బరికేయువారికే అర్హించిరి. జ్ఞానులు జీవించువారికై గాని మరణించినవగువారికై గాని దుఃఖించరని గీతయందు జెప్పబడినది. పండితులవారు పునర్జన్మ మెత్తి తిరిగి తమకత్తంత ప్రేమాస్పదమున ఆయుర్వేద ఉద్యమమును వృద్ధిజేయుటకై మనయందుండియే ప్రయత్నించుచున్నారని నేను హింతును. అట్టివారి మనధర్మమును మనము నిర్వర్తించు టావశ్యకము. ఇట్టి ఐహోపురుషుల జీవిత స్మరణమున కవకాశము గలుగజేసినందులకై వందనము లర్పించుచు విరమించిరి.

“మృత జీవి”

శ్రీ కాకినాడను నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు:—

పిమ్మట కీ॥ శ్రీ॥ శే॥ పులక ముచ్చటించుచు ఇతరులందరి కంటె తిరుగుచు పండితులవారికిని గల పరిచయ మధికముగుటచే తన, సన్నిహితులగు గాథమైత్రీచేతను వారిని గూర్చి ప్రసంగించుట తలపించినపుడు ఎక్కువ కష్టముగ నుండకపోదనిరి. “ఆచార్యులవారు విద్యార్థి దశయందుండి మైమూరనందు విద్య నభ్యసించుకాలము నుండియు వారికిని నాకును పరిచయము గలదు. నాటనండియు మా ఇరువురయందు నెలకొనిన మైత్రి గాథమై చెన్నపురిలో ఒక్కదిన మొకరి కొకరు చూచుకొనుట సంభవించినచో చాల చింతించెడివారము. వారు పరమపదించుటకు నాలుగు దినములకు ముందు నేను హృషీకేశమునకు ప్రయాణమైయుండ నన్నిటి “మిమ్ముల నికమాతనో తోడ” యని బలికెన పలువలీ నాటికిని నాహృదయపుటమందు నిలచి యున్నది. స్వీకృతగ్రామముందునో జన్మించి, ధనసహాయసంపత్తిగాని పెద్దవారి యాచరణ ప్రోత్సాహములుగాని లేక స్వయం సహాయము వలననే ఇంతటి మహోన్నత స్థితికి వచ్చిన పండితుల వారి జీవితమెల్లరకు ఆదర్శప్రాయమని వేరుగ జెప్పనవసరములేదు. లోకమునందు రెండు విధములగు మనుజులు గలరు. ఒకరు జీవన్ముక్తులు; రెండవవారు మృతజీవులు. ఎంతటి బక్త్యర్థవంతులయ్యును పరమార్థమును యోచింపక స్వార్థపరులై జీవనమును గడపెడు వారు ప్రధములు. ధనము నెంతగ నేకరించినను జ్ఞానోపార్జన గావించి, సర్వమును సద్వినియోగమునర్చి, ఉన్నతాశయ ప్రేరితులై నిష్కలంక చారిత్రులును పరాక్రమములై యశోశేషులైనవారు మృతజీవులు. అట్టివారిలో గోపాలాచార్యులవారు గ్రగఃఖ్యులు. శ్రీనివాసమూర్తిగారు జెప్పినటుల వారు పరలోకముందు లేరు. ఇహమందగలరు. భౌతికశరీరమును వీడినను సత్పురుషుల జీవితములు మనయందు కార్యోత్సాహమును నేనా నిరతిని బలికొల్పును. వారి మూర్తి, వారిభాషణ, వారి సహవాది ఎల్లరకు ఆదర్శములుగ నుండగలవు.

పండితులయారాశయ మీజేరెనా?

ద్వంద్వ ప్రభుత్వ పరిపాలనాసంకరము స్వపరిపాలన కాభిమానులు మనకు భారతీయ వైద్య విద్యాలయమును స్థా

పించిరి అప్పుడు ప్రశంసించుచు ముచ్చటించిరి. అచ్యుతా
గారే జీవించియుండిన ఈ విద్యాలయముందలి విధానముతో స
పూర్ణముగ అంగీకరించెడివారోలేక చెప్పవలెను. కారణమే
మన వారి యాచార్యులు చాల ఉన్నతమైనది. వారి కాంగ్లేయ
భాషాజ్ఞానము లేకున్నను వారొకరినొకరిననుకొనియున్నట్లుగా
కలిసి పనిచేసెను. వారి నిష్కలమైన పాఠ్యము, నిరంతరము కృషియే
అందులకు కారణము, మనదేశముందలి భౌతిక విజ్ఞానమునంతయు
పైకి తెచ్చి దానిని వినియోగింపవలయునని వారి యాశయమైయుం
డెను. వారికి పాఠ్యాభ్యాసముపట్ల విరోధభావములేదు. వారే సం
వత్సరములకు తలపెట్టికొని కొంతవరకు మాత్రమే
సరిపెరిచి, అప్పుడే చాల అల్పము. పట్టాభ్యాసమునంతట
దేశీయమైన వ్యవహారము ప్రభుత్వమువారిచే గావించబడెనని
అభ్యుక్తియూ బుద్ధి. పట్టాభ్యాసము వెదికి నిజపరీక్షలను పీ
క్షించినచో ఎంతవరకైనా వైద్యసహాయమును మున్నదో తెలియ
గలదు. నిజముగ లేనే లేదు. అందుచే నీవిధానమును అధికము
గ వ్యాపనజేయుట కనవరముగలదు. అప్పుడే కాస్త్ర ప్రమా
ణపూర్వకముగ నుండవలెను. కాస్త్రములో సంపూర్ణ పాండిత్య
ముగలిగి, వైద్యసహాయమునర్హుల కర్తవ్యమువారిచే గ్రామముల
కు పంపవలెను. అట్లుజేయవలయునని సంకల్పించిన ఇట్టి ఆయు
ర్వేదకళాశాల తెన్నిటిలో స్థాపించుటయేగాక, భారతీయ
వైద్యమును పరిశోధించి గావించి కాస్త్రప్రామాణ్యములను,
కాస్త్రీయ విధులను స్థాపనగావించవలయును. అట్టి మహా
త్వమును కృషిని గావించినవారిలో గోపాలాచార్యులుగారు
ప్రధాన పూర్వము. అట్టి పవిత్రాత్ముని స్మరించుట స్వచ్ఛ
మును గ్రహించుటకొరకే. మహానుభావుల కర్మయోగులలో
ఆగ్రగణ్యులగు వారి జీవితము సంస్థనీయును.

వారి ఆయుర్వేదమునకై పడిన ఇక్కటలు లనేకములు.
చన్న పురియం దాయుర్వేద కళాశాలను పోషించువారు లేనం
దున ముప్పదివేల రూపాయలు ఆయుర్వేదమునకై మైసూరులో
ఇచ్చియుండిరి. ఈయొక్క విదర్శనమే పండితులవారి వైద్య
విద్యాభివృద్ధికి కాస్త్రమునందలి అభిరుచిని తెలుపగలదు. వారి
జీవితములను గ్రహించినది యంత మేమున ఎవరుగాని ఏకాగ్ర
మును జేయ తలపెట్టినను దృఢసంకల్పముతో దీక్షతో ప్రయ
త్నించిన కార్యనిధియగును. అట్టిపనిచేతనే యాతడు కృతార్థు
డగును. "యన్యదాచరతి శ్రేష్ఠః తత్ర దేవేభిర్రాజనాః" అను
గీతావాక్యానుసారముగ మహానుభావు బుద్ధివంతి సత్కార్య
ములనున్న తన జీవితములను విరమింతురు. వారిని ఆదర్శపూరు
షులుగ గైకొని మనదర్శమును గ్రహించి కర్మాచరణకు గడం
గుట మనవిధి" యని బుద్ధి.

డా. ఆచంట లక్ష్మీపతిగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు గోపాలాచార్యులవారిచే స్థాపింప
బడిన విద్యాసంస్థకు ప్రతిభుటనముల మధ్యనిర్వహించబడుటకు
సంతృప్తిని తెలుపించిరి. పండితులవారికి దక్షిణదేశమందే
గాక భారతవర్ష మందెల్ల వ్యాపించియుండెననిరి. వారు చెబు
నది ఉద్యమమును వారి మరణానంతరము కొంతయభివృద్ధికి
చ్చినందులకు సంతసమును ప్రకటించిరి. దేశభావలలో వైద్య
విద్య గలపండితులనునని ఆచార్యులవారి యశయమైయుం
డెను. ఈ రాజధానియందు ఆయుర్వేద వైద్య విధానమును స్థా
పించిన ఆచార్యులవారి చిత్రపటమును భారతీయ వైద్యవిద్యా
ధ్యాలయ గలిగియుండుట తన కోరికయనిరి. అందులకై ప్ర
భుత్వదేశీయ వైద్యపాఠశాలయందు ఆచార్యులవారి చిత్రపట
మును నెలకొల్పుటకై యుపపాదించుచు అందులకు తమకు చే
సిన సహాయముజేతుననిరి.

పిదప, పండిత, దొరసామిఅయ్యంగారు, పండిత సి.
ఆర్యగణుపతియారు, వైద్యరత్న, యతిరాజులనాయుడు,
డాక్టరు మరుగోపాధ్యాయుగారు కీర్తిచేపుని ప్రశం
సించిరి.

డాక్టరు పరంజి

పూనా నివాసులగు డాక్టరు పరంజిగారు హిందీలో
ఉపన్యసించుచు పదునెనిమిది సంవత్సరములకు పూర్వము
ఆయుర్వేద వైద్యమును నిర్మూలము గావించుటకై గొప్ప ప్రయ
త్నమీ దేశమందు గావించబడెననియు సివిలు సర్జను లెల్లరు
నీవిధానము నిర్మూలించబడవలెనని ప్రభుత్వమునకు నివేదించి
యుండినదియు అందుపై ఆయుర్వేద విధానము కాస్త్రీయము
గాదని భారత ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించియుండినదియు ఇట్టి
విధానముపై నొకకాసెనను వెచ్చింపవలదని పురపాలక సంఘము
లను స్థానిక సంఘములను ప్రభుత్వమువారు జ్ఞాపించి యుండి
రినియు అట్టి సిద్ధిగతులలో పండిత డి. గోపాలాచార్యులవారు
ఆయుర్వేదమునకై పోరాడియుండిరిని బుద్ధి. ప్రభుత్వమే
గాక ఆంగ్ల వైద్యము నభ్యసించిన దేశీయులును అనేకులీ యు
ద్యమమును ప్రతిఘటించిరి. పండితులవారి సమరత వారి కార్య
దిక్షు వారి సాహసబుద్ధి ప్రతిపక్షుల నోడింపజాలెను. ఆచార్య
లవారు కొన్ని అమాత్యమున గ్రంథములను రచించిరి. మానవ
నేపత్య వారు ధనోహరణ సక్తితో వారాగ్రంథములను ర
చించియుండెదరు. ఆయుర్వేదము మానవుని జీవితము న
కంతటికిని సంబంధించినది. ఆంగ్ల వైద్యము
ఆయుర్వేదములో ఒక భాగము మాత్రమే, పండి

తులవారు నిష్కలమైన మొదలైన దారిని యాచరింప, విద్యా
ధ్యులు అనుసరించి ఉద్యమమును వృద్ధిజేవలయును. ఆచార్యులు,
ప్రాణాయామమును రెండు విధులు నిత్యవృత్తములుగ పెట్టుకొ
నిన అంతకు మించిన ఆరోగ్యవిధులుండెదవు. ఆంగ్లవిద్య నభ్య
సించిన విద్యార్థులు పరిశోధనల గావించుట కర్తవ్యముగ నుండగ
లదు. విద్యార్థుల ప్రభుత్వ విద్యాలయముపైననే, ప్రభుత్వము
వారి ఉద్యోగములపైనే ఆధారపడి యుండరాదు. స్వయముగ
పాఠశాలలను నెలకొల్పిన ప్రభుత్వమువారు వానిని గమనించి
తీరెదరు. దేశమందలి 7 లక్షల గ్రామము లీవిద్యార్థులు పనిజే
యుటకు ఖాళీగానున్నవి. ప్రతియొక గ్రామమునందు ఒక్కొక
విద్యార్థి ఆయుర్వేద ప్రచారమును జేయవలసని బుద్ధి.

శ్రీ. గడ్డ రంగయ్య నాయుడుగారు పరంజిగారి హిందీ
యుపన్యాసమును సంగ్రహముగ తెలిగించి ఆచార్యులవారితో
తమకుగల పరిచయమునుగూర్చి తెలిపి ఆచార్యులవారి ఉత్తమ
గుణసంకీర్తనను గావించిరి.

పిదప ఆయుర్వేదాశ్రమ నిర్వాహకు లన శ్రీ దేశికా
చార్యులవారు గోపాలాచార్యులవారి పేరిట భారతీయ ప్రభుత్వ
విద్యాలయము దొక చికిత్సాలయమును 80 మంది రోగులకు
సరిపోవునట్లు నిర్మించుటకుగాను రు 500 ల విరాళము నొసం
గిరి. కా. నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు రు 116 లు సమర్పిం
చిరి. డా॥ లక్ష్మీపతిగారు రు 50 లును, భానువెన్కట రు 20
లను, సోమసుందరం దేవర్ రు 25 లును ప్రకటించిరి. విద్యా
ధ్యులలో ఏదేనియొక బాధ్యమునుగూర్చి ఉత్తమ వ్యాసమును
వ్రాసినవారి కొక బంగారు పతక మిచ్చుటకు దేశికాచార్యుల
వారు వాగ్దాన మొనర్చిరి.

అధ్యక్షులకు, అతిథులకు వందనములతో సభ జయప్రద
ముగ ముగిసెను.

కాంగ్రెసుపక్షమునకే ఎందుకువోటు
నొసగవలెను

గౌ. రామదాసు పంతులుగారి యుపన్యాసము

తిరువత్తీర్వరము పేటయందు గొప్పయత్నహము
రాజీవు కాసనసభా ఎన్నికలయందు కాంగ్రెసు ప్రతి
నిధులనే ఎందు కెన్నకొనవలెనో చెబుచు నన్న సాయోత్తిము
గాలి వి. రామదాసు పంతులు, ఎస్. సత్యమూర్తి, పాపయ్య,
సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియారుగారు నిన్న సాయోత్తిము
తిరువత్తీర్వరము పేటయందు రుపన్యసించిరి. వాలముడి ప్రజలు సభ
కరుడెంచి అపరిమితోత్సాహముతో పాల్గొనిరి తిరువత్తీర్వర
ముపేట వాస్తవ్యుడగు వి. ఎస్. నాయుడుగారు రన్యక్షిత
వహించిరి.

గౌ. వే. రామదాసు పంతులుగారు

(సభమును మాటలాడుచు కాసనసభలపై బూటక
ములైన ఎన్నికలమాత్రము నిజమైనవేనని నడిపిరి. కాసనస
భలు ప్రజల కుపకార మొనర్చుటకై పోయినను అపకారమును
మాత్ర మొనర్చగలవు. అభివృద్ధి విముఖులు పరిపాలక విధము
నకు బాధపడెనునని స్పృహతోక్తి సంరంభము నడపించుట కీకాస
నసభ లుపయోగింపబడుచున్నవి. మొదటి కాసనసభాకాల
మున ముప్పదివేల భారతదేశభక్తులు కారాగారమున కంపబడు
టయు, నిందుకు ప్రజల దర్శనము. ప్రభుత్వపరిపాలకవర్గమువారి
లుల దేశభక్తుల నిర్బంధించుచుండ, కాసనసభయందు దధిక సం
ఖ్యాక పక్షమున జన్మింపవలె నాయకుడగు త్యాగరాజుశెట్టి
గారు రాజకీయవైదియ, దొంగలకంటె క్రూరుముగ హింసించ
వలెనని మద్దతు నొసగుచుండిరి. కాంగ్రెసు పక్షమువారు కాస
నసభల ప్రవేశించుటవలన కాసనసభ లీవిధముగ ప్రజల కుపకార
మొనర్చుచుండ జేయుచున్నను. జోహానుములు, కాసనసభల ప్ర
వేశంప నిమ్మటవలన ప్రభుత్వమువారు తాముగావించు నిరంకుశ
చర్యలనున్నటిని, ప్రజాప్రతినిధుల ఆమోదముపైననే గావించు
చున్నామని ప్రపంచమునందంతటను జెప్పకొను
చున్నారు. ఇది పట్టియనత్యమనియు, భారతీయ లీప్రభుత్వ
విధానము నామోదించుటలేదనియు, ప్రకటించుటగాను, నిజ
ముగ ప్రజాప్రతినిధుల కాసనసభలను వశపరుచుకొనవలెను. ఏది
యెట్లున్నను-ఎన్నికలందు కాంగ్రెసువారు పాల్గొనుట కింకా
ముఖ్యకారణము గలదు. ఎన్నికలందు పాల్గొనుటవలన ప్రజా
సామాన్యమునందు గొప్ప రాజకీయోద్బోధమును గలుగజేయు
టకు మంచి యవకాశము గలుగును. ఎన్నికల ఫలితములకంటె
ను-కాంగ్రెసువారికి ప్రచారమే ఎక్కువ ప్రాముఖ్యము. ఈ
మాడు కారణముల కొరకును స్వరాజ్యపక్షమువారిఎన్నికలందు
పాల్గొనుచున్నారు.

కాంగ్రెసుప్రతినిధులకే వోటునిచ్చుటకు కారణము
తరువాత నుపన్యాసములు-ప్రజలొక్క స్వరాజ్య పక్ష
ప్రతినిధులనే ఎందుకు బలపరచవలెనో వివరించిరి. ప్రస్తుతము
భారతీయులలో నూటి కిర్యారు మాత్రమే వోటునొసగువాక్కు
గలదు. భారతీయులందరికీ సంఖ్యాపక్షము వోటు జేయు నధి
కారములేదు. అందుచే నీ కాసన సభలు నిజముగ ప్రజాప్రాతి
నిధ్య సభలుగావు. జాతీయమహాసభయే నిజముగ భారతీయ
ప్రజాభిప్రాయమును వ్యక్తీకరించుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షప్రతి
నిధులు జాతీయ మహాసభ యెట్లు చెప్పిన నట్లు నడచుకొనెదరు.
స్వరాజ్యపక్ష ప్రతినిధులను పంపుటవలన నిజముగ భారత ప్రజా
భిప్రాయమును చెబు ప్రతినిధులను పంపినవారగుచున్నారు.
ఇందువలన నిజముగ ప్రజాప్రాతినిధ్యసంస్థలుగాని కాసనసభలను స్వ
రాజ్యపక్ష సభ్యుల పంపుటవలన నిజముగ ప్రజా ప్రాతినిధ్యసభ
లుగ నొనర్చబడుచున్నవి. అంతయు గాక స్వరాజ్యపక్షము మం
చి క్రమశిక్షణగలపక్షము. స్వరాజ్య పోరాటమునందు ముఖ్య
ముగ గావలసినది క్రమశిక్షణము. ఎంత ప్రజాపంతులైనను తమ
శిక్షణములేనిది ఏమియు సాధింపజాలరు. క్రమశిక్షణమువల
ననే అల్పసంఖ్యాకులకు శ్వేతపాతివారు అధికసంఖ్యాకులకు
భారతీయులపై పరిపాలన మొనర్చ గలుగుచున్నారు. కనుక,
మిస్ట్రాతంత్ర్య సంరంభము సాగవలెననియెడల క్రమశిక్షణము
గలగి, దేశీయ క్రికెటర్ల పోరాడ సిద్ధముగనున్న స్వరాజ్యపక్ష
ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను.

ఉపన్యాసములు పిమ్మట జన్మింపవలెనునని పోల్చి
నుడువుచు వారికొక సిద్ధాంతముగాని ఒక కార్యక్రమముగాని
లేదని నుడిచిరి. జన్మింపవలెనువారికి వర్తద్యేక్షముతప్ప మరి
యొకవిధాన మేదియులేదు. ఈవిషయముపైనను జన్మింపవలె
నువారు గావించు ఆరోపణయందెట్టిసత్యమునలేదు. స్వరా
జ్యపక్షము బ్రాహ్మ్యపక్షమునబలలో నెట్టి సత్యమైనగలదా?
కాంగ్రెసువారి చర్యలయందుగాని, తీర్మానములందు
గాని, బ్రాహ్మ్యుల కొక్కరికి అనుకూలమైన విషయముగాని
ని బ్రాహ్మ్యేతరులకు ప్రతిపాదమైన విషయముగాని జన్మిం
పవలెనువారు శ్రేణి తెల్లజూపింపగలరా? ఇక నీ యెన్నికలను ప
రికింపుడు. స్వరాజ్యపక్షము అభ్యర్థులతృప్తిక సంఖ్యాకులు
బ్రాహ్మ్యేతరులు గారా? చెప్పనగరమున స్వరాజ్యపక్షము త
రపున నిలచిన సామి చెంకటాచల శెట్టి, సి. ఎస్. గోవిందరా
జులు నాయుడు, భక్తసత్యులు నాయుడుగారు బ్రాహ్మ్యేతరు
లుగారా! బ్రాహ్మ్యేతరుల కొరకు పాడుపడుటయే జన్మింప
వలెనువారి నిజముగ నుద్దేశమున నెడల వారి బ్రాహ్మ్యేతర అ
భ్యర్థులనింత తీవ్రముగ నెదుర్కుటెట్లు? బ్రాహ్మ్యేతరులకొరకు
పాటుపడుచుంటిమని జన్మింపవలెను వారు చెప్పవాక్యములందె
ట్టిసత్యమునలేదు. మొన్న జరిగిన ఎన్నికలందు బ్రాహ్మ్యులుడగు
కె. వ్యాసరావుగారికి జన్మింపవలెను వారు తోడ్పడుటకు కా
రణమేమి? గతవత్సరము ఎన్నికలందు బ్రాహ్మ్యులుడగు టి.
ఎస్. రామస్వామి అయ్యరుగారికి జన్మింపవలెను తోడ్పడుట
కు కారణమేమి? ఈవిషయముల గమనించినయెడల జన్మింప
వలెనువారి నిజముగ నాదర్శము- ఉద్యోగ వాంఛగాని బ్రా
హ్మ్యేతరభివృద్ధి గాదని స్పష్టపడగలదు.
జాతీయ మహాసభకు ఇట్టిపరచిక్షణ యొద్దియునలేదు.
భారతీయులందరు నొకజాతి. అట్టిజాతీయతకు భంగమును
గల్గించి సాంఘికాభిమానముల పురిగొల్పువలెయు సర్ అ
బ్దుల్ రహీముగారివైనను లాబాలజపతిరామిగారి వైనను జన్మి
ను పక్షమువారి వైనను కాంగ్రెసు ఏమాత్రమును సహించదు.
ఉపన్యాసములు ముగించుచు అన్నివిధములను కాంగ్రెసు, కాం
గ్రెసు అభ్యర్థులను ఉత్తరములనియు, వారికే ప్రజలందరును
వోటుల నొసగవలసినదనియును హెచ్చరించిరి.

పిమ్మట సత్యమూర్తిగారు మాటలాడుచు, జన్మింపవలె
మువా రొనర్చుచున్న సారోపణలను తీవ్రముగ ఖండించి, కాం
గ్రెసు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలసిన దని యుద్బోధించిరి.

పాపయ్య, సి. ఎస్. గోవిందరాజమొదలియారుగారు
స్వసించిన పిదప సభ ముగిసెను.

నవాబువిషయం

సికిందరాబాదు కేసు

సికిందరాబాదు సెప్టెంబరు 28:-నవాబు మిర్జాబక్షీరు
చేసేగారు నైజాముగారి బావమరిడ మోటారును అక్రమగడపి
పోయినమాస్తా మునీరుద్దీనుని మరణమునకు కారకుడయ్యెనని
804, ఎ సెక్షనుక్రింద తెబడిన కేసునందు కె. పి. ఎస్. వనను
జిల్లా కలెక్టరుగారు తీర్పుజెప్పిరి. నవాబుగారిని విడదీపెట్టిరి.
తీర్పు 50వేలగులదు.

హిందూ దేశములో హోమోపతి వైద్యము

(డాక్టరు కె. లక్ష్మయ్యపంతులుగారు, ఇచ్చాపురము)

కొలదికాలము క్రిందట ఈనవీనవైద్యశాస్త్రము హిందూ దేశములో లేదు. ఆ యి న ను వైద్యశాస్త్రపరీక్షలయందు కృతార్థులై కేరు వహించినవారనేవల ఈనవీన వైద్యశాస్త్రమును అభ్యసించుచున్నారు. బంగాళాదేశమునం దొక గొప్ప ప్రభువునకు చాల జబ్బు చేసినప్పుడు ఆ ప్రభు సంస్థానమునందుండే పేరుపొందిన ప్రధాన వైద్యుల జబ్బు కుదురుట దుర్లభమని వదలిపెట్టిన సమయమునందు జర్మనీదేశములో హోమోపతి శాస్త్రమును పఠించిన డాక్టరు హోమోపతి అనుమహానుభావుడు ప్రభువు జబ్బును స్వల్పత చేరెను. ఇది మన హిందూదేశమునందు హోమోపతి శాస్త్రముయొక్క సుగుణి శేషములు బోధించు సమయము తలపించుట.

బంగాళాదేశపు గవర్నరు ప్రాణు దేశమునండి వచ్చిన డాక్టరు టి. రి. ను వైద్యునిచే ఒక హోమోపతి వైద్యశాలను ఒక హోమోపతి పాఠశాలను స్థాపించెను. ఈసమయమునందు బంగాళాదేశమునందున్న ప్రజలకు హోమోపతి వైద్యమునందు నమ్మకము కలుగుట కవకాశము తలపించెను.

బంగాళాదేశమునందు వలె గాక, మదరాసునందు ఈ నవీన వైద్యశాస్త్రమును బలపరచువారు కనబడరయ్యెను. ఈనవీన వైద్యశాస్త్ర పద్ధతులతో తగుమాత్రము ధనము వ్యయము చేసి అనేకమంది బీదలను మృత్యుదేవతతో బడకుండ కాపాడవచ్చును. తదితర వైద్యుల కన్న హోమోపతి వైద్యము నూరు రెట్లుయినను చాక యని చెప్పవచ్చును.

పద్ధతులను వాటి పర్యవసానములను ఆమోదించెడి సహోదరుల మనస్సులకు గొప్ప మెప్పులను పొందినవారి జలన సంస్కరింపబడిన ఈజొషముల గణాంకములను వ్యక్త పరచుటకును, ఈతీని తయారు కాబడిన జొషములు మాన వశీరీరమున కపాయకముగా వివరించక తగ్గరలో బాధలను మాత్రమే తొలగించెడి కత్తిని వెల్లడిచేయుటకును, ధనహీనత తో తమ తమ రోగములచే బాధపడుట కన్న వేరొక మార్గములేక పీడింప బడుచున్న బీదలకు చికిత్స చేసి వారిబాధలనుండి తొలగించుటకును, పురపాలకసంఘము వారుగాని లోకలోబోధవారుగాని ప్రతి జిల్లాయందును ఈ నవీనవైద్యశాస్త్రపద్ధతుల ననుసరించి కొన్ని ధర్మవైద్యశాలలను కొన్ని పాఠశాలలను స్థాపించుదురుగాక!

ధర్మమే ప్రధాన భూమణముగ నెంచుకొని అనేకమంది ప్రజలను సంరక్షించుచున్న శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర సంస్థానాధీశ్వరులును, గంజాంజిల్లాయందున్న శ్రీ శ్రీ శ్రీ చీకటి రాజావారును, తదితర జిల్లాలయందున్న రాజులును, జమీందార్లు న్ను కొన్ని హోమోపతివైద్యశాలలను, కొన్ని హోమోపతి పాఠశాలలను స్థాపించి ప్రజలకు సహాయము చేయుదురుగాక.

అనాదినుండియు ఇహపరపాధనములకు ప్రధానభూమణమైన శరీరధారణమును కాపాడతగిన వైద్యము నుదీతకా లేక ఎవరికి తోచినది వారు వారివారి కల్పన కత్తిని యుపయోగ పరచుచు నుడ్డిత్రుప్రతాపు వలె ఎద్దియయిన యొకరోగమును కు దర్శనమున మూలకను చేపట్టి రోగసమ్యక్తమున తగినట్టి మూలకము దాయముచేర్చి, ఎవరిచి త్రుప్రతి ప్రకారము వారు నుడ్డిత్రు చేసుబడుతీరి రోగిపై జొషములను ప్రయోగించి కుదిరిన చోట తమవైద్య ప్రవీణును వెల్లడిచేయుచు, కుదిరినచోట వారి ఆయువు మూడినదనియు, గ్రహచారమున కెవరు కర్తవ్యునియు, తస్యకొనెడి నేర్పరియందును లోక సామాన్యమైయున్నదని అందరికిని వెల్లడిచేయున నిర్వివాదాశ్చయము.

రోగికి నుదాహరణబట్టి ఫలూనా మూలక ఫలూనా జబ్బున కేల యివ్వవలసివుంటుందనియు ఫలూనా మూలక యేల ప్రయోగించగూడదనియు అన్న ప్రశ్నకు పుత్రువు చెప్పతగిన పద్ధతియొక్కటి శాస్త్రీగరింపబడియుండ లేదు. శాస్త్రసమ్మతమైన మాత్రము కట్టుబాటు సరియైన మాదిరితో రోగము ఉద్బవంపకపూర్వము మూలకయొక్క సుశాసనములను గ్రహించియే మూలక యేదగుముల నుద్బవంపగలదో అట్టి మూలక యే ఆ రుద్రులములను నివారణచేయు కత్తి వహించియున్నదని నిర్ధారపరచుటకు ప్రథమమున మంచి దారుణ్యముగల శరీరములపై ప్రతి శీతోష్ణసీతులయందు ప్రతి మూలకయూ ప్రయోగించి మూలకయొక్క స్వభావిక కుర్గుణములను గ్రహించి అట్టి కుర్గుణములను నిర్మూలము చేయుకత్తి వున్నదని, ఆయాదుర్గుణము గల రోగులకు ఆయా

మూలక సాధనముచేసి, అద్భుతమైన నివారణలకనిబెట్టి ఈధర్మ నూతనావలంబనతో అపువధములు తయారుచేసి, ఒకజబ్బును నివారణచేయుటకు మరికొన్ని నవీనజబ్బుల నుద్బవంపజేయుటకు నటుల అతిమాత్మమును హోతాదులను పువయోగపరచెడి పద్ధతులతో ఈనవీనవైద్యశాస్త్రము సంస్కరింపబడినది.

సుమారు రెండుశేల సంవత్సరములనుండి ఇంగ్లీషుజొషములు Allopathy ప్రభుత్వమువారి యామోదములన తయారు చేయుచున్నారు. ఈ జొషములను ప్రయోగించుటకు ప్రభుత్వము ఈ మూలకయొక్క స్వాభావిక ధర్మములను తెలిసికొనకయే దాహము చేసినప్పుడు బావిని త్రవ్వ నీటిని వెదకుకొను రీతిని ప్రతి మూలకయు రోగులకు నిచ్చి కుదిరినప్పుడు ఆ మూలక కను ఎత్తి ఫలూనాలోగమునకు సుపచరించవచ్చుననియు తమ తోధన పరిశ్రమలతో మరియొకమూలక దొరికినప్పుడు ఆ మూలక కాదీమూలకయే పనిచేయుననియు, మరికొద్దికాలమునకు మరి యొకటి వైవాటికన్న గొప్పదనియు ప్రచురముచేయుచున్నారే గాని యీ పరిశోధన ఎంతకాలమునకు పూర్తియగునో తెలియక రోగి యొక తటూ సాధనము మరియొకతటూ అగుటకు కని పెట్టి ప్రాణము విసికి తునకు హోమోపతి సాధనముచే నివారణ చేయుచు గొప్పపరీక్షలయందారితేరి మెప్పులు పడసిన ఇంగ్లీషువైద్యులు తమ సాధనములను పరిశ్రమించినట్టి అనేకదృష్టాంతములు గనబడుచున్నవి.

ఘనతహించిన డాక్టరు హన్స్ జెన్ దొరవారు Allopathy వైద్యశాస్త్రము ప్రజాహింస చేయు యుద్ధములకన్నను, జన నాశనముచేయు ఘాతుకమైన అంటురోగములకన్నను, ప్రజా నాశనము జేయు దుర్భిక్షముకన్నను కారిత్యతహించి ప్రజలను వ్యయపరచుచున్నదనియు నుడిచిరి. ఇంక అనేక Allopathy వైద్యులు యారితీగనే చెప్పిరి.

ఇహపరపూజ్యమునకుశరీరదార్శనీయశాస్త్రము, తమతమ శరీరములలో నుండే వ్యాధులను నిర్మూలముజేయుదు. అట్టి చికిత్స ఈనవీనవైద్యశాస్త్రపద్ధతియందులేవు వేరొకదానియందు లేదు. రోగనిర్మూలమునకు బదులు అప్పటికి మాత్రము మరుగు పరచెడి సాధనమును విశ్వసంపకు. ఈమరుగు పరచెడి విష మూలక అప్పటికి తత్కాలి చేసినను రానురాను శరీరముయొక్క లోనిభాగము స్వస్థలముగా నేర్పాటుచేసుకొని దీర్చ రోగముల క్రింద మారి పరిపరివిధముల రోగపీడితునిగా జేసి యింకను సంతృప్తిచెందక ప్రాణములను గూడ గోలపోవును. అట్టివార నేమిట ప్రత్యక్షముగా కనబడుచున్నాయన్నారు. ఈనవీనసాధ నమునందు అన్నివిధములను రోగములను జొషధములు తయారుకాబడియున్నవి. వాటిధర్మలను బహుచాక. విషసంబంధ మగు సాధనముకాదు. అప్పుడు పుట్టిన పసిబిడ్డకును, గర్భిణి క్రికి సహితము ఈనవీనవైద్యపద్ధతులతో సాధనముచేయుట కు నిర్భయము. రోగము నిర్మూలము చేయడమేగాని తదితర సాధనములవలె రోగముతిరుగరాదు. ఈనవీనవైద్యశాస్త్రము మిక్కిలి యమూల్యమైనది. నిజానిజములను పరీక్ష చేయువారు దీని నామోదింపక మానరు. ఈనిజానిజపరీక్షను అనవసరముగా భావించెడివారు రానున్న దనుభవించుటలేవు వేరొక పనిచే యుటకులేదు

దయార్ద్రహృదయుడగు భగవంతుని జలన ప్రసాదించబడి న యాయామూల్యమును హోమోపతి సాధనములన గలిగెడి దేహశోగ్యము మానవశోటికి నుపచరించుగాక!

ఈ ఆచ్యుత కుల్యమగు నవీనవైద్యశాస్త్రమును వృద్ధిపాం దించుటకు గాను శ్రీ శ్రీ శ్రీ విజయనగర సంస్థానాధీశ్వరులు ను, శ్రీ శ్రీ శ్రీ చీకటి రాజావారును, తదితర రాజులును, జమీందారులును తోడ్పడి కొన్ని ధర్మవైద్యశాలలను స్థాపించి రోగములచే పీడింపబడుచున్న అనేకమంది బీదలను సంరక్షించి కీర్తిపాంచుటకు భగవంతుడు ప్రేరేపించుగాక.

ఈనవీనవైద్యశాస్త్రగంధములను ఆంగ్రికీభించుటకును, ఆంగ్ల హోమోయోబోధులతోకదానిని ఏర్పరచుటకును ప్రయత్నించుచున్న డాక్టరు యస్ సంశీవరాయణగారికి ఎల్లప్పుడును తోడ్పడగలనని ప్రాయశుటకు మిక్కిలి సంతసించుచున్నాను. అట్టిసంఘ మేదేరి స్థాపించబడినచో దానికి నేను సేవచేయుటకు సిద్ధుగ నున్నాను.

K. LATCHAYYA M. D. (Homoeo.)

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—నగరన్యాయాధికారి నేడు అతల క్రిష్ణరాయగారిని పోలీసు మాపరెంటుగాడు ఊరేగింపు లై సెన్సు నియమించిన షరతులకు వ్యతిరేకముగ నడచి మరీదు నిడుట వాయిదించినందులకు నేరమునిచేసి 30 రూపాయల జరి మానా విధించిరి. (అ. ప్రె.)

మహాదానము

విశాఖపట్టణం జిల్లాలోని చోడవరం గ్రామము 6, 7 శేల జనసంఖ్య గలిగియున్నది. ఈ గ్రామముకు ప్రాచీనకాలము నుంచి దాహాచక్రములకు చెరువులు ఉద్భవము. ఆచెరువులకు సరియగు కాలువలతోనుండి నీరువచ్చు ఈకాశములు లేక కేవల వర్షాధారమువలననిండవలెను. అందునలు బహుదినములు ప్రతిసంవత్సరము జనులు నీటికై ఇబ్బందిపడుచువచ్చిరి. ఒక చెరువునకు మాత్రము జలాధార మార్పముండెను. కాని విజయనగరం సంస్థాన పునర్వ్యగస్థుల అనుగ్రహముతో గూడినది. రైతుల వ్యవసాయ ములకుగూడ ఆచెరువు ఉద్భవము. నీరు వచ్చినచో నిజవయంబే నీలులేదు. గ్రామములో నూతులన్ని యెంచునూ పువచరించని ఉప్పు నీటితోయున్నవి. దాహాచక్రములకు ఉపచరించు రెండు నూతులు త్రవ్వబడెను. కాని నీరున్న రోజులలో అందరకు అందుబడిగాలేవు. ప్రతివత్సరము తర్బుగా అనూతులు ఎండి పోవుటగూడగలదు. అతరువాత ప్రజలబాధ చెప్పనలవిగాదు. అట్టి దుర్దినములు చిత్తించి ప్రజలను ఈబాధను కష్టించుటకు తన మార్గము దీర్చుయోచనచేసి 1918 నల్లి రెంటో అప్పటి డి. మున్సిలుగానున్న మురా-రా-శ్రీ. టి. నుండరయ్యగారు ప్రజలను సమావేశపర్చి జిల్లా కలెక్టరున్నా డి. బోర్డు వెసిడెంటున్నా అగు యల్. టి. హోస్విదొరవారికి విన్నవించి కొలా యిలు పెట్టించుటనినదని కోరిరి. ఆదొరవారు పరిశీలించి ఆధ యమొసంగి ప్రభుత్వమువారికి తెలియపర్చి ఆవసరమున పరీక్ష లన్నియుచేసి సుమారు 48 శేలు రూపాయలు ఎక్కిమేటుచేసి అందులో సగము వారు ధరించుటకు నిశ్చయించి ఈసాటుబడ్డ ట్టులో 12 శేలు కాంక్షనుచేసిరి. కొడువ గడములో 8 శేలు డి. బోర్డువారున్నా 4 శేలు రూపాయలు తొలూకాబోధువారు న్నూదయచేయ గలిగినారు. కొడువ 12 శేలుల పొరులు బహు విధముల ప్రయత్నించు చుండెరిగాని కార్యకారితోలేదు. ఇట్లుండ ఆ 12000 రూపాయలు ఉరట్టునై రా ప్రాప్తయిట ర్గు శ్రీరాజా చింతలపాటి నూర్యనారాయణరాజు బహు దూరువారు జిల్లాబోర్డు ప్రసిడెంటువారిద్వారా తమను ఇప్పించెదమని వాదన మొనరించి రకవార్త కర్ణాకర్నిని ప్రజలకు తెలిసినది. ద్విగడి కృష్ణోత్సాహులై ఈశల తేడి దీని పొరులు బహిరంగపథ గావించి బహుదూరవారినిచ్చి జిల్లాబోర్డు ప్రసి డెంటువారినిచ్చి ఆహూయముచేసి తమ బాధల తెలిసింది కొడువగల 12000 రూపాయలు బహుదూరవారిని ఇప్పించమని ప్రార్థించిరి. అందుపైన ఈ 12000 రూపాయలు తొడిప్పించెద మని సభామధ్యమున బహుదూరవారు వాదన మొనరించిరి. అప్పుకు ప్రజలు పొందిన సంతోషము వారివ్యాధియములు చొచ్చిమాడవలినదేగాని ప్రాయశులిగాదు. జిల్లాబోర్డు ప్రసి డెంటువారుచేసిన ప్రోత్సాహముగూడ ఈభోతముకు కారణ ముగా తోచెడిరి.

శర్యుతమైన జగదీశ్వరుడు బహుదూరవారిని, జిల్లా బోర్డు ప్రసిడెంటువారిని రక్షించుగాక.

(ప్రజలకు ఈవిధముగా పునర్వ్యగ మొనరించ నవసరము డగు పరమేశ్వరుని ప్రార్థించుచు సభ ముగించిరి.

నేనా భీమవంకరం

చోడవరం

అమోదభావము

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా యెలూరుతాలూకా గుండుగొలను గ్రామమున శ్రీకృష్ణ పరమమందిరమును భాద్రపద కు ౧౫ మంగళవారము (ది 21-9-26 నం) సాయంత్రము 5 గంటలకు కిర్లంపూడి కాపరస్తులు శ్రీయువ కాకర్ల కొండలపావుగారు జయప్రదముగా ఆస్ట్రోగ్రామము గావించిరి. అధూనామందిర ము.రా. భోగరాజు కొండవీడుగ్రామస్థానాధీశ్వరులచే యి. గామమున నివాసముగా ప్రాధికారమును అనుగ్రహించి క కొరుచు వారి గృహనిర్మాణం కొద్దిమేర పూర్తియైనది. 20 లుపాటి స్థలం దానసంపండుకు దాదాపు వెనదిరి, మిగత కవి గారి ప్రతిభకు ఆచ్చెనుచేది పున్నా అశ్వయ్య పు. జంతు రత్నంగార్లు బంగారుపతకము బహుమతిచేసిరి.

(ఒక పేజీలో)

కాబ్జెముగారు కరాచిచేరుట

కరాచి, సెప్టెంబరు 28:—కరాచి కాబ్జెము అధ్యక్షురి రిముగ భవాల్పరమునుండి 1-47 సంవత్సరముల కల్గిరి.

(అ. ప్రె.)

నేతపరిశ్రమ విచారణసంఘము

విన్నికంపెనివారి సాక్ష్యము

మానీశేత విచారణసంఘమువారు నేటికడయును 11 గంటలకు దీన్నికంపెనివారిపై బక్కింగుహామ కర్మాటకుమిల్లుల మాజీజంతు ఏజెంట్లను చేబట్టిన ఛేబర్లు, హార్ గ్రెన్సుగారి సాక్ష్యములపై కొనిరి.

అధ్యక్షులు విచారణ వారంభించుచు బక్కింగుహామ కర్మాటకుమిల్లుల వారిపై రక్షకులను చాల భాగము పైనిక కాంట్లాట్రులకు సంబంధించియున్నందున బక్కింగుహామ కర్మాటకుమిల్లుల చాల భాగమును స్థితియందున్నవను సామాన్యముగ వ్యాపించియున్న అభిప్రాయమును గూర్చి సాక్షులను ప్రశ్నించిరి. ఇట్టి అభిప్రాయమున కాధారములేదని ఛేబర్లుగారు ప్రత్యుత్తరమొసంగిరి. బక్కింగుహామ మిల్లులలో మొత్తము 1800 ల మగ్గుములలో 800 మగ్గుములు ప్రభుత్వమువారివని రిపోండుననియు, కర్మాటకుమిల్లులలో 100 మగ్గుములు మాత్రమే ప్రభుత్వమువారి పనిని గానించుచున్నవనియు బట్టిరి.

నేతపరిశ్రమ యందలి సామాన్య మాండ్యమనుగూర్చిన ప్రశ్నను సమాధాన మొసంగుచు బొంబాయి అహమదాబాదులందు మాండ్యము సాధారణముగ వ్యాపించియున్నదని వినియుంటివనియు, దక్షిణ భారత దేశముందలి మిల్లులపరిశ్రమ మాండ్యస్థితిలోనున్నదని చెప్పెదమాటలు నమ్మజాలమనియు, బక్కింగుహామ కర్మాటకుమిల్లులు మాత్రము అట్టిస్థితియందు లేనట్లును లేవని చెప్పగలమని బట్టిరి. "ఈ తరచుకడనుందలి మిల్లులలో బోల్చిచూచిన దక్షిణ భాగమందలి మిల్లులు మంచిస్థితియందుండుటకు కారణము లేమియో చెప్పగలరా? బొంబాయిమిల్లులకుండును దక్షిణదేశమిల్లులకు చాకగ ప్రతియొక్కను, కార్మికులు లభించురా? యని అధ్యక్షులు ప్రశ్నించగ ఛేబర్లుగారు సమాధానమొసంగుచు అట్లు గాదనిరి. ప్రతివర కెంచుదేశములందును దాదాపు ఒకటియే, కార్మికులవిషయములలో భేదమే మైననుండిన బొంబాయి మిల్లుల యందే నిపులును పనిచేయుచున్నవనియు బట్టిరి.

హార్ గ్రెన్సుగారు మాట్లాడుచు బక్కింగుహామ కర్మాటకు మిల్లు 15 సంలకు పూర్వమేట్టి విలువగల గడ్డనమ్ముచుండినట్టివలెకే అట్టి గుణముగల గడ్డనే నేటికిని యొసంగుచున్నారనియు ఈ మిల్లుల గడ్డలనుకొనిన తరుకెట్టి నష్టములేదని ప్రజలు విశ్వసించుచున్నందున అదియే మిల్లులయొక్క అభివృద్ధిస్థితికి కారణమనిరి. ఈ మిల్లు సామాన్యమంగతక్కువసెంబరు గల నూలుబట్టలనే

యను. అన్ని మిల్లుల గడ్డలకంటె చాలబలముగల గడ్డలని ప్రజలలో అభిప్రాయముగలదు. రాష్ట్రముందు చాల మంచి అమ్మకముగలదు. అంతియేగాక భారతదేశమందంతటను, వెలుపలను గూడ మంచి అమ్మకము గలదు. బిక్లి మిల్లులు తయారుజేయునట్టి గడ్డలకుమలే జపాను వారింతకంటె చాకగధరల కెక్కుదరనివన రక్షకులను వినియుండలేదనిరి. నుబ్బారావుగారి ప్రశ్నకుసమాధానమొసంగుచు బక్కింగుహామ కర్మాటకుమిల్లుల యభివృద్ధికి కారణము మిల్లులలో కఠినమున తనిఖీయందుటయనియు దీనివలన కొంతవరకు ధనవృద్ధియై వను మిల్లుల కీర్తిని నిలుపగలిగినవనియు ఛేబర్లుగారు బట్టిరి. మఱి బొంబాయిగారి ప్రశ్నలకు సమాధాన మొసంగుచు తాము సాధారణముగ ఏజెంట్ల మూలమునను, ఇతర వర్తకులవద్దను దూదిని కొందురుగాని నేరుగ కృషీమలులవద్దనుంచి కొనరని బట్టిరి.

కార్మికుల సమస్య

బక్కింగుహామ కర్మాటకు మిల్లులలోని కార్మికులసమస్య విషయమై సాక్షులును నోసంగుచు ఛేబర్లుగారు కార్మికులసంఘ ప్రతినిధిసాధురావుగారు జేప్పిన సాక్ష్యమునందు చాల నిరాధారవిషయములు గలవనిరి. 1914 సం-నుంచి బ. క. మిల్లులలో భారతీయులచేతపాల్గొన్నది నూటికి 55 వంతులని రావుగారు జేప్పినమాట వాస్తవముగాదు. 1914 సం-నుంచి ఇప్పటికి, 1692 వంతులు జేతనములభివృద్ధి జేయబడినది. ఇందు బోసను జేరదు. కార్మికులెక్కువరకుముల పాలగుచున్నారనుటనిరాధారము. ఒక నేతగాదు 5 నుగ్గుములపై పనిజేయుచున్నాడని జేప్పిన విషయము నిశ్శయముగాదు. 387 నుదుముజాలం 1025 మగ్గుములపై పనిజేయుచున్నారని. ఎక్కువగ పనిజేయుచున్నారని. ఎక్కువగ పనిజేసిన ఒక్కము 3 వ గుగ్గుములపై పనిజేయగలను. కార్మికులగున వృద్ధ యువాధ విషయమునను రూపులేదు. ఒక యువకునికి దినము నకు పగలు కనీసాదాయము 12 అణాలు 14 అణాల వరకు గాక సంపాదించుటగలను. ఇదిగాక బోసనుగలదు. కర్మాటకుమిల్లు

లమాత్రమే 1919 జూలై నుంచి 7 1/2 లక్షలపైగ బోసను పంచియున్నాడు. బక్కింగుహామ మిల్లులు 40 లక్ష లాసంగెను. కార్మికులు, నివసించేడి గృహములకై ఎండకో కనిపెట్టుకుని యుందురు. అంతటి చాకగ మరె ఎవ్వరైనను వానికి గృహములు లభింపవు. సాంకేతిక శిక్షణ కొంచెముగ గలవలదు మన్నది. ఇంకను వృద్ధి జేయ వలదియున్నాము. 1915 సం॥లో నూటికి 11 వంతులు మాత్రమే పనినుండి బోయిరి. 1925 లో 1/2 వంతు మాత్రమే వెళ్లిరి" అనిరి.

అంతట విచారణ ఈపూటకు ముగిసెను.

హర్షిమనుగారి కొత్తపత్రిక

దసరాలో ప్రారంభము

బొంబాయి, సెప్టెం 24:— హర్షిమనుగారి కొత్త పత్రికయగు 'ఇండియను సేవ' ను 'హెర్బల్' అక్టోబరు 16 వ తేదీన దసరాలో వెలువడును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి పట్టణమున ఎక్సైజు విధానము

కార్పొరేషను కధికారము గావలెనని కోరుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 24:— ఎక్సైజు సలహా సంఘము నందలి బొంబాయి కార్పొరేషను ప్రతినిధులు ఆ కమిటీ కెక్కువ అధికారముండవలెననియు, బొంబాయి పట్టణమున ఎక్సైజు పరిపాలనమునందు సంపూర్ణాధికారముండవలెననియు కోరుచున్నారు. ప్రభుత్వము నకు యా విధముగ లేఖన వ్రాయుచు కార్పొరేషను ప్రతినిధులు కమిటీయందు 14 నుండి 21 కి యెక్కువ జేయవలెననియు, యిందువలన ప్రజనకెక్కువ ప్రాతినిధ్య మిహుబును గాన ప్రభుత్వమువారు తమయధికారములను తగ్గించుకొనవచ్చుననియు, యాకమిటీ జేయునిర్ణయములు ప్రభుత్వమువారు ఒప్పుకొని తీరవలెననియు చెల్లెరి. ఈలేఖన కార్పొరేషనువారు విచారించి కే. యఫ్. వారిమెకాగారి యుపపాదనముపై ని తన్నిర్ణాతలకు బంతువు ప్రభుత్వమువారిని పట్టణములో నివేత్తినా విధానమునందు కార్పొరేషను కధికారము మార్చవలెనని నూచనతో బంపిరి. (అ. ప్రె.)

విజయనగరం

(స్వకీయవిలేఖరి)

కన్నా (తూర్పు) మహారాజువేట వార్డుల మునిసిపల్ ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 19:— 13-9-26 కన్నా (తూర్పు) వార్డు మ్యూనిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగెను. 14-9-26 తేదీన వోట్లు లెక్కింపబడెను. అభ్యర్థులు శ్రీయుత చేత్రుని నుబ్బారావు పంతులు, బి. యె. ఎఫ్. టి గారు శ్రీయుత మండలిక వెంకట సవ్యాసయ్యగారు (ప్రీడరు). నుబ్బారావు పంతులు గారే అత్యధిక సంఖ్యాకమైన వోట్లచే జయమొందిరి. నుబ్బారావు పంతులుగారికి 212 వోట్లును సవ్యాసయ్యగారికి 29 వోట్లును వచ్చినవి. శ్రీయుత నుబ్బారావుగారు ఎన్నుకొడిరి.

17-9-26 తేదీ మహారాజువేట వార్డు ఎన్నికలు జరిగినవి. 18-9-26 తేదీన వోట్లులెక్కింపబడెను. అభ్యర్థులు శ్రీయుత యేచూరి నరసింహం పంతులు ఎం. ఏ (దివానుగారు) శ్రీయుత రావిగంటి రామారావుపంతులుగారు (ప్రీడరు). శ్రీయుత నరసింహం పంతులుగారికి 292 వోట్లును, శ్రీయుత రామారావుగారికి 123 వోట్లును వచ్చినవి. శ్రీయుత నరసింహంపంతులుగారు ఎన్నుకొబడిరి.

కాని శ్రీయుత రామారావుగారు ఈ ఎన్నికవిషయమై ఒక తిగదాపెట్టిరి. ఈమధ్య శ్రీ విజయనగరపు మహారాజువారు శ్రీ దివానుగారికి పవర్ ఆఫ్ అటార్నీ ఇచ్చియున్న కారణమున, ఇవివరకు అప్పజేసంధానపుటుదొడ్గగూలు నల్లరకు పంపు సభ్యులుగానున్న కారణమున, యజమాని, తాతేదారు ఆస్తుప్రకారము ఒకసారి సభ్యులుగానుండగూడదనియు, అందుచే దివానుగారి ఎన్నిక సరియైనదికాదనియు పిటిషను పెట్టిరి.

స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షము

మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభకు అభ్యర్థుల నిర్ణయము

బిలాసపూరు సెప్టెం 24:— మధ్యరాష్ట్రముల శాసనసభకు హిందుస్థానీ జిల్లాలనుండి స్వతంత్ర కాంగ్రెసు పక్షమున కభ్యర్థుల లిక్కించినారు నూచించబడిరి:— జబల్పూరునీటి-ప్రభాతచంద్రబోసు; జబల్పూరుజిల్లా (దక్షిణం) కంచెడిలాల్; నామోవాజిల్లా-గోపలచంద్రసింగ్; సియానీజిల్లా- పి.డి. జాతర్; రాయపూరుజిల్లా (ఉత్తరం) మహాత్ లక్ష్మీనారాయణ దాస; రాయపూరుజిల్లా (దక్షిణం) రమేశంకర శుక్ల; బిలాసపూరు జిల్లా-రామూరు చెడిలాల్ గారు; దుర్గం జిల్లా- ఘనకృష్ణమసింగు సుప్రమండ్లా- ఉమేశ్వర్తాతామకు; హుసింగపూరు జిల్లా- చాధరికేలతెసింగ; హోవంగాబాదు జిల్లా- బీజీనాదవ అనన్తీ, చీటలు జిల్లా- రాం ప్రసాద అచారీ; చట్టిగర్ అర్జును- కె. రాఘవేంద్రరావుగారు; జబల్పూరు షర్పదా జీవిజకాభూస్వాములు- శ్యామసుందర మధ్వోననిమర్ గోపాల రావుబోషీ; నాగపూరువిశ్వవిద్యాలయము- కే. కే. గోల్వాకర్ గారు. మిగిలిన ఆరునియోజకవర్గములనును ఆక్టోబరు 2 నుండియు జబల్పూరునుండి అభ్యర్థులపేర్లు ప్రకటించబడును. (అ. ప్రె.)

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము

ప్రైవేటు విద్యార్థులు

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపరీక్షలకు ప్రీలను, ఉపాధ్యాయులను ప్రైవేటుగ రానిచ్చునట్లు 22 వ తేదీ పత్రికలలో ప్రచురింపబడినది. ఇంతవరకును బీదవిద్యార్థులకోడు పెరుగుచి చాలించినట్లులేదు. ఈ ముఖ్యవిషయమును, ఇంతవరకును విశ్వవిద్యాలయసభ్యు లెవ్వరును గమనించక పోవుట విచారకరము.

ఉపాధ్యాయసోదరుల కీయవకాశమిచ్చుట సంతోషమే! కాని ఉపాధ్యాయులు కానివారికికూడ నీవిలుండిన చాలమంది బీదవిద్యార్థులకు విద్యాదానమొసగిన వారనుదురు. పట్టణములలో నుండి నెలకు 80,40 రూ॥ చెప్పి, కాలేజీలలో చదువశీనివారిగతియేమి? "డబ్బులేనివారికి చదువేల" యనియేనా ప్రత్యుత్తరము. ఇంటివద్దనే పాట్లపొడిసి, కష్టించి చదివి, కాలేజీ గౌరవిద్యార్థుల కన్న మిన్నగ ను తీర్చుటకాగల వారెందరు లేరు? వీరికి విశ్వవిద్యాలయమునలేవులేదా? వీరికివిద్యాప్రాప్తి కున్నయేనా? సర్వజ్ఞులును, కరుణార్థిశ్రద్ధావయులు నగు రెడ్డిగారి విశ్వవిద్యాలయసాలసలో తప్పక నిట్టియవకాశము దొరకునని ప్రైసాపసలేని బీదవిద్యార్థులు జేచియున్నారు.

ఈ యవకాశమిచ్చుట వలన నష్టముకూడ కనబడుట లేదు. "ఉపాధ్యాయులకే చదువు వచ్చు" ననునది బహుకవితమైన నిర్వచనము. వారికిచదువులో నెక్కువ పరిచయముండిననుండుగాక! యూనివర్సిటీ పరీక్షలలో ఆర్జును, ఫిజిక్సు, కేమిస్ట్రీ మొదలగునవకాక వ్యాపారవ్యవసాయ సంబంధములగు విషయములు కూడ కలవుకదా! వ్యాపారపు కంపెనీలలో మంచియునుభవముగల వర్తకులును, అనుభవపూర్వకముగ సాగుచేయు వ్యవసాయములను ప్రైవేటువిద్యార్థులుగ పరీక్షలకు వచ్చిన నపరాధమేమి? ఉపాధ్యాయులను బోధనాశక్తిలో పరిచయమున్నట్లు ప్రత్యక్ష వ్యాపారము, వ్యవసాయము చేయువారికి, వానిలో పరిచయముండున్న గదా!

స్కూల్ టైమలు పూర్తైన విద్యార్థులు కాలేజీలో చేరినచో ఇంటిరుమిడియేటు పరీక్షలో నెక్కువకు రెండు సంవత్సరములుపట్టును. ఉపాధ్యాయులకు కాలేజీలో చేర సక్కురలేక యేరి సంవత్సరములన్నివిధి నిచ్చియున్నారు. స్కూల్ టైమలు పరీక్షలో గెలిచి, ఇంటర్మీడియేటు పరీక్షకు కష్టించి చదివిన విద్యార్థులకు, ఉపాధ్యాయుల కిచ్చిన వ్యవధిగాని, లేక రిజి సం-గాని యిచ్చి ప్రైవేటుగారిని రానిచ్చుట సమంజసము న్యాయము.

"విద్యాభిమాని"

వజ్రగుళికలు

20 మాత్రల డబ్బి వెల రూ. 1-0-0

ధాతుపుష్టికి, బలమునకు, ప్రాణమునకు రక్షకవృక్షమునల పలుకృష్యమును కారణములు. రక్షకపుష్టి యిందు ఆహారమునకు మూలము.

అమ్మకాంక్షనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఈజిప్టు - ఇండియా

ఈజిప్టు విద్యాధికురాలి

సత్యాన్వేషణము

గాంధీ మహాత్ముని శుశ్రూషకు గడంగుట

అహమ్మదాబాదు, సెప్టెంబరు 28:—ఈజిప్టు విద్యాధికురాలగు మిస్ బకయానులేమా యిక్కడికి వచ్చినప్పటి నుండియు రాత్రింబవళ్లు సత్యాగ్రహశ్రమమునందే గడుపుచుండును. ఆమెను ఆశ్రమజీవితమున గడపెను. ఖద్దరును ధరించెను. ఉదయము 4 గంటలకు లేచి మిస్ మిరాబాయికి (మిస్ నేడ్) వంటకమున సాయము చేసెను. గాంధీ మహాత్మునితో ఆశీర్వాదములగుర్చి చాలసేపు మాట్లాడెను.

అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ ప్రతినిధి ఆమెతో సంభాషించగా యిక్కడను విదేశీయులందును ప్రజల గాంధీ నిమిషాత్ముడందురనియు ఆయన నిజముగా మహాత్ముడేయనియు, ఆయిలే ఆయనలో సంతయు మానవత్వమును, మానవసాధారణతయు ప్రేమరాశియు గాన్పించుననియు చెప్పెను. ఆయనలో చక్కని సరస్వతముండుట ఆమెకు విచిత్రముగనుండును. ఇంకను ఆమెయిట్లుచెప్పెను. "నాయుప్తమునవచ్చినటుల జేయుచిచ్చినయెడల నేను ఒక సంవత్సరము బాటు వారిశిష్యత్వమున జేసి, వారిబోధలను పుస్తకముల ద్వారా గాకుండ స్వయముగ సమ్యక్మునునే నేర్చుకొనగోరెదను. ఆశ్రమమునందును సుందరముగ ఆనందము గాన్పించెను. స్త్రీలు పాడుటయు, పిల్లలు సదాసంతృప్తులై ప్రకృతిసిద్ధముగ జీవించును గడుపుచు ప్రతిముఖమునను స్వేదాంతరములజూడ మనోహరముగనుండును." అని ఆమెజెప్పెను. ఆమె యిరాత్రికి బొంబాయికి బయలుదేరి పోవుచున్నది. అక్కడనుండి ఈజిప్టున కనివారమునాడు బయలుదేరిపోవును.

భారతదేశ ప్రశంస

ఆమె భారతదేశమున సంచారమును ముగించి యిటుల జెప్పెను:— "నేను భారతదేశమున తిరిగినదానిమీద యెన్నియో సంగతుల నేర్చుకొన సంపాదించుచున్నాను. భారతదేశము ప్రాచ్యసాంప్రదాయముసారముగ నామ సాదరముగ నాతిధ్యము సగను. నే నెప్పుడును హోటల్లలో దినలేదు. భారతీయ కుటుంబములందేముంటిని. మరల త్వరగానే భారతదేశమునకువచ్చి యంతకన్న యెక్కువ మంచినితినిగో నీదేశమును చూడగోరెదను. నేను నాదేశీయులకు భారతదేశ నిజస్థితిని చెబునగోరెదను. ప్రాచ్యదేశముననున్న లోటిదేశములు రెండును ఇండియా, ఈజిప్టులు ఒకరి సంగతి నొకరికి చెలియకుండుట దురదృష్టముని భావించెదను. (అ. ప్రె.)

కేంద్రకీలాఫతు

సంఘసమావేశము

హైదరాబాదు బారుల నివేదికపై సూచనలు

ధిల్లీ, సెప్టెంబరు 28:—కేంద్రకీలాఫతుసంఘము నేడునుద్ధావ్నము చాలసేపు సమావేశమై హైదరాబాద్ ప్రపంచ మహాత్ముడియ సభకుబోయివచ్చిన భారతరాయబారుల నివేదికనుకొంతభాగము జదివెను, ఆ నివేదికము 800 పూర్వకాపుపేజీలున్నట్లును అందు హైదరాబాద్ అధునికచారిత్రమువ్రాయబడినట్లును చెలియుచున్నది. ఇవిన్నాదు యెటుల అధికారములోనికి వచ్చినదియు, ఇస్లాము పవిత్రస్థలముల నెటుల నాక్రమించినదియు, ఆయనగావించిన ఘోరములను, ముఠీసాలో సమాధికి గలగజేసిన నష్టమును గూర్చియు సత్వే మందు చెబుపడినది. ఇంతియగాక నివేదికము నందు హైదరాబాద్ బోయిన మూడు కీలాఫతు రాయబారులు చెసిన పనులగూర్చియు, ఇవిన్నాదు కమిటీకి నడిచిన తొలివార్తల గూర్చియు వివరము లందు చెబుపడినవి. తుదకందు హైదరాబాద్ భవిష్యద్విధానముగూర్చినూ చనలు గావించబడినవి. కేంద్రకీలాఫతు సంఘ సమావేశము రేపు పూర్తిగావచ్చును. ఈసారి కీలాఫతు సభ నెక్కడ జరుపవలెనో గూడ యందు నిర్ణయింపబడును. (అ. ప్రె.)

బొంబాయి రేవు పరిపాలన నివేదికము

ఎగుమతిస్థానముగ నుండుటకు గల యిబ్బందులు

(అసోసియేటెడ్ ప్రెస్ స్పెషలు సర్వీసు)
బొంబాయి, సెప్టెంబరు 28:—ప్రపంచ వ్యాప్తమైన చాణిజ్య పారిశ్రామిక పరిస్థితులందు గల్గిన మాంద్యావస్థచే అననుకూలపరిస్థితు లుండుచినను గతరెండుసంవత్సరములనుండి బొంబాయి రేవు ఎగుమతిదినముల తక్కులు సంకల్పింపకరముగనున్నవి. కరాచీ రేవుమీదగ ప్రతి ఎగుమతులు, కలకత్తా రేవుమీదగ మాంగసోను ఎగుమతి జరుగుచున్నదనియు గత నాలుగు సంవత్సరముల నుండి యీ సరకుల ఎగుమతి బొంబాయి రేవునకు తక్కువగా కలకత్తారేవుల బట్టెనని 1925-1926 సంవత్సరపు పోర్టు ట్రస్టీల నివేదికము ప్రకటించుచున్నది. ప్రతిచేరు ఒకటి రూ 1 అసీలువన్న, రేవు అభివృద్ధిగావించుటకు విస్తారముపెట్టుబడి పెట్టుట ము ని సి పా లి టి వ నూ లు జే యు మె మ్మ రే టు ప మ్మ లు, రైల్వే కం పె నీ లు సరకు ఎగుమతిదారులకు గలగజేయు సౌకర్యములు కలకత్తా బొంబాయి రేవులందు మాంగసోనుపై వహులుజేయు పన్నువ్యత్యాసము, హెచ్చుఅడ్డలు, కార్మికులకును, భిక్షకులకు చెల్లించబడిన ఛార్జీలు మొదలగుకారణములు బొంబాయి రేవు ఎగుమతి రేవుగ నుండుట కంతరాయములుగ నున్నవి.

పోర్టురైల్వేల పరిపాలనములందు వ్యయము విస్తారముగ తగ్గించుట ఎంతవరకు విజిల్లీ అత్యావశ్యకమో అంతవరకుమాత్రమే పెట్టుబడిపెట్టి క్రొత్తపనులు జేయించుట, అసీలువన్నల బదులుగ న్యాయముగ మరియొకపన్ను ప్రతిపై విధించుట ముఖ్యముగ ప్రతిపై భీమాచార్జీలు తగ్గించుట, మొదలగు నూతనలు యిబ్బందుల తొలగించుటకు రిపోర్టు నూచించెను.

వర్తకపరిస్థితు లభివృద్ధిచూడదునను బట్టెనని దలంచి సంవత్సరపు ఆదాయము గురింపబడినది. అనుకున్నంత బాగుగ సరకు రానందున సర్వకాఖలందును వ్యయము తగ్గించబడినది. బహుళః యిం దు కు ఫల ము గ 12 లక్షల వ్యయము తగ్గవచ్చునని తలంపవచ్చును. అదనపు పన్నులేక సర్వకాఖలలో గలపి ఆదాయము 28418548 రూపాయలు వచ్చెను. ఆరంభమును వేయబడిన అందినా ప్రకారము గ 29875000 లును, సంస్కరింపబడిన అందినా ప్రకారముగ రూ 28168000 లు ఆదాయము వచ్చునని యెంచబడినది. గత సంవత్సరములో రూ 27875984 లు అసలుఆదాయమువచ్చెను. నివేదిక సంవత్సరమునందు ఆదాయము వృద్ధియయ్యెను. ఈ సంవత్సరము పెట్రోలు దిగుమతి హెచ్చు దిగుమతి అరుట గొప్ప విశేషమే ముచేర్చొనవచ్చును. గతసంవత్సరము 6254000 గేలసుల పెట్రోలు దిగుమతికాః యీసంవత్సరములో 7444000 గేలసులు దిగుమతి కావడిను.

పండిత మోతీలాలు నెహ్రు

ప్రచారకార్యక్రమము

మసోరీ, సెప్టెంబరు 28:—పండిత మోతీలాలు సైహూరెండవసారి ప్రచారమునకు రేపుబయలుదేరెను. దేరాదూను 24, లాహోరు 25, లయాల్పూరు 26, అమృత్సరు 27, రానల్పిండి 28, లాహోరు 29, అంబాలా 30, రోహతకుభిందకు అక్టోబరు 1, అలహాబాదు 2 లేదీలలో తిరిగెదరు. తరువాత మాడవపర్యాయము యేయేజిళ్లకు పోవునదియు చెబుపడును. (అ. ప్రె.)

పక్షి మ గుట్టపుపందెపు టిక్కెట్టు

జవాను అమ్ముచుండగ వట్టువడుట

రంగూను, సెప్టెంబరు 28:—రంగూను టర్కీ రాత్రి కాపలాదారుడు రేనులలో దొంగటిక్కెట్టుమ్ముచుండ పట్టుకొని పోలీసునారు అరెస్టుచేసిరి. వానివద్ద కొంతసొమ్ముకూడ నుండెను 474 టెక్కునక్రింద రామసుధాగారికి సంవత్సరపు కఠినపరకము విధించి వారివద్దనున్న 1180 రూపాయలను టర్కీ కిప్పించిరి. ముద్దాయి జూరై 31 వ లేదిన అరెస్టుయ్యెను. (అ. ప్రె.)

సిమ్లా, సెప్టెంబరు 28:—సైన్యములో గౌరవస్థానముగ కల్గులు పదవికి కాశ్మీరు మహారాజావారికి కప్తానునుండి ఎక్కించుటకు సార్వభౌమ డింగీకరించెను. (అ. ప్రె.)

రాజమండ్రి మునిసిపాలిటీ

(స్వకీయవిలేఖరి)

మునిసిపల్ ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు, 28:—యొన్న మునిసిపల్ ఎన్నికలు జరిగినవి. నిన్న బాలట్టు పేట్లెలు తెరువబడినవి.

ఈక్రిందివారు పోటీ లేకుండనే ఎన్నుకొనబడిరి.

- (1) 10-వ వార్డు—కొంబెట్టి అప్పలస్వామిగారు
- (2) 13-వ వార్డు—కరా అచ్చయ్యగారు
- (3) 22-వ వార్డు—గంధి అప్పలస్వామిగారు
- (4) 21-వ వార్డు—కాపు సన్యాసిగారు

1, 2, 16, 20 వ వార్డులకు ఎన్నికలు జరిగెను. ఒకటవ వార్డునకు మురారీశ్రీ ఆకాశాల వేంకటసుబ్బయ్యగారును, మురారీశ్రీ కలిమిరెడ్డి అప్పలస్వామిగారును పోటీజేసిరి. అప్ప అస్వామిగారికి 189 వోట్లును, సుబ్బయ్యగారికి 88 వోట్లును వచ్చెను. అప్పలస్వామిగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరువునుగారు తెలియబరచిరి. 3-వ వార్డుకు మురారీశ్రీ రామసుబ్బరావును రామరావుగారును జనాబ్ మిర్ అక్రమాల్ సాహెబు బి.వి., బి. ఎల్. గారును పోటీజేసిరి. రామరామరావుగారికి 51 వోట్లును, అక్రమాల్ సాహెబుగారికి 50 వోట్లును వచ్చినవి. రామరామరావుగారు ఎన్నుకొనబడినట్లుగా చెరువునుగారు తెలియబరచిరి. 16-వ వార్డునకు మురారీశ్రీ కంఠల లక్ష్మీపతి గారును, మురారీశ్రీ లెజవాడ జనార్ధనస్వామిగారును పోటీ జేసిరి. లక్ష్మీపతిగారికి 89 వోట్లును, జనార్ధనస్వామిగారికి 24 వోట్లును వచ్చెను. లక్ష్మీపతిగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరువునుగారు తెలియజేసిరి. 20-వ వార్డునకు మ-రా-శ్రీ వాసిరెడ్డి రామలంగారును, మ-రా-శ్రీ శింగంపల్లి ఎరకయ్యగారును పోటీ చేసిరి. రామలంగారికి 96 వోట్లును, శింగంపల్లి ఎరకయ్యగారికి 89 వోట్లును వచ్చినవి. రామలంగారు ఎన్నుకొనబడినట్లు చెరువునుగారు సభ్యులకు ఎరుకపరచిరి.

కాట్నీ బ్రాంచి రైల్వే

బిలాస్పూరు, సెప్టెంబరు 28:—జిల్లాట్రాన్స్పోర్టునాధికారి ఇట్లు తిండినిచ్చియున్నాడు. కాట్నీ బ్రాంచి రైలుపరిస్థితులు నేటిట్లున్నవి. సాధలు గంగూటిలనడుమ రైలు బాగుచేయబడినది. రైల్వే నిన్న 16/30 గంటలకు వచ్చినది. ఉమేరియా కారాగ్రాటిల నడుమకూడ రైలు బాగుచేయబడినది. రైల్వే నడచుచున్నది. 68 అవ, 67 డోను పొనెంజర్లు బిలాస్పూరునుండి సాధలు, కాట్నీలద్వారానే పోవును- రేపటినుండి రెండు రేవులకుజేసి బిలాస్పూరు గంగూటిలనడుమ నడిపింపబడు. ఒక బాల్వెస్టు గంగూటి బీర్గంగ్ పురములకును రెండవది ధోర్నం: కాట్నీ నడుమను నడుమను. నిన్న రాత్రి మరియొక గంభోర్తంకునవ్డ కలిగెను. గంగూటి కాట్నీల నడుమ రైలు నింకను బాగుచేయలేదు. అ. ప్రె.

కలకత్తా, సెప్టెంబరు 28:—కలకత్తానుండి బి. య రైల్వే కమిషన్లో అధికారి ఇట్లు తెలిసినవి. "బామ్మి మంజు మాండ్లాకోటల నడుమ రైలు బాగుచేయబడినది. రైల్వేనియ నడుచుచున్నది. నర్మదానదిలో నివరదలుచాల ఘోరముగనున్న ఇప్పుడు తగ్గలేదు. బార్నిగోరీపుట్టుముల నడుమ వంతెనకూచాలవరకు చెడిపోయినది. ఈ రైలుపై ఎప్పుడు సరిగా రైల్వే నడుచునో చెప్పజాలరు. అ. ప్రె.

సిమ్లా సెప్టెంబరు 28:—ఎక్స్ ప్రెసుకుట్రులయొక్క య కవిషునర్లయొక్కయు మహాసభ మూడురోజుల సమావేశానంతరము నేటితో పూర్తియయ్యెను. (అ. ప్రె.)

విమానము నాశనమగుట

సిమ్లా సెప్టెంబరు 28:—బ్రిష్టులు పైటరు విమాన సావివరములు ఇంకను తెలియవు. విమానము సింధునదిలో కనుండు పోయినది. మెకానికు జోన్సగారు కొట్టుకొనిపోయిరి కొద్ది గాయములతో రాదన్నను తప్పించుకొనెను. ఎట్లు కిప్పిచుకొనిరో ఇంతవరకును తెలియదు. వివరములు తెలియగలవు (అ. ప్రె.)

సిమ్లా సెప్టెంబరు 28:—బ్రిష్టులు పైటరు విమానము జవంతముగ క్రింద పడగొట్టబడినది. పైటలు అఫీసరు రాదన్న పట్టగాయములతో తప్పించుకొనగలిగిరి. మెకానికు జోననదిలో కొట్టుకొనిపోయెను. విమానమును గనపడలేదు. (అ. ప్రె.)

ప్రకటన

“గ్రామపాఠశాలయందు” నరసన్న పేట లేంజి ఉపాధ్యాయ సంఘాధ్యక్షులు లేజి మాన్యుల శిశు మాన్యుల గారి సంపాదకత్వమున వెలువడు విద్యావిషయక ప్రామాణిక పత్రిక. ఇందు సీతి, మత, పాఠశాల, పరిశ్రామిక, సహకార, వ్యవసాయ సంగతులును, బై బ్యూటర్లములును ప్రకటించబడును. గ్రామపాఠశాలయందు గ్రామనిర్మాణమునకు సహాయులగుట, ఉపాధ్యాయ సంఘమున అసోసియేట్ కుటుంబసహాయనిధి, పరపతి, గౌరవము, హక్కులు, సంపాదించుట, ప్రాథమిక విద్యను పాలించు సంస్థల సహకారములు మొదలగు పేర్లకు విషయములను నిదర్శన పూర్వకముగను, తేటతెల్లముగను తెలుపును. పాలుచందా ఆ 10 లు మాత్రమే. వివరములకు పత్రికాధిపతి, లక్ష్మీనరసన్న పేట లేజి లేంజి పేటలోని జలమారు గంజాం జిల్లా అని వ్రాయవలెను. సంపాదకుడట.

ప్రకటన

ఓరియంటల్ గవర్నమెంటు సెక్యూరిటీ లైఫ్ యశ్వరెంసుకంపెనీ లిమిటెడ్.

నేను యిదింటిలో వైస్ ఉదహరించిన కంపెనీ యొక్క డివిడెండ్లు పాలనీ కానీ నెలకు 187184 తెప్పించుకొని యుంటిని. 17-3-26 తారీఖున మాయింటియందు దొంగలు పడినపుడు అది పోయినది. ఎవరికైనా నా దానివిషయమై ఆశ్రయం లున్నవత్తుమని వైకంపెనీవారికి 15 రోజుల లోపల తెలియబర్చుకొనవలెను. (సెం. 8140)

కడప, 20-9-26. } పి. కె. కురియన్.

బాపట్ల నవార్డినేటుజడ్డికోర్టులో

1926 సం॥ 32 నెంబరు ఇన్సాల్యూసన్ దరఖాస్తు (పిటిషన్)

ఉమ్మాజీ జెనార్ చంద్ కంపెనీ (ఫరమ్) గుంటూరు:- పిటిషనర్ (అప్లయిచ్చినవారు.)
ప్రతివాది (రుణింతుడు):- బొప్పన సుబబ్బయ్య మహర్షి, కమ్మ, ఈనాందారు, దోనెపూడి, తెనాలి తాలూకా.
1920 సం॥ 5 నెంబరు ఆక్టు 19 (2) సెక్షన్ ప్రకారం 7-9-26 తారీఖున వైస్ ఉదహరించిన అక్రమము (పిటిషనరు) ప్రతివాది ఇన్సాల్యూటం (డివాలిటీ సేసు) అని నిర్ధారణ చేయబడినదని కోర్టును దరఖాస్తును పంపుకొని యున్నాడనియు అపిటిషను హియరింగు నిమిత్తము 11-10-1926 తేదీకి వాయిదా వేయబడినదనియు యిందుమాలముగా యెల్లరకును తెలియజేయబడెను. దీనికి ఆశ్రయం లేమైన ఉన్న యెడల వాయిదాతోజూప కోర్టులో తెలుపుకొనవలెను.

ఏ. యస్. కృష్ణస్వామి అయ్యరు,
ప్రిసిపల్ సర్జిస్ట్రీ నేటు జడ్జి
సర్జిస్ట్రీ నేటు జడ్జికోర్టు, బాపట్ల 21-9-1926.

మూత్ర వ్యాధులవలన కలిగిన

తీవ్రమగు బలహీనతను

త్వరలోకుదుర్చుట కొషధము

మూత్రవ్యాధులు మున్నగు ద్వంద్వవ్యాధులవలన కలిగిన తీవ్రమగు బలహీనతను దీర్ఘ కాలమునుండి నేను బాధపడుచుంటిని. నేనీ వ్యాధిని అలక్ష్యముచేసి ఉపేక్ష జేయుటచే నా శరీరస్థితి మరంత పాడైపోయినది. తిరునల్వేలిజిల్లా కృష్ణాపురం కాపురములను, ప్రస్తుతము చెన్నపురి మైసూరును, శివస్థానమునందు లెవ్ వెలారీయా కీ కిలోనన్ను ఆల్బర్ట్ లాడ్జియందు కాపురము న్ను పండిత స్వామి శ్రీనివాసయ్యగార్లవారి ప్రఖ్యాతి విని వారియొద్ద మందులను తీసుకొని పరీక్షించి, ఒక్క నెల అగునది పూర్తిగా నుగము కలిగినది.

3-12-23 బానెస్ శిశుకవిల్ల బి. ఏ నలాతింపుతూ, తిరునల్వేలిజిల్లా.

బెంగాలు శాసనసభల యెన్నికలు

ప్రాధానరు జే. యల్. బెనర్జీగారి విజ్ఞప్తి

కాంగ్రెసు నెడల భక్తి

బర్మంజిల్లా మహమ్మదీయేతిరవర్తనమున ప్రాధానరు జే. యల్. బెనర్జీ శాసనసభలకు యెన్నికలకు నిలచుచు నీ క్రిందివిధముగ తమ నరిత్రను చెప్పిరి.

“నేను మాంటేగూషెయ్యనర్థ స్త్రీముక్తింద మొదటి యెన్నికలకు అభ్యర్థిగ నిలుచు నుద్దేశించితిని. కాని భగవంతుని నిర్ణాయ మన్యథాయుండెను. 1920 సెప్టెంబరులో అసహాయోద్యమ తరంగముపైబడి వచ్చెను. నే నా యుద్యమమునందు ప్రారంభమునుండియు జేరితిని. అందుచేత నపుడు అభ్యర్థిగనుండ మానిజేసితిని. 1923 లో రెండవసారి యెన్నికలు జరిగినపుడు నేను రాజుద్రోహ సేరుముక్తింద రెండేండ్లు శిక్షబడిన కారణము చే యెన్నికలకు నిలువరాదనరి. కాని స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థియగు బాలు అబినీశచంద్రలే విజయము గాంచుటకు మనస్ఫూర్తిగ బనిజేసితిని. అప్పుడు బర్మంప్రజలు నాఅహ్వనము నాలించిరి. తరువాత ప్రభుత్వమువారు నాపై ఆంక్షను దొంగించిరి. ఈసారి నేను స్వయముగ అభ్యర్థిగ నుండగోరుచున్నాను. బర్మంజిల్లా మహమ్మదీయేతిరవర్తన వోట్ల కిసంగతిని విన్నవించుచున్నాను.

రాజకీయాదర్శములు

నేను దేశహితైక జీవనమునందు 20 యేండ్లకు పైగా పనిజేయుచుంటిని. ఇంతకాలమున నా రాజకీయాదర్శములందేవిధమైన మార్పులుగ లేదు. నే నెప్పుడును సగము సగము మేల్లన నమ్ములేదు. ఎప్పుడును స్వాతంత్ర్యమునే గావాలి నని కోరుచుంటిని. నాకు యెంతవరకు శక్తిసామర్థ్యములును, బలమును గలవో అంతవరకు పనిజేసి దేశమునందలి ప్రజలందరకును ప్రతిష్ఠ క్రికిని స్వాతంత్ర్యము నచ్చు నటుల పని జేసెదను. కాని స్వాతంత్ర్య మెచ్చుటనే గూడ ముగ మెరయుచుండును. అది ఒక రోజులో గాని సంవత్సరములో గాని వచ్చునది గాదు. కాని యిలావల తోటిదేశయులకు చాలమందికి శ్రేయకరముగ నుండు తీర్మానములను చట్టము గావించి స్వాతంత్ర్యమునకై కృషిజేసెదను. భాగ్యవంతులకును జనసామాన్యమునకును యెట్టి సంఘర్షణము వచ్చినను నే నెప్పుడును జనసామాన్యపక్షముననే యుండునని దాదీద్రులపక్షముననే యుండును. మతిములకును దేశమునకు సంఘర్షణము వచ్చినపుడు నే నెప్పుడును దేశమునే ప్రధానముగ నెంచెదను. ఈనాభావములకు అపార్థములుగలిగించి అన్యధా భావించవచ్చును. కాని నేను నూచించినరాజకీయకార్యవిధానమునుగూర్చి యేదిధమునను అన్యధాతెలప నక్కరలేదు. నా ఆశయములేవో అందరును తెలుసుకొనగోరెదను. నేను కావలెనో వద్దో వారే నిశ్చయించెదరుగాక.

కాంగ్రెసుపై భక్తి

నేను దేశ హితైక కార్యములందు దిగివచ్చితినుండియు కాంగ్రెసు తోనే సంబంధము గల్గియుంటిని. నేను చేయగలిగిన సేవయంతయును కాంగ్రెసు ద్వారా జేసేసితిని. నాకును, ప్రస్తుత నాయకులకును వారి భవిష్యద్రాజకీయములకును చాల భేదము లున్నప్పటికిని భారతదేశము మహాపథ పక్షముననే అభ్యర్థిగనుండ తీర్మానించితిని. నేనిటుల చేయుటకు కారణమేమనగా యీ దేశములో విశ్వవ్యాప్త యై, వికలముగనుండి అందరకును నీడి నోసంగనట్టిది కాంగ్రెసు సొక్కటియే. ఇందు హితముతవిధములు కవకాశములేదు. మార్కదేశము యొక్క శ్రేయము మాటదప్ప యింతకొకటేమియు లేదు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసు సవరించుచున్న విధానమునందే జిట్టి లోపము లున్నను, వానిని లోపలనుండియు బైటనుండియు విమర్శించుచు సవరించుచుండలెను. ఇట్లు జేయుటలో తప్పులు బట్టు నుద్దేశముతో గాక ప్రేమ ధర్మగుణముతో జేయవలయును. ఇంతే గాక రెండుతొత్తులు నుండియు రాజకీయనాయకుల జేసిన త్యాగప్రయత్నములచే నిలువబెట్టబడిన సంస్థను నివృణ్ణముజను జేయరాదు.

ఇమ్మహా సంస్థయందు దాదాభాయి నాగోజీ, సురేంద్ర నాథ టెగ్గి, గోపాలకృష్ణ గోఖలే, ఈమధ్యనే కాలగతిం దిన నాయకుడు, మిత్రుడు దేశంధు చిత్రంజనదాసు గార్ల పేర్లు కలెక్షరులులే యున్నవి. (అ. బ. పత్రిక.)

మారకపు రేటు

గావింప కరంసీ చెలామణి తగ్గించుట

ఇండియాదొరతనపు అధిక శాఖావిభానము భారతవాణిజ్యసంఘము ఖండించెను

(అసోసియేటెడుప్రెసు స్పెషలునర్వీసు) బొంబాయి, సెప్టెంబరు 23:- ఇండియా ప్రభుత్వ అధికశాఖకు దిగువప్రకటించిన సందేశమును భారతవాణిజ్య సంఘము పేను:-

“15-వ తేదీన తెలియజేయబడిన ప్రకారముగ మూడు కోట్లు విలువగల కరంసీ చెలామణినుండి తగ్గింపదలంతులను భారత వాణిజ్యసంఘము నిరసించుచున్నది. ఈవిధానమునకును రివెన్యూకౌన్సిలుబిల్లుల విక్రయమునకును విభేదములేదు. పంటలవతికాలములో రవాణాయగును. కాబట్టి కరంసీ చెలామణి తగ్గించుటచే భారతదేశ అభివృద్ధికి భంగకరముగ మారకపు రేటు హెచ్చించుటయగును. కమిటీకంపడుచున్న రిపోర్టులచే పంటదారులకు ప్రస్తుత ఆర్థికపరిస్థితులందు గిట్టుటలేదనియు, బుద్ధిపూర్వకముగ కరంసీ చెలామణినుండి తగ్గించినయెడల మారకపురేటు హెచ్చుగ స్థిరముగావించుటకు అవలంబింపబడిన కృత్రిమవిధానముచే అధికనష్టము సంభవించునని కమిటీ స్పష్టముగ దొరతనమునకు తెలియజేయుచున్నది.”

రాయలు కరంసీకమిషను రిపోర్టు ప్రచురింపబడి రెండున్నరమాసములైనను సాత్కృత్యసంఘము, అనుబంధము ప్రజల కందుబాటులోలేవు. తిమ్మాలమున ప్రజలకు విషయముగరించి గ్రహింప సాధ్యముగా నున్నదనిగూడ కమిషను, దొరతనమునకు తలదీసినపేను.

ఒక యారవియనుశవము నము ద్రపుటొడ్డున కన్పించుట

శవము నెవ్వరు యింకను గుర్తింప జాలకున్నారు

(అసోసియేటెడుప్రెసు స్పెషలునర్వీసు) బొంబాయి, సెప్టెంబరు 23:- సుమారు 87 సంవత్సరముల వయస్సుగల ఒకయూరపియనునిశవము సముద్రపుటొడ్డున కన్పించినట్లు దొరకెను. శవముయింకను పరిశీలించి గుర్తు పట్టు పలసియున్నది. శరీరముమీద చెబ్బలు కన్పించుటలేదు.

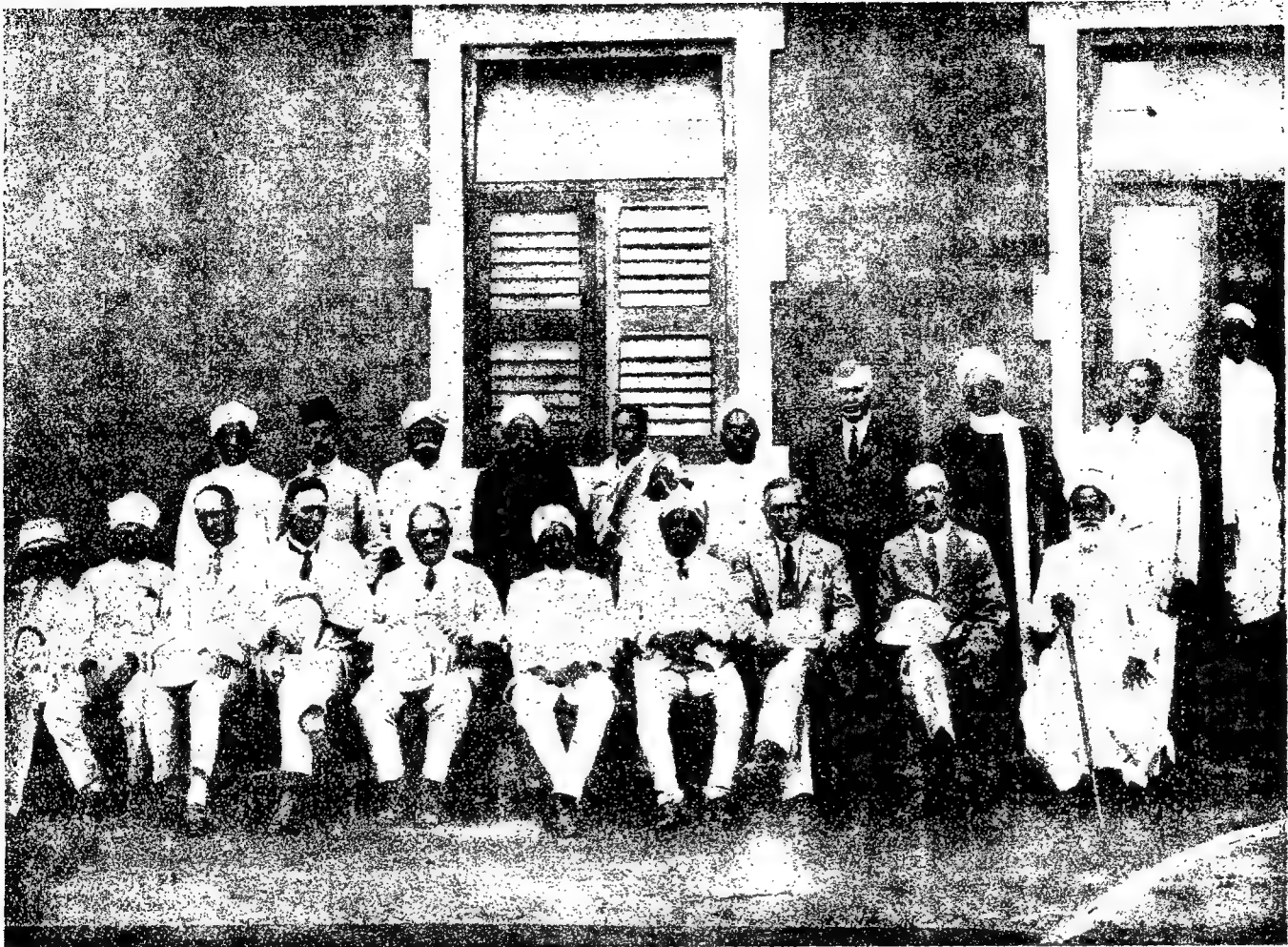
విత ముడుపు

భక్తుడు చేత్తివేళ్లను కోసియుచ్చుట రంగూను, సెప్టెంబరు 23:- రంగూను ప్రెస్సుపత్రిక ఇట్లు వ్రాయుచున్నది. మంగళవారము మధ్యాహ్నము మొక పాపాండంగ వాసియు ముసలివాడును అగు బర్మీయుడు పీరు సాయుజ్య ఉపవాస ముండి తన ఎడమచేతి మధ్యవేలి చివర కబుపు గుడిలో నర్పించుటకు కోసివేసి పెగ్గడాపరంబాలో జపముచేసికొను చుండెను. వేలినుండి కాయున్న రక్తమును గూర్చి యొకరు హెచ్చరింపగా భక్తినిమగ్నుడై తక్కువెట్టి లేచెను. అతనికి బాధయున్నట్టేలేదు. వేలిముక్కు గడ్డకాయట్టి నూనెలోముంచి అంటించి హారతిరూపముగ నిచ్చెనట. ఇది వరలో కోకవేల ట్లర్పించెను. తరువాత పోలీసువారు చూచి ఇప్పుడు కోసికొనినవేలికి కట్టుకట్టించిరి. (అ. తె.)

దొంగలు - పోలీసులు కొట్లాట

జిల్లా, డిప్యూటీ సూపరెంటెంట్ గాయబడుట అలహాబాదు, సెప్టెంబరు 23:- 16 వ తేదీన పోలీసు వారికిని బందిపొట్లగుంపునకును ఘోరయుద్ధము జరిగెను. పోలీసు జిల్లా సూపరెంటెంట్ డిప్టీ సూపరెంటెంట్ గాయపడిరి. గాయములచే నొకడు చనిపోయెను. (అ. తె.)

త్రివేంద్రము, సెప్టెంబరు 23:- తిరువాన్కూరు మహారాజువారు పరివారసహితముగ నగరమునకు ఈ సాయం కాలము మార్చుమునుండి వచ్చిరి. వారికాగౌరవార్థము 21 రుపాయలు ప్రేర్పబడెను. (అ. తె.)

దక్షిణాఫ్రికాయబారులకు, మదరాసుకార్యరేషను సభాధ్యక్షులగు సామి వేంకటాచలం శ్రేష్ఠిగారు ఉపాహారముల నొసగిరి.

(టి. ఆర్. శ్రీ)

ఇండియను నేషనల్ అసోసియేషనువారు దక్షిణాఫ్రికాయబారులకు తోటవిం దొసగిరి. మద్రాసు గవర్నరు, సర్. పానగల్లురాజు, మహమ్మద్ ఉస్మానుసాహేబు, బాబ్బిలిమహారాజు. డి. బి. టి. రంగాచార్యులు, సర్. పి. యస్. శివస్వామి అయ్యయ్యగార్లు మున్నగువారు విండులో పాల్గొనిరి.

(ప్రెస్ ఫోటోగ్రాఫ్)

భారతస్త్రీల స్థితి

కడన్సునతి యువన్యాసము

జెండుకూరు, సెప్టెం. 24:— నిన్న రాత్రి కడన్సునతి పట్టణ యువజన మందిరమున భారతదేశమున స్త్రీలస్థితిగూర్చి యువన్యాసము జరిగెను. ఆయన చాలదూర విద్యను వివాహారములగూర్చి చెప్పమ కుమరణముల అభివృద్ధి గూర్చియు చచ్చిపుట్టుబిడ్డలగూర్చియు చెప్పిరి. దీనికంతకును కారణమచిన్న తనములో పెండ్లిండ్లు చేయుటయు, స్త్రీల హక్కులను లక్ష్యముచేయుటందుటని చెప్పిరి. అంతట నామె భారతదేశదీవికము నందు స్త్రీ హక్కులను అంగద్రోక్క దురాచారముల దెల్పి తాళిని యితిర దేశములలోని పోషితులతో సమానస్థితియందుండుటయు తెలుపలేనని చెప్పిరి. ఇందువలన గృహదీవికము పరిపూర్ణముజేయబడి దేశమభివృద్ధియై ప్రపంచములో నితరదేశములతో తాము గావచ్చుననిగూడ చెప్పెను.

అధ్యక్షత వహించిన డి. ఆ. వి. శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు ఉపన్యాసముతో నేటిభవిష్యదుభారతదేశమున స్త్రీలను ఉదార బుద్ధితో పాడుధూతితో పరిక్షరించుచుండవలెననిచెప్పి, అందు వలన దేశము ఆదర్శమార్గమున పభివృద్ధి గాగలనని చెప్పిరి.

మైనారులో గర్భాధాన పయమును 12 నుండి 18 కు యెక్కువ జేయవలెనని అధ్యక్షు లుపపాదించగా నందు రను అంగీకరించిరి. చరిత్రాలములో మద్రాసుకు రానున్న సంఘ పంపకము విచారణ సంఘము జెండుకూరు కాన్వేనియంటు కుగూడ తీర్మానింపబడెను.

అ. ప్రె.

“వైటా” కప్తానును సన్మానించుట

ప్రాణముల లెక్కచేయక 72 గురను రక్షించుట బొంబాయి, సెప్టెంబరు 24:— బొంబాయిలో కచ్చి లండను నిన్న రాత్రి “వైటా” ప్రమాద ఉపసంఘ ఆదరణ మున సమావేశమై తమ ప్రాణములపై లెక్కచేయక 72 ప్రాణముల రక్షించినట్టి “కనూగా” కప్తానుగారిని వారి అనుచరులను పొగడుచు “వారు జాతిమతిములకెక్కింపక ఉదాసీను ధి తో తమ ప్రాణముల లెక్కచేయక రక్షించినందులకు వారి నెంత యు కొనియాడుచున్నామను తీర్మానము నా మోశించిరి. కప్తానుగారి కృతజ్ఞతా మాచకముగ నొక బంగారు పతకము ను ఇచ్చి బహూకరించిరి.

అ. ప్రె.

ప్రాపంచికనాకానిర్మాణము

దక్కన్, సెప్టెంబరు 22:— గోటుబిటను బిర్లందులలో ప్రపంచములో గట్టు 744080 టన్నుల నాకలలో నూటికి 88 వరకు గట్టెదరు. విదేశములందు గట్టు 8458800 టన్నులలో నూటికి 82 చొప్పున నిర్మించునట.

మొత్తముమీద ప్రపంచ నాకానిర్మాణము నూటికి 18 1/2 నాకల పొడవునట. 1495 నాకలు ఇంగ్లండుకుగాని దొమినియనులకుగాని జెందినవట. ఇతిరదేశముల నాకలబిరువు 14015000 టన్నులు.

బెంగాలు, భారతజాతీయపక్షము

రెస్పాన్సి లిస్టులతో కలసి యెన్ని కలునడుప నిశ్చయించుట.

కలకత్తా, సెప్టెం. 24:— భారత జాతీయపక్షము యొక్క బెంగాలుశాఖ తమపార్టీ పక్షమున గాక బెంగాలులో లోని రెస్పాన్సివుసహకారపక్షములోగలసి యెన్నికలను వదులునని దేశియుచున్నది. ఇటులజేయుటకు కారణము ప్రస్తుత ప్రభుత్వనిర్ధానమును విలివయ్యుండువరకే ఉపయోగింపదలంచిన రెస్పాన్సివు పక్షమునాటితో జెట్టి తగాదారాకుండుట కని రులియగలదు. రాజున్న యెన్నికలకు పార్టీ కొందరను ఆధ్వర్య లభింపన చాలమంది తమపేర్ల నుపసంహరించుకొనిరి.

అ. ప్రె.

మ. రా. మహారాష్ట్ర రెస్పాన్సివు

సహకార పక్షము

అభ్యర్థుల నిర్ణయము

నాగపూరు, సెప్టెం. 24:— మధ్యరాష్ట్రముల రెస్పాన్సివు సహకారపక్షము ఎలక్షను బోర్డు వార్తాలో నిన్న సమావేశమై చాక్లరు డి. యస్. మాంజీగారిని నాగపూరు డివిజను మహమ్మదీయేతిర నిర్ణయ పక్షమున ఆ పెంట్లీకి నిర్ణయించిరి.

మధ్యరాష్ట్రముల కానసభకు వివిధ నియోజకవర్గాల నుండి అభ్యర్థులుగూడ నెన్నుకొనబడిరి.

అ. ప్రె.

1926 సం॥ సెప్టెంబరు నెల 24-వ తేదీ
శుక్రవారము

విటరుటనుగారి రాక

డిశంబరు నెలలో ఇండియా సహాయ ముక్తి యగు విటరుటనుగారును వారినతియు హిందూ దేశమునకు పయన మయ్యెదరని, వార్తలు చెలుపు చున్నవి. వీరిరాకకు కతంబెదియో తెలియకున్నను హిందూదేశ పరిస్థితులను వీరు స్వయముగ కను గొన వలగును. నూతనశాసనసభా ప్రారంభసమయమున హిందూదేశ మెట్టి పరిణామముజెందునదియు, వీరు గ్రహింపగల్గుదురు. సాంఘిక విభేదములు రాజకీయ స్వస్థానములను కలవరపెట్టుచున్నవని, విటరుటనుగారు భీతి జూపిరి. ప్రజలలో బెరిగెడి వైషమ్యము లీమారు అధికారులకు సంతసము గలిగించుటలేదు. లా ఆర్డరు రక్షణమునకే తీరని భంగము కలుగుచున్నది. సర్ సప్రూ బోలు నాయకులే సంయుక్త రాష్ట్ర ప్రభుత్వము బనిచేయు చున్నదా యని యడుగుట తటస్థించెను. ఇంతియ గాక, సమర్థులు పలువురు ముక్తిపదవులను చేపట్ట సందుకును, సంస్కరణములకు తోడ్పడనందులకు ను, విటరుటనుగారు పరితాపము జూపియుండిరి. విటరుటనుగా రీమారు విచారింపవలసిన ముఖ్య విషయ మొకటి గలదు. కేవల పరితాపమువలన లాభము లేదు. సంస్కరణములగుర్చి భారతీయ నాయకు లేల ఉదాసీనభావము వహించియున్నారు? ఇన్ని సంవత్సరములు నుండియు బ్రిటీషు పరిపాలన ము జరుగుచున్నను, అంతర్వైషమ్యము లేల తొలగ లేదు? ఇందుకు కారణ మేమి? విటరుటను గారు మామూలు విందల నారగించి, వేటలతో కాలముగడిపి, అధికారులు జెప్పినదే పేదవాక్య మని భావించి, ఇంటికిబోయిన లాభ ముండదు.

బాధ్యతగల పాలకుడు ఇండియాకు విచ్చేసి నందుకు, దేశస్థిని స్వయముగ పరికించి, బ్రిటీషు మంత్రివర్గమువారికి నిజము తెలుకవలయును. సివిలసర్విసు ఉద్యోగుల ఘనతను కొనియాడి, హిందూదేశ వ్యవహారములన్నియు తిన్నగ నడచి పోవుచున్నదియు, అసహాయోద్యమ మంతరించుటచే అశాంతి దొలగెననియు, రీడింగుప్రభువు గారు సంస్కృతి వాక్యముల బలికిరి. కాని, కొలది మునుపకే విరిసెంతై కాధారము లేదని వెల్లడి యయ్యెను. అసహాయోద్యమ సమయమునందయినను, శాంతి కింతటి భంగము కలుగలేదు. అహింసను ముఖ్యముగ పాటించిన, అసహాయవాద నాయకులు సాధ్యమగుసంతకరకు ద్వారస్యమున కవకాశములేకుండ కాపాడిరి. నిరంతరము అహింసాసందేశమును బోధించిరి. రీడింగుప్రభువుగారు, సమదే యామాహాత్యముని జెప్పినను, అసహాయోద్యమము తీగించిన పిమ్మటనే తీరని అంతః కలహములు బెరిగి దేశమునందు సంఘోభము కలుగజేయుచున్నవి. అధికారుల పక్ష పాతము

దేశమునం దట్టివిభేదములకు కారణమయ్యెనని ఆలి వియర్నప్రభువుగారు వ్రాసినపుడు, విటరుటను గారును, బర్క్ హెడ్జుప్రభువుగారును మండిపడిరి. కాని, కేవల నిరసనమువలన ప్రయోజనము లేదు. విటరుటనుగారు హిందూదేశ నాయకుల యభిప్రాయములను విచారించి, నిజకారణముల నరయ వలయును. కారణము లెవ్వి యయినను, ప్రస్తుత సంస్కరణముల నింకను నిలిపియుంచుచో, దేశస్థితి చక్క బడ జాలదు. మడ్డిమెను కమిటీవారి ఎదుట బాధ్యతగల మంత్రు లిచ్చిన సాక్ష్యముజూచిన, సంస్కరణములతో నెవరికిని బనిలేదని గోచరింపజూచును. మైనారిటీ రిపోర్టు సంస్కరణములు తొలగి, స్వపరిపాలనము దాని స్థాన మాక్రమించుట యవసర మని, నిరూపించెను.

సంస్కరణముల ద్వారా స్వరాజ్యము బడయుట, దుర్లభమని బహుజనాభిప్రాయమై యున్నది. పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు వర్ణించినట్లు సంస్కరణములను నిర్వహించుటయనిన, కొయ్యగుట్టముపై నెక్కి స్వారీజేయ నెంచుటయే. జీవమేలేని సంస్కరణములద్వారా ప్రజాభీష్టసిద్ధి గలుగనేరదు. సంస్కరణములవలన ప్రజలకు గలిగిన పలుకుబడియు అంతగ గనుపింపదు. మంత్రులు హెచ్చువేతనములనుక్రమముగ దీసికొనుచున్నను, వీరుజేయగల మేలు గనుపింపదు. అవకాశము నలుపుటకు మాత్రము అవకాశము లెన్ని యేని గలవు. ఈయవకాశముల నుపయోగించువా రధికముగ గలరు. సంస్కరణముల మూలమున, పూర్వమున్న గోడుగూడ బోయినది. ధనవ్యయ మత్యధికమయినది. ఇందుకుదోడుగ, జాతిమత వైషమ్యములు పెచ్చుపెరిగి, ఐకమత్యమును చెడగొట్టినవి. సంస్కరణములకును, అంతర్వైషమ్యములకును సంబంధము చాలగలదని, ఆంగ్లప్రముఖులే యంగీకరించుచున్నారు. ఇంకను ఇట్టి సంస్కరణములనే కొనసాగింప నిశ్చయించుచో, దేశము కోల్పోన జాలదు. పాలకులకును పాలితులకునుగూడ నష్టము వాటిల్లుట నహజము. దేశమును ప్రస్తుత దుర్గతి నుండి దప్పింపదలచుచో, విటరుటనుగారు కాంగ్రెసుసభ గోరిన నేషనల్ డిమాండును సఫల పరచి, సత్వర స్వరాజ్యసిద్ధికి తోడ్పడవలయును. భారతభూమికి పదినంవత్సరములో అధినివేశ రాజ్యస్వాతంత్ర్యము తప్పక చేకూరునని ప్రభుత్వోద్యోగియగు టి. విజయరాఘవాచార్యులుగా రిటీ వల బలికియుండిరి. ఇటుల బలుకుటకు వీరి కెట్టి ఆధారముగలదో తెలియదు గాని, సత్వరస్వరాజ్య సిద్ధిపలన ఇంగ్లండు స్థానముగూడ బలపడును.

నేడు ఇంగ్లండు నైతికబలము తీణదశ యందున్నది. ఔనుకటి గౌరవమును ఇంగ్లండు కోల్పోచున్నది. హిందూదేశమునకు స్వాతంత్ర్య మొసగక, ఇతరులను మందలించుటకు ఇంగ్లండు కెట్టి హక్కుండును? స్వయంనిర్ణయ సూత్రమును ఇంగ్లండు మనస్ఫూర్తిగ నంగీకరింప లేకుండుటకు, కారణ మెదియో విదితమగుచున్నది. హిందూదేశ స్వేచ్ఛ అసియాస్వేచ్ఛకును లోకకళ్యాణమునకును దారిజూపును. అంతవరకును నానారాష్ట్రసంఘము నిర్విర్యముగ నుండుట సహజము. అందుచే స్వార్థదృష్టితో జూచినను, హిందూదేశమునకు ఇంగ్లండు స్వపరిపాలనా స్వాతంత్ర్యము నెంత

త్వరలో ప్రసాదించిన నంత మేలుని, విదితముగాక మూనదు. స్వపరిపాలనము లభించిన పిమ్మట, అంతర్వైషమ్యములు మటుమాయ మగుట నిశ్చయము. అధికారవర్గపు నిస్సహాయత వెల్లడియైనది. కేవల దండన మార్గము దప్ప వారికొక దాని నవలంబింపబోరు. దండనమార్గము కొంత కాలమువరకు బనికవచ్చును గాని, ఆపిమ్మట బనికరాదు. ప్రజల హృదయములను కనుగొని, వారియందు ప్రేమను వ్యాపింపజేయుటకు అధికారవర్గమునకు శక్తి జాలదు. ఇక్కాల్పమును ప్రజలకే విడుచుటమేలు. అందుకు వారికి స్వాతంత్ర్యసభవ మవసరము. ఏవిధమున జూచినను, హిందూదేశమునకు స్వపరిపాలన మొనగుటవలన గాని, ప్రస్తుతపు చిక్కులు దొలగవని దోచును. విటరుటనుగా రీసంగతిని బహిరంగముగ నంగీకరింపక బోవచ్చును గాని, వ్యవహారములు మితిదప్పినపుడయినను గ్రహింపక వీలు లేదు. తీవ్రవాదులు తీవ్రచికిత్సలవలనగాని తొలగవు. సామాన్యచికిత్సలవలన ప్రయోజన ముండదు. ప్రజలికమీద మాయసంస్కరణములగాంచి, స్వపరిపాలన మని భ్రమపకజాలరు. ఎల్లరకు వీని గుట్టు చెలిసినది. ఇంగ్లండు ఉదారముగ బ్రవర్తించుచో, హిందూదేశసమస్య సామ్యముగ పరిష్కారమగును. స్వాతంత్ర్య తృప్తిపీఠితులగు ప్రజలకు నేడుగాకున్న రేపయినను స్వేచ్ఛ లభింపక బోను. అందుచే ఇంగ్లండుకు ఇష్టములేకబోయినను, హిందూదేశము స్వరాజ్యము బొందితీరును. నిరోధమార్గమువలన నయినను, ఫలమును బడయగలదు. కాని అనవసరాందోళన కెడములేకుండు, బ్రిటీషుపాలకులే బుద్ధిహీనులుగ హిందూదేశపు హక్కును సఫలపరచుచో, భావిపరిణామ మనుకూలముగ నుండగలదు. ఇంగ్లండు తనదృక్పథమును మార్చుకొనకుండు, సమర్థులగు భారతీయులు సంస్కరణములను నిర్వహింపనందుకు మాత్రము విటరుటనుగారు పరితపించిన ప్రయోజనములేదు. స్వపరిపాలనము లభించువరకు భారతీయనాయకులు సంస్కరణములకు మనస్ఫూర్తిగ తోడ్పడజాలరు. నిరాశ జెంది, కొందరు సంస్కరణములను చేపట్టుటకు బూనినను, అయ్యది నిజసహకారము గానేరదు. బుద్ధిహీనులుగను ఉత్సాహముతోను సంస్కరణములను చేపట్టినపుడే, సహకారమగును. బర్క్ హెడ్జుప్రభువుగా రింతకుపూర్వము, స్వరాజ్యపక్షమువారు నిరోధమును పూర్తిగ విడనాడి లొంగి పోవలయునని కోరిరి. ఇటుల బలవంతపెట్టుటవలన, విధిలేక సహకారమునకు గడంగినను, ప్రజలహృదయములలో వీరమేర్పరుచుకొనిన అశాంతి దొలగజాలదు. మరల అనుకూల పరిస్థితు లేర్పడినపిమ్మట, నికొకమారు ప్రజాభిప్రాయ తీవ్రమగువ్యక్తమగును. అందుచే తాత్కాలిక ప్రయోజనముల నాశించుటవలన, పాలకులకు గాని పాలితులకు గాని ప్రయోజనముండదు. విటరుటనుగా రీసంగతిని గ్రహింపవలెను. గాంధీమహాత్మునిబోలు దేశనాయకులతో సంప్రతింపవలయును. అంతియగాని, ప్రభుత్వ భవనములలో విందు లారగించి, వెడలిపోయిన నినుమంతయు ప్రయోజన ముండదు.

పండిత గోపాలాచార్యులుగారు

పండిత గోపాలాచార్యులుగారి నామము నెను నివారుండరు. ఆయుర్వేద వైద్యమునుగూర్చి లెచినపు డెల్ల గోపాలాచార్యులుగారి పేరును స్మరింపకతప్పదు. గోపాలాచార్యులుగారు సలిపిన స్వాధీనహితముగనేవ ఆంధ్ర ప్రపంచమునకంత సును కీర్తి దెచ్చినది. విన్నటిదినము వారి సాంవత్సరి కోత్సవమును చెన్నపురిలో జరిపినపుడు, ఆంధ్రులు, అరవలు, బ్రాహ్మణులు, బ్రాహ్మణేతరులు, పలు పురు విచ్చేసి ఆచార్యులుగారిసేవ నుగ్గడించుట జూచినవారికి, వారి భౌతిక దేహ మదృశ్యమయి నను వారియశక్తులదికలు నలుదిక్కుల వ్యాపించి యున్న వని గోచరించెను. దేశీయవైద్యమునకు ప్రోత్సాహము మిక్కిలి తక్కువుగ నున్నపుడు, ప్రభుత్వ దృక్పథము వ్యతిరేకముగ నున్న సమయ మున, పండిత గోపాలాచార్యులవారు దేశీయవైద్య వాకను నడిపించిరి. కష్టార్జిత ద్రవ్యములో విశేష భాగమును వైద్యకళాశాలను నిర్వహించుటకు విని యోగించిరి. వైద్యశాస్త్ర గ్రంథములను భాషాంత రీకరించిరి. ఆంగ్ల భాషా పరిచయమంతగ లేకున్నను, దేశభాషలద్వారా దేశమున కెంతవరకు లోడ్డడ పోగునో, గ్రహించుటకు ఆచార్యులవారి జీవిత చారిత్రమే ప్రబలిదర్శనము. ఆచార్యులవారి కీర్తి అనేతు హిమాచల పర్యంతము వ్యాపించెను. దేశభక్తి ఆంగ్లవిద్యాధికుల సామ్యమాత్రమే గాదని, ఇందునుబట్టి గ్రహింపవచ్చును. ఆచార్యుల వారి కృషిఫలముగ, దేశీయవైద్యమును ప్రభు త్వమువారు ఆదరించుటగూడ తటస్థించెను. ఆచార్యులవారికి దేశీయవైద్యము అభిమానవిద్యయని వను, దేశాభివృద్ధికరములగు విషయము లన్నిటి యందును వారి కత్యంత మగు శ్రద్ధ గలదు. ఆంగ్ల భాషా పరిజ్ఞానములేని లోప మేమూలను కనుపింపకుండెను. ఆంధ్రోద్యమముపైనను, కాంగ్రెసుపైనను, జాతీయవిద్యపైనను వారికి గల ప్రేమ మిక్కిలము. ఇట్టి యుద్యమము లన్ని టికిని వారు ధనసహాయముజేసి లోడ్డడుచుండిరి. విస్తృతములయిన వైద్య శాస్త్ర రహస్యములను బైకదెచ్చి ప్రాచీనార్య విజ్ఞాన గౌరవమును రక్షించిన పండిత గోపాలాచార్యులవారి జీవిత చారిత్రము సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడుననుటకు సంది యములేదు. దక్షిణ హిందూదేశము వీరు జేసిన మేలు నెన్నడును మరువజాలదు. దేశీయ వైద్యాభి వృద్ధికి వారి జీవితచారిత్ర మెప్పటికిని ప్రోద్బల కరముగ నుండుననుటకు సందియములేదు.

వ్యవసాయ విచారణసంఘము

రాజ్యాంగ సంస్కరణములలో నెట్టి మార్పు గలుగకున్నను, వ్యవసాయ విచారణసంఘము భారతీయులడుగకుండనే నియమింపబడెను. విచారణసంఘాధ్యక్షులు హిందూదేశమునకు బయలుదేరిరి. ఈసంఘమువారు వ్యవసాయ పద్ధతులలో నెటుల యభివృద్ధి గావించవలయునని మాత్రమే విచారించెదరు. అంతియగాని ముఖ్యమగు జిరాయతి గూర్చియు, భూమిసెస్తుల గూర్చియు విచారించి నిర్ణయించుట కమీషనుగారి పనిగాదు. వ్యవసాయ విచారణవలన, భూమికిని రయితుకును గల సంబంధమును నిర్ణయింపబడునని ప్రజ లెదురు

జూచుచుందురు. అందు కు మారు గ, ఇ ను వ నాగళ్ల నువయోగింపవలెనని సలహానిచ్చుటవలన ప్రయోజనముండదు. పాశ్చాత్యపద్ధతులు హిందూ దేశమున కుపయోగపడియుండలేదు. రయితుల బరువును తగ్గించుట కిదిముఖ్యమార్గము గాజాలదు. పరిపాలనావిధానమునందు మార్పు జరుగవలయును. సిస్తు వ్యవహారములగూర్చి విచారించుట కాటంకము లేదని జెప్పవచ్చును గాని, విచారణసంఘము వారి కది విధిగానవుడు, వారందుకు బూనుకొనరు. ఈసమస్యను విచారించగోరుటవలన, అనవసర భారము విచారణసంఘముపై మోపబడు నని, లండను టైముస్ పత్రిక మందలించుచున్నది. వ్యవసాయ సమస్యకును రాజకీయసమస్యకును అవినాభావ సంబంధముకలదు. అట్టి సందర్భములలో పరిపాలన పద్ధతులను మార్చవలసిన యగత్యమును గుర్తింప కుండ, విచారణసంఘమువారు త్రాడుబొంగరము లేని రిహార్టును తయారుజేసిన నేమి ఫల ముండును? ఇంజనులతో వ్యవసాయము జరుపవలయునని జోధించుటవలన, స్వల్పరయితుల కిసుమంతయు లాభముండదు. ఎవరునుగోరని వ్యవసాయ విచారణసంఘము నిమిత్తము ప్రజలసామ్యము వెచ్చించుటయు, ప్రజల కవసరమగుసమస్యలను విచారించుటకు విచారణసంఘమున కుత్తరు వొసంగ కుండుటయు భారతీయుల కుత్సాహకారణములు గాజాలవు. వ్యవసాయవిచారణసంఘము వ్యయ కారణముమాత్రమగుట నిశ్చయము.

జర్మనీకోర్కె

జర్మనీని నానారాష్ట్రసంఘమున జేర్చిన వెంటనే, డాక్టరు ఫ్రైన్సుమెనుగారు తమ కాలనీలు తమకు రావలెనని గోరుచున్నారు. జర్మనీని సభ్యురాలుగ జేసినవిమ్మట, మరియొకరు తమ వలన రాజ్యములను పరిపాలించుట పొసగదని వీరియుద్దేశ్యము. జర్మనీకోర్కె ఎంతవరకు సఫలమగునో చూడవలయును. కాని, ఘోరకృత్యముల నొనర్చినటుల నిందింపబడిన జర్మనీ నేడు నాగరిక జాతులలో గౌరవస్థాన మాక్రమించుటయగాక, అన్య జాతులను పరిపాలించుటకుగూడ అర్హత బడయుచున్నది. యూరపియను జాతుల వాంఛలను గమనించు వారేగాని, కాలనీల ప్రజల కోర్కెలను గమనించు వారు కనుపించరు. పాలకులు మారుచుందురు గాని కాలనీల ప్రజలకు స్వయంవిర్ణయాధికారము లభించుట లేదు. మాండేటు సిద్ధాంతము ప్రకారము, కొంత కాలమున కయినను జర్మను కాలనీల ప్రజలకు స్వపరిపాలనము సిద్ధించు నను నాశగలదు. మరల వీరిని జర్మనీకి వప్పించుచో, పరాధీనత శాశ్వతముగ నిలచును. యుద్ధసమయమున జెప్పిన గంభీర వాక్యములు గాలి కెరి పోవుచున్నవి. స్వ్వి జాతుల స్వాతంత్ర్యమును సంతరించువారు గనుపించరు. యూరపియను జాతులవారు, ఇతరరాజ్యములను తమలోతాము విభజించు కొనుట కేర్పాటులు జరుగుచున్నవి. యుద్ధముల సంతరింపచేసి, ప్రపంచశాంతిని రక్షించుట కిదిమార్గము గానేరదు.

మహాత్ముని యువదేశములు

గాంధీమహాత్ముడు తన ఆశ్రమమును విడిచి బయటకు వెడలకబోయినను, వివిధదేశవాసులును

వారిని సందర్శించి, ఆ మహామహుని సందేశమును గ్రహించుటకు కుతూహలము జూపుచున్నారు. డాక్టరు జోన్సుగారి టీవల వెడలి, మహాత్ముడు ప్రపంచమున కొనగడి సందేశముగలదని, చాటియుండిరి. జర్మను ప్రొచిత్రి లిరువురు మహాత్ముని కఠినశిక్షణకు లోబడి సత్యాగ్రహశ్రమమున కాలము గడుపుచున్నారు. హిందూదేశమున కిటీవల యరుదెంచిన ఈశ్వరదేశపు విద్యా వంతురాలగు సులేమాను కన్యగారు గాంధీమహాత్మునితో అనేకవిషయముల గూర్చి ముచ్చటించిరి. అస్సాసియేటుడు వెన్నుపత్తినిధితో ముచ్చటించుచు, గాంధీమహాత్ముని కేవలము ప్రపంచసంబంధములేని సాధువని పిలుచుటకు వీలు లేదనియు, మానవకోటియందు వారికి సంపూర్ణప్రేమ గలదనియు, యీమె గ్రహించెను. అవకాశముజూచుకొని, ఒకసంవత్సర మయినను మహాత్ముని శిష్యురాలై, వారి యువదేశములను గ్రంథములద్వారా గాక స్వయముగ గ్రహింప గుతూహలము తనకు గలదని, సులేమాకన్య సూచించెను. మహాత్ముని సందేశమును ఇతరదేశములు గ్రహింపగోరుచున్నపుడు, స్వదేశమునందు వానిని సార్థక పరచుట ఎంత యవసరమో దెలుప నక్కరలేదు.

బొగ్గుసమస్య: రాజీ విఫలమగుట

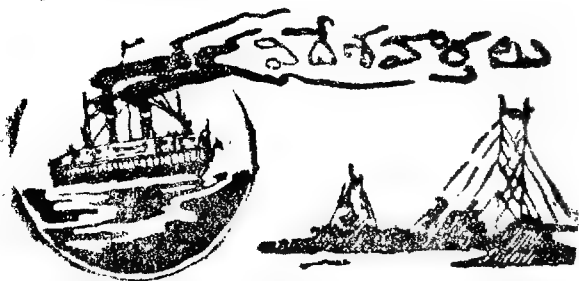
బొగ్గుగనుల విషయమై, కార్మికుల తరపున పంపిన సంధిసూచనలను, యజమానులు నిరాకరించిరినియు, యజమానుల యభిప్రాయములతో ప్రభుత్వమువా రేకేధించిరినియు, నేటి విదేశవార్తలు దెలుపుచున్నవి. ఈమారుగూడ సంధిప్రయత్నము విఫలమయినది. యజమానులు రాను రాను బిర్రబియుచున్నారు. బ్రిటీషు ప్రభుత్వమువారు కొంతవరకు ముందుకువచ్చినను, తుదకు గనుల యజమానులకు లొంగిపోవుచున్నారు. బాల్టిమో ప్రభుత్వమువారు బొగ్గుసమస్యను పరిష్కరింపగలరని దోచదు. అందుకు తగిన స్వతంత్ర లోచనగాని, సాహసముగాని ఏరియందు గనుపింపవు. భావిపరిణామ మెటులుండునో తెలియకున్నది.

ఎక్వెజు ముత్తులసమావేశము

ఎక్వెజు ముత్తుల సమావేశము సిమ్లాలో నిన్నటితో ముగిసెను. వీరి యాలోచనలవలన నెట్టిఫాము గలిగెనో తెలియదుగాని, సర్ బ్లాక్టు గారి ప్రారంభోపన్యాసముబట్టి విచారణాంశము లంతముఖ్యముగావని గ్రహింపవచ్చును. వీనిని పరిష్కరించుటకు ప్రత్యేక సమావేశముతో బనిలేదు. భారతీయులు సంపూర్ణ మద్యనిషేధము నాశించుచున్నారు. రాష్ట్రీయ శాసనసభలలో సంపూర్ణ నిషేధము విషయమై తీర్మానములు గావించబడుచున్నవి. ఈ తీర్మానములు సఫలమగుటకు ఇండియా ప్రభుత్వము ప్రోత్సహింపదేని, ఎన్నిసమావేశముల జరిగినను ఒక్కటేయగును.

రైలు డికోనుట

ఇద్దరు చనిపోవుట 18 గురికి గాయములు తగులుట
మార్చి 23, నెలైబరు 23: మార్చి 23 దక్షిణముగ 50
మైళ్లదూరములో రైలుగూడ డికోనెను. ఇద్దరు చనిపోయిరి.
18 గురికి గాయములు తగలెను.

బొగ్గురాయబారములు

మరల చెడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—బొగ్గు రాయబారములు మరల చెడినవి. ఏలవ పనివాండ్ల ఏర్పాటుల మీద జరిగిన రాయబారములు అంతర్వయమునవి. యజమానుల యభిప్రాయములను ప్రభుత్వమునకు తెలియజేసిరి. బొగ్గుతగవును పరిష్కరించుటకు వీరి నూచనలను ఆధారముగ తీసికొనుటకు వీలులేదనిరి. ఈ విషయమై రాయబారములు స్పష్టముగ ముగిసినవి.

గనులపనివాండ్ల కొత్త సూచనలు

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 22:—నిన్న రాత్రి డౌనింగ్ విధిలో గనులపనివాండ్ల తొలుత నలుగురు ప్రధాననాయకులు మంత్రితో నాలుగుగంటలు మాట్లాడిరి. సేదయుదయము ఒంటిగంటల వరకు కడలనేలేదు.

నేడుగూడ ఈ సంభాషణలు జరుగును. ఈలోపుగ పనివాండ్లనాయకులు తమ కార్యనిర్వాహకవర్గముతో ఆలోచించుచున్నారు.

ప్రధానామాత్యుడు, ఆతడు లేనపుడు రాయబారములు జరిపించిన ముగ్గురు బొగ్గువాణిజ్యములో తేరిన మంత్రులు చర్చిలు, కార్మికమంత్రి లేన ఫాన్సుగార్లురాయబారములందు విన్న పాల్గొనిరి.

ప్రస్తుతము అంతయు, ఏమి జరుగుచున్నది, ఏదారిద్రోహమున్నది, అతిరహస్యముగ దాచిబెట్టుచున్న నవ్వనవారము కుదురుటకు ముఖ్యము ప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి.

నిన్న రాత్రి సమావేశముతో గనులపనివాండ్లనాయకులు ఆలోచననూరి డెయిలీ పోర్టల్ పత్రిక తెలుపుచున్నది. ముందు బొగ్గుపరిశ్రమను నిర్ణయించు నూచనలను వినుటకు సిద్ధముగనున్నార మని పనివాండ్లు ఆన్వారన ప్రయత్నపత్రిక తెలుపుచున్నది. ఈనూచన లన్నిటిని యజమానులు, పనివాండ్లు, ప్రభుత్వమువారు సభలో చర్చించవలె ననిరి.

ఈలోపుగ పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించుచునే యున్నారు.

పనివాండ్ల కొత్తసూచనల

విషయమై ప్రభుత్వమువారుగూడ ఆలోచించుచున్నారు. ముం దెవిజరుగనోయిరి అందరును కనిబెట్టుకొని ఎదురు చూచుచున్నారు.

నిబంధనలు

లేవు మంత్రివర్గమువారు నిండోలగమున పనివాండ్ల కొనూచనలను చర్చించువరకు ప్రభుత్వ ప్రతినిధులు పనివాండ్ల నాయకులతో చర్చించుట ఆత్మకేసిరి. స్పష్టముగ ఇట్లు తేసిన వ్యవహారము కుదురునని తెలియజేయుటచే ఇప్పుడై పరిష్కారము కావచ్చు ననుకొనుచున్నారు.

1921 వేతనపు బొంబుబిడి ననుసరించవలెనట. ఒక్క ఎనుమరి ప్రదేశములందు దప్ప ఇతరచోట్ల లోక 1 కి 7 గంటల వేతనమువలెనట. ఇంతకంటె ఎక్కువ కార్మికముల ఒడంబడికయూ, ఆస్పిత్రేవనుబోర్డు ఏర్పాటువరకును ప్రస్తుతము తేసికొను ఒడంబడిక మూడుమాసముల వరకే అమలు జరుగవలెనట. ఆస్పిత్రేవనుబోర్డు తీర్మానములను తీరసావించిన మని పనివాండ్ల ప్రభుత్వము నిచ్చుచున్నారు.

పారిదావిపత్తు

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 28:—అధమము 600 మందైన చనిపోయి యందునని వార్తాపత్రికలు తెలుపుచున్నవి.

పారిదావిపత్తు విన్నంతసూత్రాన నాగుండె బ్రద్దలగుచున్నది. మీ అందరిపట్లను నానానుభూతిని తెలుపుచున్నాడను. దీనివలన బాధపడు ఆమెరికనులను వారి బంధువులను నానానుభూతిని అందజేయుచున్నాడని బార్ల పార్వభోముడు ప్రవేశించుట బొంబుబిడి త. తినిచ్చిరి.

చీనాపరిస్థితులు

నాకవైగాల్పుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతరి)

హ్యంగ్, సెప్టెంబరు 28:—హెచ్. ఎం. ఎస్. నాగరజు నాకను మేషీకి అయిదు వైట్లు క్రిందుగ యాంక్షే నడిమిచ కాల్చిరి పార్లమెంట్ నాక మరల మరల ఫిరంగలను ప్రయోగించెను. మూడంగళముల పెల్లుబోసగూడ ప్రయోగించెను. నాకమీద ఎవరికిని నష్టముగాని ప్రమాదముగాని గలుగలేదు. మరొకొన్ని నాకలు మందునుండు సామగ్రితో చీనాకేసినవి.

బ్రిటిషువారి అంత్యసందేశము

పీకింగ్, సెప్టెంబరు 22:—వాన్సిన్ పోరాటమునుగూర్చి చీనా విదేశాంగమంత్రికి బ్రిటిషుమంత్రివర్గమువారు నిర్భాగ మోటుముగ దెలిపిరి. దీనికి అసలు కారణము చీనా సేనలు దుండుకుతనముతో బ్రిటిషు నాకను సేనలను గొనిపోవుటకు జోబరుచుకొన ప్రయత్నించుటయే యని బ్రిటిషువారు తెలిపిరి. కాని బ్రిటిషువారు తీలపథభావము ప్రవర్తించువారగుటచే ఆ సిద్ధాంతమునకు దింగమురాకుండ బ్రిటిషు నాక నుపయోగించరాదనిరి. బలాత్కారముగ బ్రిటిషు నాకలను ఆవుతేసిన గ్రేటుబ్రిటను సహించి యూరకొనజాలదనిరి.

ఇప్పుడు చీనావారు ఆవుతేసిన నాకలను తిరిగి ఇచ్చిన పిదప ఈ చిక్కులన్నియు తొలగునటుల పరిష్కార సాధనమును అరయగలమనిరి.

అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానము

జనీవా, సెప్టెంబరు 22:—అమెరికనులు నూచించిన నాలుగు మరతులను, అయిదవ మరతును కొన్ని వివాదాయిత్య లతోడను అంగీకరించవలె నని అంతర్జాతీయ న్యాయస్థాన సంఘమువారు సిఫార్సుజేసిరి. ఈ మరతులను అనువర్తింపజేసిన అమెరికనులను, బ్రాజిల్లోను సంభిముజేసిన వానికి జిడంబడిక కుదరవచ్చు ననుచున్నారు.

పనిలేని బ్రిటిషువారి సంఖ్య తగ్గుట

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 22:—క్రిందటి వారము పనిలేని వారిసంఖ్య 7600 మంది తగ్గెను.

ప్రాంసు-జర్మనీ

సుహృద్భావ మేర్పడుట

రగ్జీ, సెప్టెంబరు 22:—బ్రియండు ప్రెస్బ్యును గార్ల సంభాషణలచే తప్పక ప్రాంసు జర్మనీకి సుహృద్భావ మేర్పడకతప్పదు. లోకకన్న ననుదరించి ఇంతవరకు మాట్లాడిరని ప్రయత్నపత్రిక వ్రాయుచున్నది. ప్రాన్స్లో జర్మను సయోధ్య ప్రాంసులో కొందరికి రుచించుటలేదని ప్రయత్నపత్రిక నూచించుచున్నది. కాని ఇది నిజముగాదట. ప్రాన్స్లో జర్మనుతగవు నంతను రెండుదేశముల విదేశాంగ మంత్రులును అమాల్గాగముగ తరచికాచిరి. ఇకముందు జరుగు రాయబారములందు ఈ సంభాషణ రెంతయూ తోడ్పడుననుచున్నది.

జర్మనీ అధినివేశములను

గావలెననుట

జనీవా, సెప్టెంబరు 22:—జర్మనీని జాతీయమితిలో తేర్చుకొనుటయే జర్మనీ విరోధావహాం గామునునకు కారణముగాదని అందరును అంగీకరించినటులకు పాక్ష్యముని ప్రెస్బ్యునుగారనిరి. దేశీయులు తమపట్ల విశ్వాసముతోనే యున్నారనియూ, అదియే జర్మనీ అధినివేశములను పాలించుటకు అర్హురాలని ఋజువుచున్నదనిరి. ఇప్పుడు జర్మనీ అందరితోబాటే అధినివేశములకు కర్హియుండు పాక్ష్య గలదనిరి. జర్మను రాష్ట్రములందు జర్మను అధికారమునే ప్రవేశజెల్పవలె ననిరి. ప్రజ లందరిపట్ల స్వయంసిద్ధ మనూత్రిమాను సు ర్తించవలె ననిరి. జర్మనీ జాతీయమితిలో తేరుటచే జర్మనీ అన్నిజాతులతో సమావదైనది. అందుచే జర్మను రాష్ట్రమును ఆక్రమించుట చాల విరుద్ధముగ నుండుననిరి.

తన యభిప్రాయము జాతీయమితినిగూర్చి మంచిదే యని యూ, రిఫ్రెన్సుగలో బహుళసంఖ్యాకులు తన జనీవావిధానము నంగీకరించునన్ను చాలావారి ధ్వజములు తనవిధానము నంగీకరించినయిం దెట్లెనకు బోవుటకు ముందు దెలిసిరి.

రాబోవు గొప్ప యుద్ధము

ఇటలీ వ్యక్తిజోస్యము

లండన్, సెప్టెంబరు 20:—నీసీయ ప్రాన్స్కోస్కోస్కో పోలా అను నావకు బ్రిట్యూను పత్రికలో ఇట్లు నూచించుచున్నాడు అంగ్లోక్యాక్సునుల్యాటినుజాతులకు సంఘర్షణలేప్పును. ప్రాన్స్కో ఇటలీ ప్రభుత్వములకు పరస్పర విశ్వాసమును మరల గలుగజేయువలెను.

అంగ్లోక్యాక్సు జర్మనుసేనలు మరల ఒకటిగ పోరునట. అంగ్లోక్యాక్సులు చేతిలో భూగోళములో 3/4 వంతులు ఇమిడియున్నది. ప్రపంచములో నున్న బంగారంతయు వారి సందులలోనే మురియుచున్నది. జాతీయమితిని తమ సురక్షించునని ప్రాంసు అనుకొనుట గొప్పతిప్ప. ఇటలీ పైయును సేనలతో కలిసిననే మోక్షమును బొందగలను. జర్మనీచేతిలో బతుట కంగీకరించెనా ప్రాంసు గొంతుకు గోసికొన్నట్లే యగును.

ప్రాంసు లేకున్నను, ల్యాటికాభావమును, ఆ యుద్ధేత్యములను గాపాడెదము. ప్రాంసుకు వ్యతిరేకముగ మేము రక్షించుండ ఏర్పడుగాక!

సామాజ్య వైమానిక ప్రచారము

అభివృద్ధి యగుట

లండన్, సెప్టెంబరు 22:—ఒకసంవత్సరము ప్రచారమునకు 20000 పానుల వత్తము వచ్చెనట. కాని అంతయు క్రమేణాపద్దుకొని యభివృద్ధి గాంచునట. వ్యాపారము పెరుగుచున్నది. చాలమంది పయనముచున్నారు. ఈసంవత్సరము మొదట అయిదుమాసములలో అసలుసంవత్సరము అంతకంటె ఎక్కువ మంది పయనము జేసిరి. నిరుడు 9000000 పానుల బంగారు కడ్డీని గొంపోయిరి.

ఈజిప్టు ఇండియా పయనము తప్పక జనవరిలో ప్రారంభమగునట.

లండనుండి కరాచీకి ఎల్లరారంతమున బయలుదేరెదరట. ఆపుడు వైమానికమంత్రి క్యాముహోరుగారు సతీసమేతులై బోవుదురట.

జర్మనీకి అమెరికా ఋణము నిచ్చుట

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 28:—నీపెక్ట్రాప్రచారకి 24000000 డోలరుల ఋణమును పూర్తిజేసినట. చాలాగము యూరపులో ఇచ్చెదరట.

జర్మనీ ఋణముల తీర్పువిధానము

న్యూయార్కు, సెప్టెంబరు 28:—ఇటీవల అమెరికను గనికులు యూరపువెల్లిన కారణము అంతర్జాతీయ ఋణమునే ర్పాటుజేసి అమెరికా జర్మనీ మిశ్రమండలి కీయనలసిన మొత్తమును పరిహారము త్రముక్రింద జరుకట్టింది ప్రాంచి మరితర కత్త పీలను నిలకడగ జేయుటకే అనుచున్నారు. యూరపుపత్రిక వ్యవహారములో తనకే అధికార ముండునటుల గూడ తేసికొన నెత్తించెనట. దీనివలన ఇకముందు యుద్ధములను ఆత్మ జేవన మనుకొనుచున్నారు.

ప్రతికూలబ్రిటిషు బహిష్కరణోద్యమము

అంతరించుట.

క్యాంబ్రిడ్జ్, సెప్టెంబరు 28:—ప్రతిహం బ్రిటిషు బహిష్కరణోద్యమము అంతరించెను. వచ్చువికలుల తీసివేసిరి.

కొండిలిన్ సేనాని.

రాజకీయరంగము నుండి నిష్క్రమించుట

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—కొండిలిన్ సేనాని తనపక్షమును ఎత్తివేసెను. రాజకీయములనుండి తొలగుచున్నాడు. కాని ఆతనిస్థానే ఎవరు వచ్చెదరో తెలియదు. తన స్వలాభమునకు కొందరిను సేనాని పాటుబడుచున్నా డను నిందయు నాత్రుకానుటకు ఆతడు తగిన ఋజువులై ప్రయత్నించుచున్నాడు.

తనపక్షమువారందరూ ఇతర రిపబ్లికను పక్షములతో తేరవలెననియూ లేదా ఇండిపెండెంటు అర్భకులుగ రాబోవు పార్లమెంటు ఎన్నికలకు నిలవవలెనని దెలియజేసిరి. ఈలోపుగ ఆతని ప్రభుత్వమే తరితేయును.

లండన్ గ్యాస్టోలైలు ప్రమాదము తొలగుట

అయిదుగురు చనిపోవుట

లండన్, గ్యాస్టోలైలు ప్రమాదము స్థిరచిత్తముతో కంగారుబడక ప్రమాదమును తప్పించగలము. ఇంకొకసామానుబండిలో దూసికొనిపోకుండ తనబండిని ఆపుకేసెను. అంత ఘోరము లేకుండ తప్పబోయెను. ఈరైలులో నిద్రపోవుచున్న ప్రయాణికులు ఒక్కయూపునకు ప్రక్కనుండి ఈవలబడిరి. అందరను ఆశ్చర్యముగ తప్పించుకొనగలిగిగాని ఒకనికి కొంచెముగ గాయములు తగిలెను. డీకొన్న రెండు ఇంజెనులు పట్టాలనుండి తొలగినది.

కాని హక్కులు దగ్గర రైలు పంపెనలకు రంగు బూయుచున్న అయిదుగురు చనిపోయిరి. ఒకనికి గాయములు తగిలెను. నాటింగ్ హం జేరిన ఒకగంటకు ఇంజను కంటుకున్న రక్తమును బావి ఈ ప్రమాదమును గనుగొనిరి.

ప్లావిడా తుపాను

పాంటి, సెప్టెంబరు 28:—అనుకొన్నంత ఘోరము జరుగలేదని నాస్పాకుండి వాయువార్తలు చెబుచున్నవి. బ్రహ్మచారి మొత్తము 17 గురు చనిపోయిరి. ఇరువైపుండి గాయములు తగిలెను. గంటకు 100 మైళ్ళ చొప్పున తుపాను పీచెనట. నాస్పానిపులన్నియు పిగిపోయిన ఇంజను చెట్లతో నిండి యున్నవి.

జాతినమితికి బాకీబడుట

జనీవా, సెప్టెం. 24:—చీనా, బోలివియా, హంబూరాన్ పేరుదేశములు జాతినమితికి విస్తారముగ బాకీపడినవి. చీనా అందరికంటె ఎక్కువబాకీబడెను. 4500000 బంగారు ప్రాంతం రీయలసియొందెను. తమ నుంకముల సంస్కరణములను ఇతర ప్రభుత్వములవారొప్పకొన్నచో ఇదివరకే తీర్చిపెడివారవని చీనా జెప్పెను. ఈవిషయమై, పీరంద రీయలల సిన బాకీవిషయములో సమితిసభ్యులు ప్రమేయమును గలిగియుకొనెనరు.

వ్యవసాయకమిషనుకర్తవ్యము

ప్రముఖపత్రిక వ్యాఖ్య

లండన్, సెప్టెంబరు 28:—నేడు లిక్ లిత్తో ప్రభుత్వ ఇండియాకు బయలుదేరినను. గ్రామముల భాగ్యదయమునకు ఒక మోస్తరు భూమిభాగమునును రైతుకున్న నియమములు, ఒడంబడికలు ప్రతికూలముగ నున్నవని రాయలు కమిషనువారు విలంపగూడదని ఎచటను లేదుగాని అనేక విధములుగ నున్నవి. రాయలుములలో మార్పులను గలగజేయవలెనని మూచించవలెనట. వారికి అనవసరమున భారమును గలగజేయుట అగును. అసమర్థులు ఎన్నియో చిక్కులతో గూడుకొనుటచే అసలు రివేడికమును ప్రకటించుటకు చాల అలెక్సమును గలగజేయును. కేంద్రరాష్ట్రీయ ప్రభుత్వములు కలిసి పనిజేయవలెనని జేయు సిఫార్సులలో రాయలు కమిషను వారతి మెలకువతో మెలగవలసియుండును. వ్యవసాయ ప్రతిష్ఠాపనలు జేయుముగ నుండుటకు మార్పులను పెదకవలసియుండును. రాష్ట్రీయ ప్రభుత్వ శక్తులు గాని పడ్డికి అప్పియ్య గొప్ప పలుకుబడి గల బురుదాతల రాజకీయ-మిత్రులుగాని నష్టమును ఈసంస్థలకు గలగజేయ విలులేకుండ సిఫార్సు జేయవచ్చుననియు ప్రముఖపత్రిక చెబుచున్నది.

సామాజ్యసభ

కన్యా ప్రధానామాత్యు జేగన్ లేడో తెలియదు
అట్టావా, సెప్టెంబరు 28:—సామాజ్యసభకు తా నేను నది లేనిది మేకంజీ కింగుగారు చెబువలెదు. త్వరలో పార్లమెంటును సమావేశపరుచుటకు కొన్ని అవసరవిషయములు మిగిలిపోవుటచేతను మంత్రుల ఉపన్యాయము జరుగవలసి యుండుట చేతను సమావేశపరుచుట వసరము. అందుచే మేకంజీ కింగుగారు ఆగిపోవలసివచ్చునుగాని ఆతడు ఆగిపోయిన కనడా తరపున వెక్కునుండి మంత్రులు వెడలెదరు.

మన్యజ్వరనివారణోపాయము

క్రొత్తజర్మను చికిత్స

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

బెర్లిన్, సెప్టెంబరు 28:—డనల్బార్గ్ (చక్రతిగా) ప్రవేశము, బైదురున్న కాంగ్రెసులో ప్లాస్టోవిక్ అను మందుచే మన్యజ్వరమును కుదర్చుచున్న పని ప్రదర్శించిరి. కొన్ని నాకంటె ఇది చాల ఎక్కువ పనిజేయునట. మొదట ఈమందును మన్యజ్వరక్రిమిచే బాధపడుచున్న పిచ్చివాడైన యొక యోగించిరి. ప్రాథమిక నియోజీగాను, ఆతరువాత హ్యేంబర్గ్ లో ప్రాథమిక నున్న ముబ్బిన్సుగారు ఈమందును పరీక్షించిరి. ఇవట వందలకొలది మన్యజ్వరరోగిపీడితు లున్నారట. చాల మందికి కాశ్యతముగ నివారణ అయినదట.

కొండిలిన్ సేనాని చర్యను

కొనియాడుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

వీధెన్సు, సెప్టెంబరు 28:—కొండిలిన్ సేనాని రాజకీయరంగమునుండి తొలగుటచే అందరు కొనియాడుచున్నవి అన్నివార్తాపత్రికలుగూడ. అనుకొన్న తేదీని ఎన్నికలు జరుగును. క్రొత్తరాజ్యాంగ విధానమును ప్రకటించిరి. పార్లమెంటు సేషనులు ఆసంధి క మీ మ ను వారు అంగీకరించిరి. ఒకపక్షములోపుగ క్రొత్తసభగూడెను. అపుడు దీనిని సమర్పించెదరు.

సింగపూరులో నల్లమందుదొరుకుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

సింగపూరు, సెప్టె 28:—రెవిన్యూ అధికారులు ఆమోయ నుండి వచ్చుచున్న నాకలో 80 డేలడోలరుల విలువగల నల్లమందును దొంగతనముగ దాచిపొవుచుండ బట్టుకొనిరి.

అబ్దులు కరీంగారు

ప్రవాసస్థానమున కేగుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

నెయిరోబి, సెప్టె 28:—తన ప్రవాసస్థలమున కేగుచున్న కిమిదీనినండ అబ్దులు కరీంగారు వెల్లిరి. ఆతనిని మాట్లాడ నీయలేదు.

జట్లందు యుద్ధములో బ్రిటిషు విధానము ఆసమయ భీనకు తగిల్లు లేక పోయెననియు అందుచే ఇదియధమని మీయు లేలేదని విల్సనుగారొకపుస్తకమును వ్రాసిరి. దానిని రేపు ప్రకటించెదరు. దానిపలన వివాదము చాల పెరుగు నని డెయిలీయ్యును పత్రిక చెబుచున్నది. నాకాడళమువారి ఉపేక్షచే దూరస్థితి లేకనే ఇట్లు జరిగెనట.

సైకలును తయారు చేయుటయం దొక నూతనపద్ధతి.

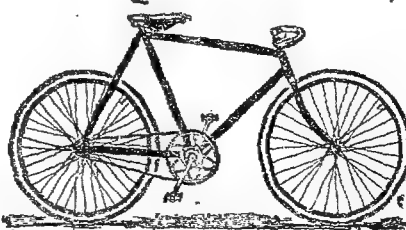
వర్తకునికి లాభకరమైనది

స్వంతదారునికి మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది

హార్ కూల్సు సైక్లిస్టు పలురంగులతో తయారు చేయబడినది.

(బ్రిటిష్ వారిచే తయారు చేయబడినది. అమితముగా తయారగుటచే

చౌకగా విక్రయించుటకు వీలైనది)

వేరునందు
హార్ కూల్సు

బలమునందు
హార్ కూల్సు

1-కి ధర రు 83 లు మాత్రమే

ఎలుపు, ఆకుపచ్చ, నివ్వరంగు, ఊదా, అన్నిరంగులు కలిసిన రంగు మొదలగువాటిలో గలవు.
Sole Agents:—ENGLISH CYCLE & MOTOR IMPORTING Co., 9 Broadway, Madras.
Sole Agents for RUDGE, PEARL & INVICTA CYCLES.

మహాపాపములు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—సెప్టెంబరు 13 వ తేదీ
తో అంత్యమయ్యే వారమునందు చెయ్యిమందికి సాలునకు 44
చొ॥ చరిపాయిరి. అంతకుముందువారము 49 చొ॥ యుండెను.
కలరాజులన 1 రు, స్కాఫ్టికములన 1 రు, కాల ఆజాదుల 1 రు,
తైఫాయిడులన 1 రు, మలేరియాను 1 రు, ఇతర జ్వరముల
వలన 24 చు చరిపాయిరి.

ఎస్పెనేడు ధియేటరు:—ఈ ధియేటరును తీసి
జేయబడినది మిలిటరీ అధికారులు ధియేటరు యజమానికి నోటి
కు చేయగా ఆయన గవర్నరుగారికి అప్పీలు జేసికొనెను. ఈ
విషయము ఇండియా ప్రభుత్వమునకు సంబంధించిన దగుటచే
తానేమియు చేయజాలనని గవర్నరుగారు ప్రత్యుత్తర మిచ్చిన
ట్లుగ తెలియమన్నది. (మొదలు.)

పూనా బ్రాహ్మణేతరుల కేసు

జస్టిసువత్తము సానుభూతి

జస్టిసువత్తమువారు పౌరవ్యవహారములలో నిన్ను చా॥
సి. నల్లెశాసనల్యారుగారి అధ్యక్షతక్రింద సభజేసి పూనాలో
బ్రాహ్మణేతరుల నాయకులు బాగ్దామున్నగు వారిపై మేజిస్ట్రేట్
టు ఫైలింగుగాను కొన్ని కరవత్రముల ప్రకటించి జాతివైష
మ్యముల కలగజేసిని శిక్షవిధించినందుకు విచారించుచు సాను
భూతిచెల్పి తీర్మానము గావించిరి:—

“పూనాలో బ్రాహ్మణేతరనాయకులగు బాగ్దామున్నగు
4 గురిపై మేజిస్ట్రేటుగారు కఠినశిక్ష విధించినందుకు మదరాసు
బ్రాహ్మణేతరులు తమ నిరసము చెల్పుచున్నారు. ఈ యిబ్బం
దులకు లోనైన త్యాగమూర్తులకు ద.ఇండియా బ్రాహ్మణేతరులు
సానుభూతి చెల్పుచున్నారు.” అని తీర్మానముగలదు.

ఎనడో బ్రాహ్మణేతరుడు బ్రాహ్మణాయావతిని చెరప
నెంచినచో నది బ్రాహ్మణేతర్యమునకు సంబంధించినదని
చెప్పరాదనియు, యికముందు మదరాసులోగూడ ఎన్నికల
సంబంధమున కరవత్రములు మున్నగునవి ప్రకటించుటచే యిట్టి
యొక ప్రదశముల రాగలవనియు కావున బ్రాహ్మణేతరులందరు
జాగ్రత్తగ సంఘటనలనెప్పుడు ఉపన్యాసములు చెల్పిరి.

శిక్షవిధించిన మేజిస్ట్రేటు బ్రాహ్మణుడా అని ఒకరు
ప్రశ్నింపగా కాదు విరోధియనుడని అధ్యక్షుడు చెప్పెను.

కెల్లూరులో సన్మానసభ

శ్రీయుత తిక్కవరపు రామిరెడ్డిగారు కెల్లూరు పుర
పాలకసంస్థానముగా ఎత్తుకొనబడినందున వారిని పౌరుల
తరపున గౌరవించుటకొరకు 26-9-26 తేదీ ఆదివారముసాయం
త్రము 4-30 గంటలు మొదలు అల్పాహారము, సారముహారము
వగైరాలు జరుగును.

శ్రీయుత రేబాల నుబ్బారాయుడు, బి. ఎ. డి. ఎల్.,
హైకోర్టు పజీలుగారు మహాసభకు అగ్రాసవాధిపత్యము వహింప
సంగీకరించిరి.

కాకుటూరు లింగారెడ్డి,

అన్నదేవుల గోవిందురెడ్డిగారు

ఆహ్వానసంఘసభ్యులు.

కార్యక్రమము

26-9-26 తేదీ

ఉదయము 10 గం॥ మొదలు సాయంత్రము 3 గంటల
వరకు మాలప్పేట కోనేరువద్ద 1000 వేయిమంది బీదలకు
అన్నదానము చేయబడు.

సాయంత్రము

సం॥	సం॥	విషయము	స్థలము.
4-80	5	భాయాపటము తీయుట - రాజాగారి కాలేజి.	
5	6	అల్పాహారములందు - రాజాగారి కాలేజి.	
6-15	7-15	పౌరమహాసభ సన్మానపత్రములందు బొకవోలు	
7-15	8-15	కొన్ని నాటకములలోని సీమలు.	

(శ్రీమధసభవారు, బొకవోలు.)

తనసంతకము కొంత భాగముక జరుగును.

రాకపోకలు:—కె. రామ్మూమిననుగారు, చా॥ డి.
ఎ. డి. ఆచిననుగారు, ఎ. టాడుగారు, పి. టి. శ్రీనివాస ఆ
చార్యగారు, కజిన్న సతిగారు నేడు వచ్చిరి.

కాలక్షేపము:—పాండురంగ భగవత్కథా ప్రసంగ
సభవారి యజమాన్యమున “పెరియాళ్వారు వైభవము” కథను
విద్వాను శిబిగోపాచారిగారు ఆదివారము 4 గంటలకు హిందూ
తిరుబావళికు హైస్కూలునందు జేసెదరు.

కాంగ్రెసుసభ:—కాంగ్రెసు సంఘమువారి యజ
మాన్యమున శేపు 25 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు గోఖలే
హాలులో సభ జరుగును. ఎన్. శ్రీనివాసయ్యగారు, సభ్య
మూర్తి, వెంకటాచలంబెట్టి, గా॥ రామచాను పంతులు, ఎం.
కె. ఆచార్య మున్నగునా రుపన్యసించెదరు.

నూలువడికించుట పనికిరాదు

రామచంద్రపురం తాలూకాబోర్డువారు తమస్కూల్
లో 27 స్కూల్స్ యందు నూలువడుకుటను నేర్పించి పనిచేయు
దుకునిచెప్పి తూర్పుగోదావరిజిల్లా ఎడ్యుకేషనల్ కాన్ఫిల
సాన్స్ కొ నిమిత్తము గ్రామీ సుమారుగా నొక సంవత్సరమైనది.
ఇటువంటివిలోను పాఠ్యులలో సరిగా వ్రాయబడినవి కా
లయాపనమైనవి. కాన్ఫిల వారిప్రస్తుత దానిని సాక్షును చేయు
దమంటే వారికి నె 1718 లా. ఎడ్యుకేషన్ 6-9-25 తేదీ గల
గవర్నరు మెంటు ఉత్తరువు అడ్డువచ్చినది. అందుచేత నూలువడుకు
ట ప్రజల నెట్టిపాడవని కాన్ఫిల వారు తీర్మానించిరి. ఆ జి.
ఓ.లో, నేతపరిశ్రమలేకుండా ఇట్టినూలు వడుకుటను నేర్పించు
డవని ఉన్నది.

(స్వకీయవిలేఖరి)

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు

మదరాసులో విందులు

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు నిన్న ఉదయము వద
రాకు విచ్చేసిరి. యిం నైవేదువద్ద పాడినను మున్నగువారలు
సన్మానించి గవర్నరుగారింట విడిది యొసంగిన పిమ్మట
నిన్న మధ్యాహ్నము నగరిలో మాపులనుబయుడేరిరి. నిన్న మధ్యా
హ్నము విక్టోరియా రైల్వే కలు ఇకొప్పిట్యూటు గవర్నరు మెంటు
మ్యూజియము జూచిరి.

నగరాధ్యక్షుని విందు

సామి వెంకటాచల శ్రేష్ఠిగారు కార్పొరేషను అధ్యక్షు
లు మధ్యాహ్నము 1-30 మారు పెరిలియనునందు వారికి విం
దు గావించిరి. సుమారు 70 మంది అతిథులు విచ్చేసిరి.
గవర్నరు గారు, ప్రభుత్వ సభ్యులు, ఎన్. శ్రీ
నివాసయ్యగారు, ఎ. రంగసామి అయ్యంగారు, టి. రంగాచారి
గారు, వి. రామదాసు పంతులుగారు మున్నగువార, వచ్చియుం
డిరి. మండిరముతయు చక్కగ నలంకరింబబడిన వెంకటాచ
లంశ్రేష్ఠిగారు ఆతిథులందరిని సన్మానించిరి. అల్పాహారములతో
బాటు కొంత ప్రసంగము జరిగిన పిమ్మట సభ ముగిసెను.

వేరొక విందు

నేడునలు ఇండియను అసోసియేషనువారు ఎగ్జ్యూక్యూ
“వెల్లింగడను” హోటలునందు విందుసంగిరి. విరోధియనులు
దేశీయులు శ్రీయు పురుషులు చాలమంది వచ్చియుండిరి.
ఆతిథులను ఎ. జె. జి. కాంబెలుగారును అల్పాహారము
గాన వారిసతి సన్మానించిరి. బయట విశాలమున స్థలమున అ
ల్పాహారముల మర్చబడిన. ఫోటో తీసిన పిమ్మట ఆతిథులు
చుట్టు దిరిగి అందరిని సంవర్ధించి ప్రసంగించి టీ బుచ్చుకొని
వెడలిరి.

* * *

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు హైకోర్టునుదర్శిం
చుట:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులమువా రీమధ్యా
హ్నము 11 1/2 గంటలకు హైకోర్టు భవనములను దర్శించిరి. ప్ర
ధానన్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి రామేశము, అడ్వకేటు
జనరలు, రిజిస్ట్రార్ గారు స్వాగతమొసంగిరి. అడ్వకేటుజనరలు,
రిజిస్ట్రార్ గారు రాయబారులము హైకోర్టు న్యాయస్థాన
ములన్నిటిని గొనిపోయి జూచించిరి.

న్యాయస్థానవార్తలు

రాయపేట ఎన్నికలవివాదము

ఎన్నికలను నిలుపుట కుత్తరువు

(హైకోర్టు)

చెన్నపురి కార్పొరేషను ఎన్నికల వివాదమునందు బి.
ఎ. బి. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారు, స్వామికాజుకోర్టు ప్రధానన్యాయ
మూర్తిగారి తీర్పుపై గావించిన అప్పీలున కనుమతిసోపనము,
అప్పీలు పరిష్కార ముగించుటకు ఎన్నికల నిలిపియుంచుట
ప్రధాన న్యాయమూర్తి, న్యాయమూర్తి రామేశముగారి దీక్ష
మన తీర్పు చెప్పిరి.

కార్పొరేషనునకు రాయపేటపిజిజు నియోజకవర్గ
మువా రొకప్రతినిధి నెన్నుకొనుటకుగాను ఆగస్టు 17 వ తేదీన
నామినేషనులు జరిగెను. కాంగ్రెసుపక్షముతరపున బి. ఎ.
బి. కె. లక్ష్మణచెట్టిగారును, జస్టిసుపక్షమున పి. ఎస్. గరు
సామిచెట్టిగారును అభ్యర్థులుగా నామినేషయబడిరి. 17 వ
తేదీన, లక్ష్మణచెట్టిగారు అనరరీమేజిస్ట్రేటుగ నుండిరియు,
అందుచే నత డిప్యూటీగ నుండరాదనియు ఇన్ఫర్మబులుకు లాక్షే
పించిరి. కవిషన రాయాక్షేపనంగీకరించి లక్ష్మణచెట్టిగారి
అభ్యర్థిత్వమును రద్దుజేసిరి. అందుపై స్వామికాజుకోర్టు ప్రధాన
న్యాయమూర్తిగారి యెదుట లక్ష్మణచెట్టిగా రప్పీలుతేయగా
అప్పీలు నిరాకరించుచు తీర్పుచెప్పిరి. ఆ తీర్పుపై హైకోర్టున
కీమప్పీలు గావించబడినది. ప్రధాన న్యాయమూర్తి రామే
శముగారి దీక్షమన చేంబర్సున దీ అప్పీలున కనుమతి సోస
గుచు నిలుపుటకు జేసిరి. పిటిషనరు (లక్ష్మణచెట్టిగారు 11 వ
తేదీన అనరరీమేజిస్ట్రేటు పదవికి రాజీనామా నిచ్చెను. 14 వ
తేదీన ప్రభుత్వమువారికి జేరెను. నామినేషనులు 17 వ తేదీన
జరిగెను. 19 వ తేదీన లక్ష్మణచెట్టిగారి మేజిస్ట్రేటు అధికార
ముల తొలగించుచు ప్రభుత్వమువారు తీర్పుజేసిరి. 17 వ తేదీన
పిటిషనరు మేజిస్ట్రేటు పదవియందుండినట్లు పరిగణించి కవిషన
రాతని నామినేషనును రద్దుజేసెను.

ఆ రరీ మేజిస్ట్రేటు పదవి స్టాటుట్లో పదవియనియు,
అందుచే పిటిషనరు యిచ్చగమున కొనసగి రాజీనామా అమలు
లోనికి వచ్చుటకు ప్రభుత్వమువారుయోమోద మకర్తర లేదనియు
పిటిషనరుతరపు వాదన. రాజీనామా నొసగుపదవిని గురించి
గాని ప్రభుత్వమువారు రంగీకరింపబడెననిగాని కాసనమందు నిర్ణ
యింపబడలేదు.

న్యాయమూర్తులు అప్పీలున కనుమతి నొసగుటకు ప్రార్థ
ము ఈ అప్పీలును విచారించుటకు హైకోర్టువారి కధికారము
గలదా? స్వామికాజుకోర్టు ఫీల్డజిస్ట్రేటు హైకోర్టు హోదా
లో విచారించెనా లేక ఇచ్చికి హోదాలో విచారించెనాయని
అడిగిరి.

జబార్డి నేటు కోర్టు హోదావిచారించెనని పిటిషనరు
తరపు న్యాయవాదులు ప్రత్యుత్తర మొసగుచు ఈవిషయమున
41 వ మదరాసు లాజర్నులునందు, హైకోర్టుకు బెంచినా
రొసగిన తీర్పు నుదహరించిరి. అందుచే హైకోర్టువారు అప్పీలు
ను విచారించుట కధికారము గలదు.

న్యాయమూర్తులు అప్పీలున కనుమతి నొసగుచు, ఎదుటి
పార్టీకి నోటీసు నొసగవలసినదని యుత్తరువుజేసి సోమవార
మునాడు ఫుల్ బెంచి నేర్పాటుజేసి విచారించెద మని యుత్త
రువుజేసిరి.

స్వామికాజు కోర్టువారి తీర్పు తరువాత కార్పొరేషను
కవిషనరు 25 వ తేదీన ఎన్నికలు జరుపుట కుత్తరువు జేకున
నియు, అప్పీలు పరిష్కారమునవరకు ఎన్నికల నిలిపియుంచవలసి
నదనియు, పిటిషనరు తరపు న్యాయవాది కోర్టువారిని గోర
ను, న్యాయమూర్తు లక్షణముగ నుత్తరువు వొసంగిరి.

అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యరు కె. యస్. రాజగోపా
లనుగార్లు పిటిషనరుతరపున హాజరైరి.

డాక్యుమెంటు మింగుట

ఒకప్రతివాది ధైర్యము

నాగపురము, సెప్టెంబరు 23:—సివిలుకోర్టులో బాధ
దూములలో కొంత అలజడికికారణము నేడు గలిగెను. ఒక
పూర్వార్థి ప్రతివాది సివిల్ నా రికార్డు చూచుకొనుచు ఒక
ముఖ్యమైన డాక్యుమెంటు (మింగివేసెను. ఆయనను బైర్యురీ
మార్గము పంపిరి. బైర్యురీ అభిప్రాయమునకై వేదియున్నారు.
(అ. ప్రె.)

కర్నూలు హిందూస్థానీ కళా క్రమములు

గౌ. డా॥ యు. రామరావుగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

జూలై, 27 తేదీన వైద్య కళాశాల వర్ధంతియుత్సవమును ప్రసిద్ధిపాలు కర్నూలు హిందూస్థానీ కళా క్రమమును చదివినపుడు దుష్పరచుకనుండును. ఆ ఉత్సవమునందు యిక్కలపు వైద్య విద్యార్థులు ఎందుకును పనికిరాని వారని నిరసించుట జూడ అమాటలన్నియు కళాశాలయందలి భారతీయ వైద్యకళాస్రములు తగనివారనియు పూర్వకాలపు వారనియు యిక్కలపు కళాస్రములేమియు తెలియ ననియు అనమాన పరచినటులు వాక్యమయ్యెను. కర్నూలుగారు యిటుల ఉన్నాడల్లదములు గావించుట యావధ్య కొన్ని సంవత్సరములనుండియు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలందు కళాశాల ఫలితములు బాగుండకుంటే కావచ్చు పరీక్షలందు తప్పుటకు కారణము చాలమంది విద్యార్థులు ఉన్నతవిద్య బడయక పోవుట చేతను, సరియైన విద్యార్థులను చేర్చుకొనకపోవుటచేతను, విశ్వవిద్యాలయపరీక్షలందు దిష్టమ జేసిన మార్పులవలనను, జనరలు ఆస్పత్రియందు వైద్యకళాశాలయందు భారతీయులను చేర్చుట చేతను, పాశ్చాత్య వైద్యవిధానముల అధునిక స్వభావమును గుర్తించగని కొందరు ప్ర ఫెసరులను నియమించుటచేతనని (ప్రిన్సిపాలుగారు చెప్పుచున్నారు.

విద్యార్థులు ఉన్నతవిద్య నభ్యసించలేదనియు, సరియగు విద్యార్థులను ఎంచుకొనుటలేదనియు చేయు ఆక్షేపణతో నేను విశేషవిమంశాలను, ఇందు చేసినవారందరు ఇంటకు పరీక్ష పాస్యన యనవారే. ఇంగ్లీషుతగినంత తెలిసివారే. ఒక వేళ మతభేదములను బట్టి విద్యార్థులను చేర్చుకొనుటలో మంచివారందరను వెనుక నుండి, సామాన్యులను చేర్చుకొనకపడతిగాను మనప్రభుత్వవిధానమునే భూషించవలెను. ఇదివరలో విద్యార్థులను చేర్చుకొనుట యందు కళాశాల ప్రసిద్ధిపాలుగారికి సంపూర్ణాధికార ముండెను. వారుకే తమవిద్యార్థుల నేర్పేచేర్చుకొనుచుండిరి. అందుచేతనే యెక్కువ మంది పాస్యన గునుండిరి. విద్యార్థుల విజ్ఞానమును విద్యాపక్షియు, యెక్కువ గ నుండుటవల్లనే నేర్పు పండితులందు లోపము తెన్ని యున్నను కష్టి బుచ్చుచుండెను. ఇప్పుడు విద్యార్థులను కళాశాలకు చేర్చుకొనుటకుగాను సెలకును క్లిమిటి నియమింపబడినది. వారు విద్యార్థుల నుపావర్తముల నెంచక జాతి మతభేదములబట్టి నిర్ణయించుచుండిరి ఇంకేగాక పరీక్షలనుగూడ నుచుచు కేసి యీ విద్యార్థులను ప్రోత్సహించునలెనని ప్రయత్నముజేసినటుల ఆరోపణజేయబడును. ఇంకకన్న వివరీత మింకొకటి ఉండజోదు. వైద్యకళాశాలయందలి పండితులు విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షాధికారులుగ నున్నారు. పరీక్షలయొక్క ప్రమాణముగూడ తగినంత విశ్వవిద్యాలయము అట్లు గావలెనని గోరుటచేంగాక యీ ఉపాధ్యాయులుగ నుండి పరీక్షలుజేసినవారే అటుల జేసిన జెప్పవలసియున్నది.

విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలు యీ రోజులలో యెక్కువగ రోగిపరీక్షకు అభ్యాసమునకు సంబంధించిన వననెడల ఉండవలసిన తీరుననేయున్నవని చెప్పవచ్చును. కాని అట్టి విద్యావిధానమునకు అవకాశము చాల తక్కువగనున్నది. ప్రతి సంవత్సరమున వైద్యకళాశాలయందు చేసే విద్యార్థులసంఖ్య యెక్కువగుచుంటే యిట్టి అభ్యాసవిధానము అవకాశములు తగ్గిపోవుచున్నవి. ఈ విషయమును ప్రసిద్ధిపాలుగారే తెలిసికొనిరి. విద్యార్థులకు తగిన వసతు లీయక పరీక్షలలో బాగా చేయలేదని నిందించిన లాభములేదు.

భారతీయఉద్యోగుల నియమించుట ప్రసిద్ధిపాలుగారు చివరకు చెప్పిన రెండు అంశములును వైద్యకళాశాలయందు భారతీయుల నెక్కువమందిని చేర్చుటనుగూర్చినది. భారతీయులను సివిలు సర్వీసులోగాని మెడికల్ సర్వీసులో గాని ఇంజనీరులు గ గాయెంటులని యిమించి వచ్చుటికి విరోధియును ఉద్యోగుల కాంట్రాక్టునుండును. ఈ సర్వీసునకు వైద్యకళాశాలయందు ప్రఫెసరు లందరు బి. ఎం. ఎస్. ఉద్యోగరై యుండిరి. దిష్టసంభూ తమగు బి. సి. ఎస్. సభ్యులవలెనే మెడికల్ సర్వీసువారుగూడ సర్వీసుముఖులని తలంపబడుచున్నారు. మంచి సర్వీసు అయిన వాడు మెడికల్ ప్రఫెసరుగను, ప్రమాతి వైద్యుని మెడికల్ ప్రఫెసరుగను మంచి ఫలితము కంటివైద్యునిగను క్రిమికాస్ట్రాజ్ఞానిగను ప్రఫెసరుగ నియమించుట యెట్లుండునో ఆలోచించుడు. ఇవరలో యిటుల జేసినను యెట్టి విమర్శ నలు రు లేదు. ఇప్పుడు భారతీయులను ఉపాధ్యాయులుగ నియమించుటతో బహుళకు వచ్చెను. ఇప్పటి ఇండియన్ ప్రఫెసరులు యెక్కువ నిపుణులుకారనియు యీ వైద్యవిద్యను బోధించువారు పాశ్చాత్య విద్యా విజ్ఞానము గల్గి అచ్చట పుట్టినవారు కావలెననియు చెప్ప సిద్ధాంతమునే నంగీకరింపజాలను. ఇండియన్ ప్రఫెసరులన్ని ఆటంకము

లున్నను విదేశములకు బోయి వైద్య విద్యను ఎక్కువగ నేర్చుకొనుటకు అవకాశము లేకపోయినను ఏమాత్రము వెనుదీయక విరోధియును పను కాలికులతో నిరసననుపకగాక మించి యే యన్నటులకనుగొనుచున్నాము. కాబట్టి భారతీయులు వైద్యవిద్యను బోధించుటకు తగినని చెప్పుట ఉచితముగాదు. వైద్యకళాస్రముగాని మరియేకాస్రముగాని ఒకవర్తమువారికి ఒకజాతివారికి ఒకచేతమువారికి ప్రత్యేకముగ సంబంధించినవిగావు. కాస్రములందు నిపుణత గాంచిన జె. సి. బోను, పి. సి, రాయ, సి. వి. రామను, రామానజంపటి వారలను జూచి భారతదేశము గర్వపడగలదు. వారలను ప్రాచీనతీవి దేశములు ఒకేరీతిని గౌరవించుచున్నవి. భారతీయులు పాశ్చాత్యదేశములకు ఒక్కసారియైనను పోకుండనే పాశ్చాత్య వైద్యవిద్యయందు అచట జన్మించిన వారికంటెగూడ యెక్కువ నిపుణతను గాంచి వారికంటె యెక్కువ అర్జించుచున్నారు. ప్రభుత్వ సేవ యందున్న వైద్యుడు పాశ్చాత్య దేశములం దింకను చదువుకొన అభివరము గలదని గుర్తించుచున్నామగుని విరోధియులకున్న అవకాశములు వారికి లేవు. విరోధియులగు బి. ఎం. ఎస్. ఆఫీసరుల పక్షపాతిబుద్ధి పోయి కళావిద్యపై యేర్పడువరకును భారతీయ వైద్యులస్థితియంతలో నేమియుఅభివృద్ధిగాంచదు. మెడికల్కాలేజీలోని ఇండియన్ ప్రఫెసరులు ఈఅవమానమును బట్టిలో నేసికొని యూరప్లోన కూడదు. ముక్తియైన మానముదాల్చి యూరప్లోనక విక్రీ తగినకాని జేయవలెను. లేకున్నయెడల కళాశాలయందు భారతీయులకును విరోధియులకును ఎడబాటు గల్గి, క్లిష్టపరిస్థితులు ఏర్పడును.

వారావరణస్థితి

1928 నవంబరు 24-వ తేదీ శుక్రవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	కర 24 గంటలలో అత్యధిక వర్షపాతము	కర 24 గంటలలో అత్యల్ప వర్షపాతము	కర 24 గంటలలో సగటు వర్షపాతము	వీలైతే సెల 1-వ తేదీనుండి వర్షపాతము	సాధారణవర్షపాతము సంవత్సరమునకు	మొత్తము.
కోపాల్ పూర్	92.5	79.2	...	17.83	...	8.98
విశాఖపట్నము	91.5	77.4	0.70	20.89	...	0.47
కాకినాడ	94.5	79.8	...	81.41	...	10.59
గుంటుపట్నము
కర్నూలు	90.8	72.9	...	15.14	...	3.05
బళ్లారి	86.8	70.8	0.29	8.71	...	1.13
అనంతపురము	14.91	...	0.43
కడప	88.2	76.8	...	19.25	...	1.50
నెల్లూరు	97.1	78.6	...	11.57	...	0.42
మద్రాసు	95.9	78.1	...	9.29	...	5.06
కడపూరు	98.1	74.6	...	10.95	...	3.36
నీలము	88.9	71.4	0.57	14.17	...	4.58
కోయంబూరు	85.7	69.8	...	6.57	...	1.28
తిరుచనాపల్లి	92.0	74.4	0.10	14.24	...	3.85
నాగపట్నము	91.5	76.1	...	5.82	...	3.94
మధుర	90.8	74.9	0.26	7.96	...	3.87
పాంబూ	88.8	77.4	...	1.58	...	0.51
తిరునల్వేలి	2.08	...	0.20
తిరువేంకటము	82.0	72.6	0.81	30.71	...	2.56
కొచ్చిక్	80.8	72.8	0.65	37.74	...	16.87
కాలికట్టు	86.6	74.5	...	107.49	...	21.35
ముగంజూరు	85.3	73.8	0.09	97.59	...	7.60
తెంగుళూరు	80.5	68.2	0.25	18.02	...	0.28
మర్కాశ	70.6	61.4	0.68	38.91	...	3.15
కొడైకనాల్	62.0	51.5	...	19.78	...	2.10

సర్కారులు:—మచిలీపట్నము కలుగు తెలియలేదు. విశాఖపట్నములో 0.70 ఎరించెను. మేఘములు పంపగ నున్నవి. పగటివేడిమి 8 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. ఉక్క:—బళ్లారిలో 0.29 ఎరించెను. మేఘములు విస్తారముగనున్నవి. కడపలో అగ్రతీతక్కువ. బళ్లారిలో 4, కడపలో 5 డిగ్రీలు పగటివేడిమి లక్కువ. కర్నూలుకము:—మేఘములు ఒకమాసదగనున్నవి. అగ్రతీత తక్కువ. పగటి వేడిమి 3 డిగ్రీలు ఎక్కువ. అటవలకు కొన్నిచినుకులు గుర్రవచ్చును. సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు, అఫీషియల్ గు వారావరణాస్రము.

అఖిలభారత గౌరవనీయము

గత మేనెలమున లిప్పటివరకు వసూలైన నూలుచందా

సభ్యులు.	గజములు.
1. ఘూర్జరమున 3 మంది పంపిర మొత్తము. 187075	
వీరిలో నలుగురు చెరి 24000 పంపిరి.	
మహాత్ముడు 16475 గజములు పంపెను. మరి ముగ్గురు తక్కిన మొత్తమును పంపిరి.	
2. బీహారుండి.	2000
3. ఆంధ్రరాష్ట్రమున చేబోలుండి డి. వి.	8500
సరిసింహారావుగారు.	
	147575
విరాళములు	
కల్లికోటనుండి కాష్టా నుండవదానుగారు	100300
గుంటూరునుండి	
గొల్లపూడి వీరారామకృష్ణగారు	5500
డి. గణపతిరావుగారు	8000 5500
చెండియా కాంగ్రెసు సంఘము	6000
మరిముగ్గురు	6200
	120700
మొత్తము.	268275

(ఎంగుయిండియా 16-9-28)

నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘము

కార్యనిర్వాహక నిర్ణయమునకై సమావేశమగుట నాగపూరు, సెప్టెంబరు 24:—నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘసభ్యుల సమావేశము నిన్నరాత్రి రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమున కేంద్రుల సభ్యుల నెన్నుకొనుటకు, నాగపూరు నగర కాంగ్రెసు సంఘకార్యనిర్వాహకల నెన్నుకొనుటకు జరుపబడెను, అధ్యయంకరుగా రధ్యక్షునిపించిరి.

పట్టికయందున్న 1501 సభ్యులలో 500 మంది మాత్రమే స్వేచ్ఛాద్ధరంబి వోటరైరి. ఆరవరల చాల ఉపపాదించిరి గాని అయ్యది ఉపసహరించుకొనబడెను. లేదా ఉపపాదించు వారు లేకనో బలవరచువారు లేకనో పడిపోయెను. తుదికి అందరను కాంగ్రెసువాదులుగల పట్టిక ఉపపాదించగా అధిక సంఖ్యకులే అంగీకరింపబడెను. 48 మంది మాత్రము ప్రతిపాల మగనుండి. రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘమునకునాగపూరునగర కాంగ్రెసు సంఘమునకును రెన్నాసివిష్టు తెవరును యెన్నుకొనబడలేదు.

అధంకరుగారు వచ్చినసభ్యులందరును కాంగ్రెసుకు బదులైయండి రానున్నయెన్నికలందు కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులను బలపరపవలెనని కోరిరి. (అ. ప్రె)

కాకినాడ సబుకోర్టులో

స్టూల్ కాజు నెం 310/1928 వాది:—యర్రమిల్లి సూత్యనారాయణమూర్తి సా॥ వంటిమామిడి. ప్రతివాదులు:—1 మార్నీడి సత్యనారాయణ మూర్తి సా॥ లచ్చిరెడ్డివాలెం 2 మార్నీడి వెంకట చలం సా॥ సత్యవరం.

వాడికి ప్రతివాదులు 181-9-6 లకు నె 1 కి నూట్లీరు 1-8-0 చొ॥ పడ్డితో అగ్గినవంటె యిచ్చుటకు 222-5-1928 ఫలితం జేసిని ప్రాతియిచ్చిన (కామ్యేరీ నోటు తొల్గా అగ్గి ఫాయదాలు రు 280-0-0 లక్కు వాడి ప్రతివాదులుపయ్య కా॥ కబుకోర్టులో యాదావా దాఖలు చేసివున్నాడు. గనుక సదరు దావా 2/3-9-28 ఫలితం జేసిని వాయిదా అయివున్నది గనుక అక్షేపణవున్న వారు సదరు తేదిని హాజరై తెలియజేయకపోవెను. జే. సూర్యప్రకాశరావుగారు కాకినాడ 28-9-28, వాదిపుర్తి తరకిలు

వృత్తాంతలేఖలు

ముమిడివరంకో - ఆపరేటివు

యూనియను మహాజనసభ

(ఒక విలేఖరి)

ది 19-9-25 తేదీన ముమిడివరం బోర్డు పాఠశాలలో సహకార యూనియను మహాజనసభ జరిగినది. పదకొండు గ్రామ సంఘ పరిషత్తులు పాల్గొనినవి. జిల్లా సహకారసమైక్యత కార్యదర్శులగు శ్రీయుత వరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సభకు హాజరైరి. ముమిడివరం డిప్యూటీ తహసీలుదారుగారు, సబుజిస్ట్రారుగారు, బోర్డుపాఠశాల పాఠ్యాయులు సభకు విచ్చేసిరి. కొత్తలంక సహకారసంఘ ప్రతినిధులు కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. యూనియను కార్యదర్శులగు జయంతి స్వామినాయుడుగారు యూనియను సంవత్సర నివేదికను చదివిరి. యూనియను చాల సంతృప్తికరముగా పని చేయుచున్నది. దినదినాభివృద్ధిని గాంచుచున్నది. ఈ యూనియనులో 28 సంఘములు పనిచేయుచున్నవి. 2825 సభ్యులు సంఘములో చేరియున్నారు. ఇందులో 294 బ్రాహ్మణులు, 1618 బ్రాహ్మణేతరులు, 11 గుర్ర ప్రభులు, 28 మహమ్మదీయులు, 879 ఆదిఅంధ్రులు నున్నారు. సభ్యుల పేదరికము 19,929 రూ. గతసంవత్సరములో 1,55,155 రూ. సభ్యులు ఋణముతీసిరి. రు. 72,081 ఋణము వసూలయిచిరి. బ్యాంకువారికి సంఘములు వాయిదామీరిన వడ్డీ యేమియులేదు. అసలు వాయిదామీరి రూ. పా యీ లు మా త్రం వాయిదా మీ రి న ది. నూటికి 6 వంతు మాత్రమే బ్యాంకు అసలుకు బకాయి. సభ్యులు సంఘమునకు 25 వ వంతు మాత్రము బకాయి యిచ్చుచిరి. జిల్లాలో యూనియను లన్నిటికంటె యీ యూనియను అప్పులు జనాభాపరమటలో చాల ప్రశంసాపాత్రముగా పనిచేసి యున్నది. ఈ యూనియను నూపరవైజరుగా రగు గాడిచర్ల లక్ష్మీనారాయణగారు బకాయాలు వసూలపరచుటలోను సంఘముల వ్యవహారమును సక్రమస్థితిలో పనిచేయుచుటకు చాల తోడ్పడిరి. జిల్లా సహకారసమైక్యత సమావేశమై జరుగనియమింపబడిన చిలకమర్రి లక్ష్మీనారాయణగారు కొన్ని సంఘములు విచ్చేసి బకాయాలు వసూలులో చాల తోడ్పడిరి. యూనియనువారు సహకారోద్యమ ప్రచారములో వివిధ గ్రామములకు విచ్చేసి తాగుగ ప్రచారము సలుపుచున్నారు.

ఈసంవత్సరము జరుగబోయే సప్తమగోదావరి మండల సభ ముప్పదివరం యూనియనులో జరుపుటకు నిశ్చయింపబడినది. ఈసభ ఫిబ్రవరి 7, 8 తేదీలలో జరుపుటకు యూనియను మహాజనసభవారు నిశ్చయించిరి. ఈసభకు శ్రీయుత భోగరాజు పట్టాభి సీతారామయ్యగారు, ఎ. రంగనాథంగారు, టి. ఆదినారాయణచెట్టిగారు పేర్లు అధ్యక్షులుగా కోరుటకు తీర్మానించినారు.

పిమ్మట యూనియను బడ్జెట్టు పరిశీలించిరి. యూనియను అదాయము 1400 రూపాయలు. యూనియను పిమ్మడి ఖర్చులకు దామాషాయీ 1200 రూ. ఖర్చుపరచుటకు అంగీకరించిరి. నూరురూపాయలు యూనియను రిజర్వుఫండుకింద శేటాయించిరి. ఇది నూతనపద్ధతి. ఈ ప్రకారము ఏ యూనియనులోను జరిగియుండలేదు. ఇది యూనియను పరిపాలనకు ఎంతయు డేరుదాయకము. ఈవిధానము ఇతరయూనియను లన్నియుకూడ అనుకరించుట మంచిది.

పిమ్మట ఆంగ్ల సహకారసమైక్యత ఉపాధ్యక్షులగు సత్యనారాయణగారు సమైక్యతమును అభివృద్ధిపరచి సహకారోద్యమ వ్యాప్తమునకు తోడ్పడవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. యూనియను మహాజనసభవారు యూనియనును సమైక్యతను నకు చేర్చుటకు తీర్మానించిరి. సంఘములను కూడ సమైక్యతను న చేరుటకు హెచ్చరించుటకు తీర్మానించిరి. మహారాజశ్రీ జయంతి స్వామినాయుడుగారు, (2) మహాధీర కామేశ్వరరావుగారు, (3) మాచిరాజు వెంకటరత్నంగారు, (4) మసల్ల సోమయ్యగారు, (5) శీటేటి రామారావుగారు, (6) కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారు, (7) కె.కా.ప్రగడ రాజేశ్వరరావుగారిని, యూనియను కార్యనిర్వాహక సభ్యులగు యెమ్మకోడలమైనది.

ముమిడివరం

కాంగ్రెసుప్రచారము

ది 19-9-25 తేదీరాత్రి ముమిడివరంబోర్డు పాఠశాలలో కాంగ్రెసుఅభ్యర్థులకు వోటు ప్రచారముచేయునిమిత్తము శ్రీయుత వరసింహదేవర సత్యనారాయణగారు సభయొకటి యేర్పాటుచేసిరి. పదిపన్నెండు గ్రామములనుంచి సహకార సంఘ సభ్యులు గ్రామములు సభకు విచ్చేసిరి. కొత్తలంక కాపురములగు శ్రీయుత కొచ్చర్లకోట వెంకటరాజుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి. సత్యనారాయణగారు "సహకారోద్యమము, రాజకీయము" అనువిషయమై ఒకగంటసేపు మహాపన్యాయమిచ్చిరి. పాశ్చాత్యులందఱుమీ వివిధదేశములలో సహకారోద్యమముద్వారా రాజకీయపరివర్తన మెట్లు జరుగుచున్నదో ఉదాహరణ పూర్వకముగా రుజువుచేసిరి. బెర్లెండుదేశములో వ్యవసాయ సంఘములద్వారా వివిధ జాతీయవాదులు ప్రజాశిల్ప జాతీయభావములను ప్రబోధముచేసి జాతీయభ్యున్నతికి యెట్లు తోడ్పడినది విశదీకరించిరి. రష్యాదేశములో సహకారోద్యమము ప్రజాసామాన్యమున కెట్టి యుల్లేజము నిచ్చి నిరంకుశపరిపాలనా ప్రభుత్వమునుంచి ప్రజాయుక్తపరిపాలనా హక్కులము చేసుకొని ప్రపంచమున నూతనపరిపాలనా విధానము ప్రతిష్ఠించి నూతన సందేశ మొసగుచున్నదని తెలియజేసిరి. ఇంగ్లాండుదేశములో సహకారసంఘముద్వారా పార్లమెంటు సభ్యత్వము సంపాదించి తే బరు ప్రభుత్వము వారు తమ పరిపాలనా సౌన్దర్యమును ప్రకటింపగలిగిరి. జర్మనీ, ఫ్రాన్స్, యిటలీ దేశములలో సహకారోద్యమము ద్వారా ఆర్థిక రాజకీయ పరివర్తన మెట్లు సంఘటిల్లుచున్నదో ఉదాహరించిరి. హిందూ దేశపు భౌవిభాగోదయమునకు సహకారోద్యమము వివిధమార్గముల తోడ్పడగలదని విశదీకరించిరి. గ్రామ ప్రసర్ని ర్యాగమునకును, దేశీయములలో వివిధకృతులవారికి కులములవారికి పరస్పర సానుభూతి, విశ్వాసము జనింపజేసి సాంఘికాన్నత్యమున కెట్లు సహకారోద్యమము తోడ్పడగలదో తెలిపిరి. మారువాడి వర్తకులవలె కేవల వడ్డీవ్యాపారముతో మాత్రమే సహకార సంఘములో పనిచేయువారలకు సంక్షిప్త చెందక ప్రజల ఆర్థిక రాజకీయ సాంఘిక సమస్య పరిష్కారములకు చేయుత నోపనగాని సహకారోద్యమమువలన లాభములేదని తెలిపిరి. సహకార సంఘములలో సభ్యుల యభిమతము ప్రకారము సంఘము లెట్లు స్వయంనిర్ణయ మాత్రము ప్రకారము నిర్వహింపబడుచున్నవో, దేశ పరిపాలనా విధానములో కూడ అట్టి స్వయంనిర్ణయ మాత్రముల ప్రకారము పరిపాలింప బడునంత బిరుకు సహకార్యులు నిరంతరము కృషి సహజవలసియున్నది. ప్రస్తుత రాజకీయక్షోభవారిలో కాంగ్రెసు పక్షమువారు స్వయంనిర్ణయ మాత్రముల ప్రకారము పరిపాలనా విధానము ఆదర్శకముగా పెట్టుకొని స్వరాజ్యసంపాదనకై కృషి సలుపుచున్నందున, జాతి మత కుల విభిక్షతలు పాలింపక సహకార సంఘసభ్యు లెల్లరు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు మాత్రమే తమఓటు నిచ్చి తమ స్వాతంత్ర్యమును కాపాడుకొనవలసినదిగా హెచ్చరించిరి. వివిధ గ్రామసంఘములకు చెందిన ప్రతినిధు లెల్లరు తమ గ్రామములలో సహకార సంఘసభ్యు లెల్లరు స్వరాజ్య పక్ష సభ్యులకు మాత్రమే వోటు నిచ్చుటకు కృషి సలిపెదమని వాగ్దానము చేసిరి. అనంతరం సహకార ఖిచ్చర్లకోట సంఘాధ్యక్షులు, ఉపన్యాసకులకు వందనము లప్పించిరి. సభకు విచ్చేసిన వివిధ గ్రామములకు ముమిడివరం సహకార యూనియను కార్యనిర్వాహకమువారు రాత్రి ఉచిత భోజనసత్కారముచేసిరి. రాత్రిలంక సహకార సంఘాధ్యక్షులు భోజనానంతరము గ్రామోపాస పాటకచేపెట్టి ఆనందింపజేసిరి.

(స్వగీయవిలేఖరి)

శ్రీకూచి నరసింహముగారి పష్టిపూర్తి

ఆంధ్ర కవిత్వమునకు ఆంగ్లభాషా వికారములును నిరవమానబోధనా సామర్థ్యసంపన్నులను వినయవేక భూషణులను శ్రీ రావధి కుటుంబ ఆరు మాచి నరసింహముగారికింటె గొప్ప ఆంధ్రుడికాలమున లేదని నానుభిప్రాయము. కావున ఆయన వష్టిపూర్తిని గురించి ఆంధ్రపత్రికలో బ్రటింపబడిన విజ్ఞప్తి నాకపరిమితానందము గలిగించెను. ఆమృతభోజ్యమును కన్నులారగాంచుట యెప్పుడెప్పుడని ఉవ్విళ్ళూరుచున్నాను. ఆనాడు నరసింహముగారిని గౌరవించు విధి వారి శిష్యులదిమాత్రమేగాక, వారి పెరిగిన ధన్యులందఱి యని చెప్పవచ్చు. ఆమృతానందము చేతికింద ఇంచుమించుగా బది సంతకములు పనిచేయ భాగ్యము నాకు సంప్రాప్తించియుండెను. విసఫ్టికిని, వారికి సహాయోపాధ్యాయుడ ననుటకంటె శిష్యుకోటిలో నొకడనని చెప్పకొనుటయే నాకు బరమానంద సందభాయకము. శ్రీనరసింహముగారు ప్రధానోపాధ్యాయులుగానున్న పాఠశాలలో గొంతకాలము సహాయోపాధ్యాయులుగా బనిచేసిన వారికి పేరే "ప్రేరింగు" అక్షరాలేదనినను అతితయోక్తి కానీరదు. నేనింతకుముందే ప్రాసి ప్రకటించిన నరసింహముగారి

తచరిత్రలో గొంత విపులముగా నాభావములు వెల్లడించిరి. "జగమెరిగిన బ్రాహ్మణులకు జందెమేల" అన్నట్లువారి నిక్కడ బ్రత్యేకముగా బ్రతీంసించ నేల?

ఆంధ్రమాతకు దనపు త్రోవకంటె వారి వష్టిపూర్ణత్వముకంటె కుభకార్యము జరుగ నేరదు. కాబట్టి, ఆంధ్రులనిపించు కొనదగినవా రందఱును శక్త్యనుసారము తత్కార్యనిర్వహణమునకు దోడ్పడుదురు గాక!

సీ. శ్రీరామనామయ్య చెవిసోకినంతనే
తన్మయత్వంబున దనరువాడు
ఎవ్వరు తనచెంత కెప్పుడేరుడెంచిన
సముచితాదరణంబు సజావువాడు
పరజనంబులగుర్ని పల్లెతుకూ టన
కాత్మనిగ్రహమున నలరువాడు
ఆర్థిచే గుండడి యధులు వచ్చిన
అంతోయింతోయిచ్చి యనువువాడు
గీ. ఇంక నెన్నో మగుణముల నెవరువాడు
కూచి నరసింహామామక కోవిదుండు
వష్టిపూర్తి మహాభాగ్య సహితుడౌట
ఆంధ్రమాత్యుమహాత్మన మనునగాన
అందు బాల్గానుండెయ్య మీరతులభక్తి
ధన్యమతులార! ఆంధ్రసోదర్యులార!
జనమంచి సీతారామస్వామి.

భీముని పట్టణము

(వీడ్కోలులుత్సవము)

ఈపురమున 20-9-26 వతేదీన, ప్రభుత్వమువారిచే ను తేరియాజ్యురములపరిశీతులు పరిశీలించుచుండి యీపురి యందలి నీతిగతులను బరిశోధించి పాఠలకు పోతముగావించిన మ. రా. శ్రీ ఎమ్. కె. రామస్వామి అయ్యగారు తమ స్థానిమునకు వెడలుసందర్శమున శ్రీవారి గౌరవార్థము పురములో శతనమనుష్యులచే నొక యల్పాహారవిందు గావించబడినది. ఆసనకు రావుసాహెబు చిలకా సంతేపరావు నాయుడుగారు (పునపాలకసంఘాధ్యక్షులు) సభాధిపత్యము వహించిరి. సభ్యులవచ్చి వారికి మితాయిమొదలకవని విరివిగాబంచి పెట్టబడినది. విందు జరిగినతరువాత సీయుక్త్యమునకు ముఖ్యకారకులగు శ్రీమాకొనముడాల తిరువేంకటాచార్యులుగారు శ్రీకృష్ణయరు మహాకవి కృతమున ఒకేలం నాటకమునుండి చక్కయొక్కర్లమును బ్రదర్శించిరి. తరువాత బురముందలి యున్న తహకారోపాధ్యాయులు కొందఱును ప్రాధానోపాధ్యాయులును గలసి వరవిక్రయములోని కొన్నిరంగములను బ్రదర్శించిరి.

ప్రదర్శనానంతరము సభ్యులచేతను సభాధిపతుల చేతను శ్రీరామస్వామి అయ్యగారు జరిపినపరిశోధన గురించియు నితరములకు వారి గుణములగురించియు మహాస్వామి. లీయరబడినది. శ్రీవారు ప్రత్యుత్తర మొసంగినపిదప జయజయనాదములతోడ సభ ముగిసెను.

(ఒకవిలేఖరి)

కావలెను

యేజంట్ల, వర్తకులు

మిషనుకుట్టుకు, చేతివట్టుకు, లేసేపనులకు, యావయోగిందు అనేకరకముల ప్రతస్తమైన దారపుబంటులను, చుట్టలను పిళ్లను, కట్టలను, దారపుబంటులు చుట్టు యంత్రములను, సరసమైన ధరకు అమ్ము యేజంట్లకు మంచికమీషను యివ్వబడును.

ఆంధ్ర ఇండస్ట్రీయల్సు, కాకినాడ.

లండను కర్టిన్స్ లిండు హార్సె, కంపెనీ, యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు యిప్పుడే యస్. యస్. "మాకడసోర్" ఓడనుండి దిగుమతి అయినది. ధర పౌను 1 కి రు 1-8-0.

యఫ్. యఫ్. యఫ్. తుపాకిమందు. ధర పౌను 1 కి రు 1-10-0.

చిల్లుబర్డు పాట్ ధర పౌను 1 కి రు 0-8-0.

స్వెన్సర్ కంపెనీ

మైదాను లిండు (బ్రాంచిలయందు.)

ఆంధ్ర భాషా నిలయము

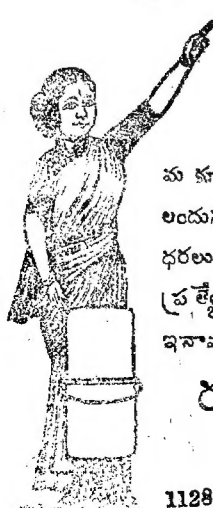
గౌరవీయాశ్రమం - కుక్కునూరు

దసరాభిక్షలు

విద్యాభిమానులారా! శ్రీ సరస్వతీదేవి ప్రతిష్ఠాపన పూజాదివసులగు దసరాపండుగ దినములు సమీపించుచున్నవి. తద్వల్ల సమయములందు ఈ సరస్వతీ యారాధనమునకు కానుకలు సమర్పించువాచారము మనయార్థ మహాజనులచే పంకల్పింపబడి అనాదినుండి నిర్విఘ్నముగ కొనసాగుచున్నది. ఈపై భాషానిలయము అనువరమునందు కృషిచేయుచున్నతరి గతవత్సరము యీసంస్థాన : ప్రముఖుల సేతులు దసరాభిక్షల నొసంగి భాషాభిమానమునుజూపి మార్గదర్శకులై మాకృతజ్ఞులై పాత్రులైరి. ఈవత్సరమునూడ యీవరూ దీపావళి సంతకాంతిపండుగల సమయమునందు యీప్రాంతీయ ముఖ్యులను కేగి ఈ నిలయ భాషాభివృద్ధికి దసరాభిక్షలనిమిత్తము ప్రముఖుల సందర్శింప నెంచియున్నారము. ఇప్పుడు భాషానిలయము ౧౨౦౦ గ్రంథములును ౨౦ లోపు దినవార మాసపత్రికలును, ౩౦ మంది సభ్యులునుగలిగి అగ్రస్థానమును నునమండలమున ప్రాముఖ్యత యు వహించి స్థానికుల యొక్కయు, అత్యంతాను పేట ప్రముఖుల యొక్కయు పోషణమును బహిషి కుప్రసన్న ఆంధ్ర మహాశయుల సేతుల సహాయ ప్రోత్సాహములను ప్రశంసలకును పాత్రమై ౧౨ మాసములనుండి యీసంస్థానాగ్రుల విజ్ఞానాభివృద్ధికి నిరంతర కృషిచేయుచుండు టెల్లరెరింగినదే. ఇంక దీని నుదారాశయము లెన్నిటినిో నిర్వర్తించవలసియున్నది. స్థిరముగ సర్వజనోపయోగముగ వర్ధిల్లు ప్రయత్నము లనేకములు జరుగవలయున్నవి. కాన మావిన్నపము నాలకించి స్వదేశభాషాభిమానులును ధర్మశిలురు నగు నాంధ్రమహాశయు టెల్లరు యీపండుగ సమయములందు విరివిగ దసరాభిక్షల నొసంగియు తమవద్దగ్రంథము లేమైననున్న కానుకలుగా సమర్పించియు యితరులను ప్రోత్సహించియు తమ యధాశక్తిని యీసత్కార్య సిద్ధికి తోడ్పడ సమయముగ ప్రార్థించుచున్నారము. సంస్థానాధీశులు ధనసంపన్నులు ఈభాషానిలయమును పోషించియు భూరివిరాళము లొసంగియు నుద్ధరింప వేడుచున్నారము. అత్యంతాను పేట ప్రముఖులు తమకట్నములను విరాళములు వగైరా ఈనిలయ గౌరవోపాధ్యక్షులగు బ్రహ్మశ్రీ ముకుంద రామమూర్తిగారి కంతజేయవచ్చును. తమ సమృద్ధులనుకు విచ్చేసినను మాకు రా నవకాశము కార్యభారముచే చిక్కుచున్నను యుదారస్వభావముతో యీకింది వినియోగమునకు గాని యీక్రిందిచాగిలో నెవరికి గాని తమకట్నము లంపవచ్చును. మాప్రయత్నములు సఫలీకృతిమగునట్లు ప్రార్థన తోడ్పడి ఆంధ్ర గౌరవమును గాపాడెదరుగాక.

వేలూరి ముద్రామూర్తి, అధ్యక్షులు అనురంభం.
ముకుంద రామమూర్తి, అత్యంతాను పేట.
చిలుకునూరి కుచ్చారావు, ఉపాధ్యక్షులు.
మొక్కరాల అప్పారావు.
నిర్మల ప్రకాశం, కోశాధ్యక్షులు.
కొ. నెం. రా.ల. నా. శర్మ, కార్యదర్శి.
కొ. సీతారాంరావు, సహాయకార్యదర్శి.
కుక్కునూరు, మానవరంపొట్టు, గోదావరికిల్లా.

చలికాలమునందు

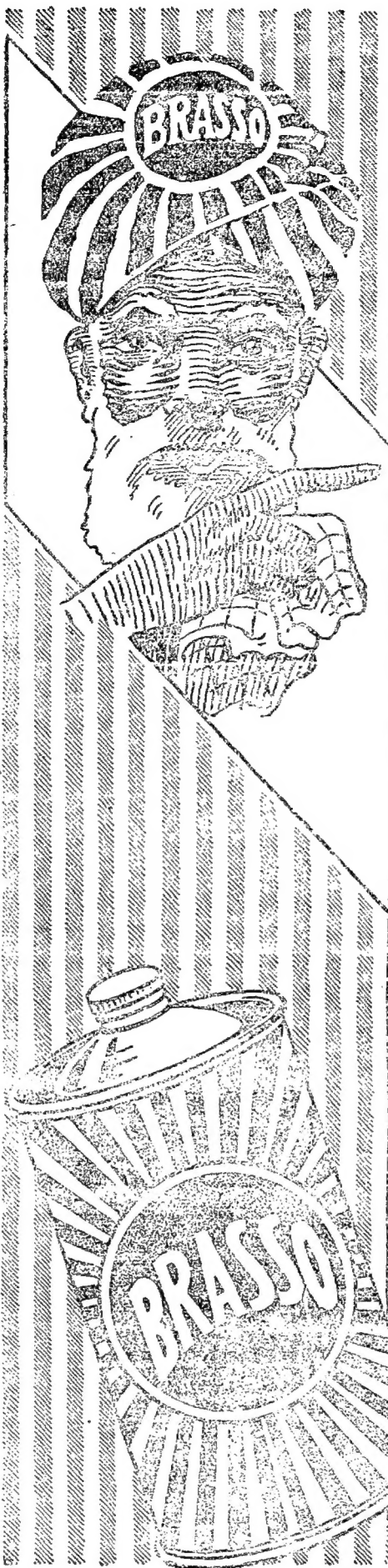

రుక్మణి కుక్కరు

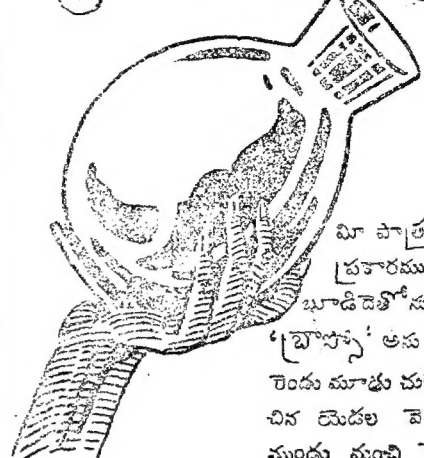
మీకు మీయింటియందుండవలెను ముక్కుకాలము, పైకము, శ్రమ కూడుదలయును. 5 సౌకర్యమైన పైజా లందుగలదు. 1, 2, 4, 6, 8 గరికి సరిపోవు ధరలు రూ 18, 18, 22, 27, 33. కాశీకి ప్రత్యేక ధర. వివరములు గల పుస్తకము ఇనాముగా పంపబడును.

రుక్మణి కుక్కర్ కో

నెం. 13 మాదానుడిపి
1128 రాయపురము, మద్రాసు.

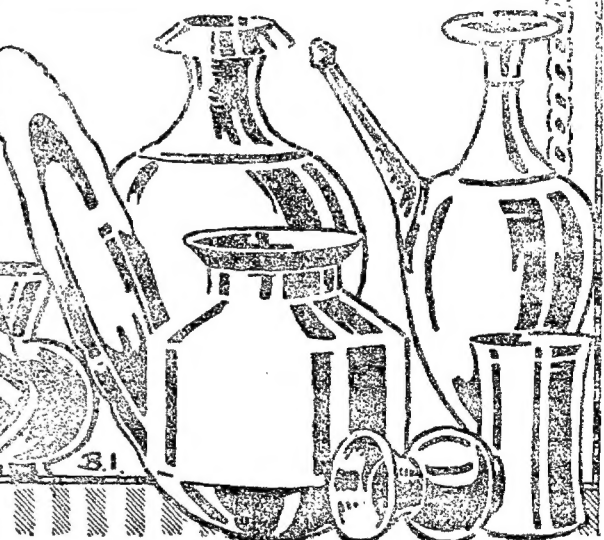
అనుష్ఠానం
ఇ తడి, రాగి మొదలైన లోహములను శుభ్రము చేయు లోహపు మెరుగు

మీ పాత్రలను పాత వాడుక ప్రకారము మున్ను తోను, బూడిదతోను శుభ్రపరచవలె! 'బ్రాస్సో' అను లోహపు మెరుగు రెండు మూడు చుక్కల నుడయోగించిన యెడల వెంటనే చాలకాలముందు మంచి మెరుగు వచ్చును. పాత వాడుకకంటె ఈలాగు మిక్కిలి సులభముగాను త్వరగాను మెరుగు పెట్టవచ్చును.

'బ్రాస్సో' మెరుగును రెండు మూడు చుక్కలు నొక గుడ్డ పేలికమీద చల్లి యా గుడ్డ పేలికతో పాత్రలను రోమినయెడల బహు చిత్రముగా యా పాత్రల మెరుపోయి, మంచి మెరుగు, కాంతివచ్చును. పంట పాత్రలకు, భోజనముచేయు పాత్రలకు మెరుగు పెట్టిన తరువాత పరిశుభ్రమైన నీటితో వాటిని కుడిరించి బాగుగా కడుగవలయును.

'బ్రాస్సో' మెరుగుయందు కొత్త మొదలైన పదార్థము రేపియు లేవు. కేరెతో తాకబడకయే ఉపయోగించవచ్చును.

యా ట్రైన్ 105

అమెలికా విరేచనములకు దీర్ఘకాలమునుండి యున్న ను బాసిల్లరీగా నున్న ను అద్వితీయమైన నివారిణి

మాత్రము ఎనీమాలు

మాహులెస్సు, మెన్స్ట్రువండు తొగూరుచేయబడినది.

ఒకప్రకారముచే గలగు వ్యాధులకు, ఉష్ణప్రచేతములందు గలగు వ్యాధులకు చికిత్సాయము, హామెగర్ల అం దను రోమిష్టులనర్థము విశేషమునగు దొరకును.

BEHRING INSTITUTE MARBURG-LAHN GERMANY

Madras Representative :- T. RAMACHANDRA RAO, 153, Broadway, Madras.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్యగ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా|| సత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము) ... 2 4 0

హిందీబాలశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది) ... 0 6 0

పోర్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము ఆంధ్రపత్రిక కార్యాలయము, 7 తంబు శెట్టిపేటి మద్రాసు.

మదరాసు మార్కెట్ రిపోర్టు

జులై 24-9-26

ఇరువదిగజముల "సి" ధరలు

కాకికాయలు—22 X 22 మంగిపూర్లు (బి) రు 9-14-0.

కాకికాయలు—22 X 22 వేరు రకములు (బి) రు 9-0. సరాసరికము రు 8-0.

తెలుపుముల్లు—1708 రు 18-12-0; గ్లాస్ 9000 రు 18-8, ఎల్. ఎల్. 78 రు 8-9; ఇ. సి. 78 రు 9-2; 88-888 రు 18-0; 8878 రు 8-4-0 1702 రు 11-8; 2908 రు 7-12. 9978 రు 9-2-0, ఆర్ 78 రు 8-4-0. 578 రు 8-4-0. Z. Z. 78 రు 8-10-0.

సూలు

40 నెంబరు, సీమ (5 పాకట్టుకు)—బాక్స్—రు 5-10-0 చలువ రు 6-7-6 పచ్చరంగు రు 8-12-0; పడవ రు 8-8-0; కాగి రు 8-10-0 సవరణ రు 7-14-0.

40 నెంబరు జపాన (పదిపానులకట్టుకు)—నక్షత్రము రు 12-2-0.

60 నెంబరు సీమ (5 పాకట్టుకు) అడకతెర 17-0-0 నెమలి రు 15-15; "గేట్" రు గొడ్డలి రు 9-10-0 కట్టిబండి రు 9-12-0 ఎడ్డుగడియారము రు 9-8-0; కటకాడు రు 9-8-0.

60 నెంబరు జపాన (పదిపానులకట్టుకు)—భూగోళము—నీలంచేత రు 18-14-0.

లోహములు

ఇనుము:—బెల్లియను చట్టకమ్మిలు ఒకబారవన ధరి రు 27-8. రు 84.

ఇత్తడిరేకు:—ఇంగ్లీషు రు 258. జర్మను (డిజ్ మార్క్) రు 288; రాగిరేకు రు 257.

టిక్ రేకు:—(90 మొదలు 95 వరకు ఉన్న కేన్ టిక్ రేకు) 91 రు 19-8-0.

కలాయెంతు రేకు:—24" గేట్ 6" 7" 8" 9" 10" రు 15-0-0, రు 15-4-0.

సీమింగ్ పీపాసు నల:—

నార్మల్ అవుముల్లు రు 18-8, నెమలి రు 11-4. "జింక్" చక్కెర (రేడి) రు 82-4-0.

వాయికాధరలు ఆగస్టు రు 82-2. సెప్టెంబరు రు 82-0

అక్టోబరు రు 81-15. నవంబరు—డిసెంబరు రు 81-15.

వేరుసెనగ పప్పులు

మార్కెట్ ధరలు:— "సి.సి.కె" రు 45, రు 58.

సాదాపాసు రు

వేరుసెనగమూనె

"గానుగ" రు 122. "ప్రెస్" రు 120.

అముదము

(గానుగర) రు 92.

వదునుచేసినతొలు రతి 1 టిక్

	మొదలు	వరకు
ఎడ్డుతొలు (9 1/2 మొదలు 9 రకులు) రు 0 12 6	రు 0 13 8	
" (7 1/2 ")	రు 0 13 8	రు 0 18 9
" (తేలిక)	రు 0 15 9	రు 1 1 8
" బెంబూరు (9 1/2 మొదలు 9 1/2) రు 0 12 7	రు 0 13 8	
" " (తేలిక వరకు) రు 1 1 8	రు 1 1 9	
" (విజయనగరం 7 1/2 ")	రు 0 13 6	రు 0 14 0
" (వీరూరు 7, 7 1/2)	రు 0 14 6	రు 0 15 0
గేట్ తొలు	రు 0 10 0	రు 0 10 8
గేట్ మూడతొలు	రు 1 0 9	రు 1 1 6
అవుదుడతొలు	రు 1 12 6	రు 1 14 0
మేకతొలు	రు 2 10 0	రు 2 15 0
నార్మల్ తొలు	రు 2 14 0	రు 3 5 0

వదునుచేయని పచ్చితొలు

బెంబూరు మేకతొలు	100-కి రు 160 0 0	రు 170 0 0
బెంబూరు మేకతొలు	" రు 155 0 0	రు 170 0 0
బెంబూరు నార్మల్ తొలు	" రు 180 0 0	రు 185 0 0
బెంబూరు నార్మల్ తొలు	" రు 180 0 0	రు 170 0 0
అవారముపట్టు బారము 1-1	రు 25 0 0	రు 30 0 0
కొన్నతొలు	రు 20 0 0	రు 23 0 0
కర్ర తొలు	రు 80 0 0	రు 45 0 0

నన్నయభట్టు త్రిత్రియుడా?

[కాశీభట్టు బ్రహ్మయ్య శాస్త్రిగారు]

చెన్నపురిలో నాంధ్ర భాషాచరిత్రము గూర్చి శ్రీ శతావధాని దోమా వెంకటస్వామి గుప్తగారు రచనాత్మక మిచ్చు సందర్భమున నవవృద్ధిభట్టు త్రిత్రియుడా భగవంతుల గుప్తగారు తమ యభ్యుత్థ కోపనాసములో "నన్నయభట్టు బ్రాహ్మణుడుగాడు. త్రిత్రియుడా. రాజరాజ నరేంద్రుడును నన్నయభట్టును ఒకేవర్ణమునకుం జేసినవారు. ఆకాలము నందు వృత్తి భేదమువలన నన్నయ బ్రాహ్మణుడనియు రాజ రాజ త్రిత్రియుడనియు పిలువబడిరి. ఇది కావనములవలన నిర్ధారణ అగుచున్నది." అని నెలవిచ్చిరట. ఇది చాల వింతను బుట్టించుచున్నది. మాతనవాద మగుటచే మన కొకింత వింతగఁ గాన్పించినను నిందు సత్యమున్నయెడల దప్పక గ్రహింపదగి నదియే. కావున దీని బలా బలములను విమర్శించుకొందము.

బ్రాహ్మణాదిజాతులు వృత్తినిబట్టి యేర్పడెనా? మన ప్రమాణ గ్రంథముల బాగుగ విమర్శించి చూచుకొనని నవనాగ రకులు చాతుర్వర్ణ్యము, వృత్తులనుబట్టి యేర్పడినదే గాని జన్మముచే నేర్పడినదేకాదని కొంతకాలమునుండి వాదించుచున్నారు. కాని యీ వాదమునకు వారి సాహసమే యాధారముకాని మఱి యేయితరాధారమును లేదు. వర్ణభేదము జన్మముచేతనే గల్గినది. కాని వృత్తినిబట్టి కలిగినది. కాదనుటకుఁ గల హేతువుల నీకింద నిర్వచించుచున్నాఁడను.

1. నన్నయ కాలముకంటె బూర్వమున విరచింపబడిన మృచ్చకతికములో దక్షిణానాయకుఁడగు చాచదత్తుడు వి ప్రుఢుని తెలుపబడియున్నది. ఇతనివృత్తి వణిజవృత్తి యని యందే లిఖింపబడియున్నది. శూద్రకముహూర్తానాటికి వర్ణ భేదము వృత్తిమాత్రముచేతనే కలుగునదిగా నుండియెడల వణి గ్యవృత్తిగల గల చాచదత్తుడు వైశ్యుడై యుండవలయును. కాని విప్రుడై యుండుట కవకాశములేదు. అయినను, వైశ్య వృత్తిగల ఈ చాచదత్తుడు విప్రుఁడుగా నందు దెల్పబడి యు న్నాడు. కాబట్టి యానాటికి వర్ణభేదము వృత్తినిబట్టియుండ లేదనియు జన్మమును బట్టియు యుండెడి దనియు జేయుచున్నది.

2. మహాభారతమున శత్రుజిత్తుడైన ద్రోణకృపాశ్వుత్థా ములు, బ్రాహ్మణులుగాఁ జెలపబడియుండిరి. ఆనాటికి బాతిభేద ము వృత్తినిబట్టియే కలిగియున్నదగునో నిట్లుండుట కవకాశ ముండదుకదా! ఈకాలము శూద్రకముహూర్తానాటికి కాలముకంటెను బ్రాచీనము. ఇంకనుఁజూనియైన విదురుఁడు శూద్రుడుగాఁ జెలపఁ బడియున్నాడు. ఇదియు నానాడు వృత్తిచే వర్ణ మేర్పక లేదని తెల్పుచున్నది.

3. రామానుజములో మునివృత్తిలోనుండి దశరథుని బాణాపాతంబు పడిన మాణవకుడు వైశ్యుడై యున్నాడు. వృత్తినిబట్టి చూచిన నతఁడు బ్రాహ్మణుఁడు గావలసినదికదా! అట్లులేదు. కావున భారతకాలము కంటెను బురాతనమైన రా మానుజకాలమునఁగూడ జన్మమునుబట్టియే బాతిగలిగెడిది కాని వృత్తినిబట్టి కలిగెడిది కాదు.

4. రామానుజముకంటెను బురాతనమైనది మనుస్మృతి. ఈ మనుస్మృతిలో శూద్రరాజ్యములు వేర్వేర్వఁబడియున్న వి. ఈయఁశమున నవనాగరకులుగూడ నంగీకరించియున్నారు. మనువుకాలముందు, వృత్తిచేతనే బాతి యేర్పడియున్నయెడల, త్రిత్రియభ్యుత్థభగవంతుల పరిపాలనవృత్తిగలవానిని మనువు శూద్రులనుగాఁ జేర్చెను. యెట్లు కలిగినదో శూద్రరాజ్యము తెల్పుండఁగలవు? రాజ్యము చేయవారెల్లరు త్రిత్రియులు కావలయునగుదా! మనువుకాలమున త్రిత్రిధర్మము కలవారై యుండియునుగూడ బాతిచే శూద్రులని తెలుపబడినవారుకలరు. కావున మనువునాటికి జన్మముచేతనే బాతికలిగెడిది కాని వృత్తిచేతనే కలిగెడిది కాదని స్పష్టమగుచున్నది.

5. స్మృతులకంటెను బురాతనములుగాని మాత్రములు దురు. ఈమాత్రములలో "గర్భవృత్తి మేధాబ్రాహ్మణ, ముపనతః త, గర్భకాదశేషరాజవ్యం, గర్భద్యావ శేష వైశ్యం" అని తెలుపబడియున్నది. బ్రాహ్మణులకు గర్భవృత్తి ముందు నతఁగా సాధారణముగా నేండెండ్ల వయసున మున్నపు డుపనయనము చేయవలయునని విధింపబడియున్నది. ఏడేండ్లబా లుఁ దేవుత్రియు గలిగియుండ దనునది లోకవిశిషయ. అయినను ఏడేండ్ల బ్రాహ్మణుడని యందు తెలుపబడియున్నది. జన్మచేతనే బ్రాహ్మణత్వము వచ్చునప్పుడే, యేడేండ్లబాలఁడు బ్రాహ్మణు డనించుకొనునగాని వృత్తిచేతనగునో గట్టిపెంచు కొననేరదు. అదిగాక యుపనయనమునకు బూర్వమే యా

బాలకుడు బ్రాహ్మణుడుగాఁ జెలపబడియున్నాడు. కావున మాత్రకాలమునఁగూడ జన్మముచేతనే బ్రాహ్మణత్వాదికము కలిగెడిదని రూఢిపడుచున్నది.

6. మాత్రములకంటెను బ్రాచీనములగునవి ఉపనిషత్తులు. ఈయఁపనిషత్తులలో దేశపరిపాలనము చేయుచున్న జాన శ్రుతి యనుప్రభువు శూద్రశబ్దము చేసంబోధింపబడియున్నాడు. నవనాగరకు లెల్లరు నాతఁడు శూద్రుడైయుని నొక్కిచెప్పఁ జొచ్చిరి. కాని యాతనివృత్తి శూద్రవృత్తికాదే. త్రిత్రియశబ్దో ధకము ప్రజాపరిపాలన వృత్తియే. నిజముగా వృత్తినిబట్టియే వర్ణము లేర్పడిన పనునమ్ముక మొనవనాగరకులకున్నయెడల త్రిత్రి యవృత్తియుండు గల యీజాన శ్రుతిని శూద్రునిగా విశిష్టము తెలిపి రి? వీరితనిని శూద్రునిగాఁ జెల్పుచున్నారని గావున వీరిహృదయములలో బాతినిబట్టియే వర్ణము లేర్పడియున్ననను సూచకలిగినట్లు తెలుచున్నది.

7. ఇంతయేల వేనభాగములకు బ్రాహ్మణములలో "ఆ వృత్తం బ్రాహ్మణముపయోగి" అని తెలుపబడియున్నది. పైన చెలుపబడిన రీతిగా అవృత్తములు గల బాలకుడేవుత్రియును. గలవాఁడు కానేరడు. కాని తండ్రినిబట్టి యనగా జన్మముబట్టి వర్ణమేర్పడినది. కాని వృత్తినిబట్టి కావని రూఢియగుచున్నది.

"చాతుర్వర్ణ్యం మయావృత్తం గుణకర్మభాగభాగః" అని భగవద్గీతలో గుణ కర్మ విభాగము చేపర్ణభేదము కలిగినట్లు తెలుపబడియుండలేదా? యందుచేని ప్రభగవద్వాక్యమువలన నట్టిభావము కలుగదు. భగవంతుడు సృష్టిలోనే గుణకర్మములనుబట్టి నేను చాతుర్వర్ణ్యమును జేసితినుటచే భగవంతుడే సృష్టిచేయునప్పుడే నూ కర్మవిభాగమును చేసి వర్ణభేదము నేర్పరచెనని రూఢిపడుచున్నది. "మయావృత్తం" అనుటచే నిది భగవన్నిర్మితముకాని మానవనిర్మితముకాదని స్పష్టమగుచున్నది. కాన దీనిచే బాతి నను చాతుర్వర్ణ్యము జన్మముచే నేర్పడినట్లు నిరదమగునది.

కాబట్టి యనాదిగా జన్మమునుబట్టియే బ్రాహ్మణత్వాదిక మెప్పుడును గలుగుచున్నది గాని వృత్తిచేతనే గలుగుటలేదని లోకము గ్రహించుకొనవలసి యున్నది. ఇట్లుండ నన్న పార్థుని నాడుగూడ వృత్తినిబట్టియే బ్రాహ్మణత్వాదిక వర్ణ లక్షణము కలిగెడిదని శ్రీగుప్తగారు చెప్పినదంతయును గ్రాహ్యము కానేరదు.

వృత్తిచేతనే బ్రాహ్మణత్వాదిక మేర్పడినదను మన వన నాగరకులును బ్రాహ్మణులునుగూడ నెప్పుడో పైనచెప్పిన కాలములకంటె బూర్వమున అదికాలమునాడే వృత్తిచేతనే యుని డెడిదిగాని ఇటీవల కాదని లిఖించియున్నారు. నన్నయనాఁ డనగా మొన్న మొన్నటి క్రీస్తుశకము 11-వ శతాబ్దమునఁగూడ వృత్తినిబట్టియే వర్ణభేద మేర్పడినదని శ్రీగుప్తగారు వ్రాయుట కదవింతను బుట్టించుచున్నది.

పోనిండు: వాదమునిమిత్తము మన శ్రీగుప్తగారు నెల విచ్చిన రీతిగా నన్నయభట్టునాడుగూడ వృత్తిచేతనే బాతి యేర్పడినది యంగీకరించినను, మన శ్రీగుప్తగారి వాదము నకు హాని పాటిల్లునగాని లాభము కలుగ నేరదు. "ఆకాలము నందు వృత్తిభేదమువలన నన్నయ బ్రాహ్మణుడనియు రాజ రాజ త్రిత్రియుడనియు పిలువబడిరి" అనిగదా మన శ్రీగుప్తగారు వచించియుండిరి. దీనినిబట్టి నన్నయ భట్టు ర కుఁడు బ్రాహ్మణ వృత్తి యందుండెడి వాఁ డనియు, రాజ నరేంద్రుఁడు త్రిత్రియవృత్తి యందుండెడివాడనియు మన శ్రీగుప్తగారుంగీకరించునట్లు లేదు మున్నది. భారతమునాడు నన్నయబ్రాహ్మణుడని తెలుపుచున్నది. తామంగీకరించిన రీతిగా బ్రాహ్మణవృత్తి గలిగి బ్రాహ్మ ణుడనని స్వయముగ జెప్పుకొనుచున్న నన్నయభట్టును త్రిత్రి యుడని తెలుపుటకు మన శ్రీగుప్తగారు సాహసించిరి? తెలియవచ్చుటలేదు. ఆకాలమున వృత్తినిబట్టిగదా బాతియేర్పడినదని వీరే చెప్పిరి. ఆకాలమున నన్నయభట్టు బ్రాహ్మణవృత్తి యందున్నాడనియు వీరే తెల్పిరిగదా. ఇంక నన్నయను త్రిత్రి యు డనుట స్వనచరవాక్యమొకమును దెచ్చి పెట్టుకొనుటగాదా? మన శ్రీగుప్తగారు తాము స్వయముగా జెచ్చి పెట్టుకొనిన ఆకాలమునందు వృత్తిభేదము వలన నన్నయ బ్రాహ్మణుడని యు రాజరాజ త్రిత్రియు డనియు పిలువబడిరి అను వాక్యమే నన్నయ త్రిత్రియుడని తాము పల్కిన సాహసోక్తిని బండించి వైచుచున్నది. వీరి వాచరహస్యముం బట్టియే నన్నయ భట్టుర కుడు బ్రాహ్మణుడుకాని త్రిత్రియుడుకాదని తెలుచున్నది. "అభిమతి విస్తరేణ."

ఆంధ్రనాటకలోకము

శతావధాని కాశీకృష్ణాచార్యులవారి సంభాషణలు

ప్రశ్న-సాధ్యునిచారము.

ప్రశ్న-సాధ్యునికు ప్రమోదన స్థితియందు, నటు డేస్థితియందును?

ఉ:- ఒక్కొక్కడు ప్రమోదన స్థితియందు, ఒక్కొక్కడు డేస్థితియందు.

ప్రశ్న-ప్రమోదనకు నటునకా?

ఉ:-బాదు.

ప్రశ్న-ప్రమోదనకు?

ఉ:-సభ్యులకు ప్రమోదనచితివని.

ప్రశ్న-అది ప్రమోదనకే?

ఉ:-కల్పింపకయే కల్పించితి ననుకొనుటచేత.

ప్రశ్న-ప్రమోదన స్థితియన్న నేది?

ఉ:-ఇట్లునుకొనుట యనప్రమోదన స్థితి.

ప్రశ్న-నటనకు ప్రమోదన స్థితియందు నటు డేస్థితిలో

మంద కనరా?

ఉ:-స్వ, స్వరూపస్థితియందు.

ప్రశ్న-స్వ, స్వరూపమున నటునిపూర్వస్వరూపమా?

ఉ:-కాదు.

ప్రశ్న-ఏల?

ఉ:-నటుని పూర్వస్వరూపము, నటునికి స్వ, స్వరూపము కాకుంటుచేత.

ప్రశ్న-నటునికి యేది స్వ, స్వరూపము?

ఉ:-నటస్వరూపమే.

ప్రశ్న-ప్రమోదనస్థితిలో నటుని పూర్వరూపము గోచరింపకూడదనియ్య తమయభిప్రాయము?

ఉ:-కూడదనికాదు, సమకూడదని.

ప్రశ్న-నటునకు ఆహార్యస్థితి సహజమగుచుండ ప్రమోదన స్థితి సంభవించునా?

ఉ:-సహజస్థితి అదియే యగుచో నిది (ప్రమోదనకు)

యెట్లు సంభవించునా?

ప్రశ్న-కాన నిది (ప్రశ్న) యేమి కావలెను?

ఉ:-సహజస్థితికి అసహజముకానిస్థితి.

ప్రశ్న-ప్రమోదన సహజస్థితి యైన నేమి కావలయునా?

ఉ:-ఇట్లు ప్రమోదనకు, నటులెల్లరకు సహజము

కావలెను.

ప్రశ్న-ప్రమోదనకు నటునకు సహజస్థితి కానిచో, స

హార్యస్థితి భంగము వొందదా?

ఉ:-పొందదు.

ప్రశ్న-ఏల?

ఉ:-ఇదియే ప్రమోదన లోబడుట యెల్లరకుసహజస్థితి కాకుంటుచేత.

ప్రశ్న-నటుని సహజస్థితియగు ఆహార్యస్థితియైన కిందు

భంగము రాలేదా?

ఉ:-రా లేదు.

ప్రశ్న-ఏల?

ఉ:-ఈ ప్రమోదన యందు ఆహార్యస్థితియగు భంగము వొందకుంటుచేత.

ప్రశ్న-ప్రమోదన కలుగుచు సహార్యస్థితి గలిగిందా?

ఉ:-ఆహార్యస్థితి గలిగింపకుంటుచేతనే ప్రమోదన గుట

యగునుగా.

ప్రశ్న-అదియెట్లు?

ఉ:-ప్రమోదన ఆహార్యస్థితి మగుటచేత.

ప్రశ్న-సామాన్యప్రమోదన యెట్లు సిద్ధము?

ఉ:-అయత్న సిద్ధము.

ప్రశ్న-ప్రకృతిప్రమోదన యెట్లు మెందు గలదు?

ఉ:-ప్రమోదన కల్పించితి ననుకొనుకీయయందు.

ప్రశ్న-ఈ ప్రమోదన ఆహార్యస్థితియగునెట్లు?

ఉ:-ఈ ప్రమోదన ఆహార్యస్థితియే మూలమగుటచేత.

ప్రశ్న-ఈ ప్రమోదనయందు ఆహార్యస్థితియగు ఉండునా?

ఉ:-ఉండును.

ప్రశ్న-ఎట్లుగా?

ఉ:-అంతరి తమగునట్లుగా.

(ఒక విలేఖరి)

మదనకామేశ్వరిలేఖము

శ్రీమదాచార్యుల వారి, నిక్కాక, నిష్కర్షణ కృష్ణవస్తు, అతిమాత్రము మొదలైన వారిచే బలమును, విర్యవృద్ధిని, గలిగించుట చర్యసాధనము. 20 రు. డబ్బీ రు 1-4-00 పి. పి. 0-6-00 పి. పి. అంశు కో, ఆయుర్వేద శాస్త్రం, వెరదేవి. (నెల్లూరు.)

ఆంధ్ర గ్రంథమాలయందలి మూడవకుసుమము వెలువడినది.

త్వరపడుడు:

39 వ భారతజాతీయ మహాసభ, బెల్గాము.

గాంధీ మహాత్మని

అధ్యక్షోపన్యాసము, తీర్మానములు

మహాత్మని ఈ యధ్యక్షోపన్యాస ముత్కృష్ట భావభరితమై స్వరాజ్యప్రాప్తి కు తత్తమమార్గమును నిరూపించుచున్నది. ప్రభుత్వమునకును, ప్రజానాయకులకును, స్వధర్మానుష్ఠానవిధానమును మృదువుగ గరపుచున్నది. దేశమంత్రారాధనానక్త మగు నాంధ్రలోకమునకు మహాపకారక మయినది. వెల 0-4-0.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల,

తపాలుపెట్టె నెం. 212, చెన్నపురి.

NESTLE'S

MALTED

MILK

is as

Beneficial

as the name of

NESTLES

is

World Famous

15 oz. Bottle Rs. 1-12

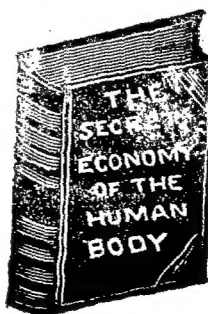
శరీరమర్తశాస్త్రము

చదువ చదువ పంపింపించెదరు! నీకు కావలసినదియ! నీవు మాడవలసినదియు చాలాలోకాలు చెడిన శాస్త్రమిదియే!

ఆంధ్రభాషలో ఇట్టి పూర్తి లేస్వరము కాస్త్రము ఇదివరకు యెవరివల్లవారహారంగముగా ప్రచురింపబడలేదు.

దీనిలో శ్రీ పురుష లక్షణములును, వారియొక్క అవయవము నిలత్తులును శ్రీ గార రహస్యములును, మొగ అది అను శిశు ఉత్పత్తి వివరములును, పూర్వము మహాముఖుల మర్మముగా వ్రాసిపెట్టినపుస్తకమును చక్కగా 64 విధిచిత్రపటములతో ముద్రించి యున్నాము.

రూ 1-0-0 పి. పి. చార్జి 7 అణా. ఎం. ఎస్. సరస్వతి అందు కంపెనీ, నెం. 11, ఆరుముగంబిది, మదరాసు

చెన్నపురి బజారుధరలు

1920-వసం సంవత్సరం. 24-వ తేది శుక్రవారము

1. ధాన్యములు.

చియ్యము బస్తా 1-3 రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

చియ్యము బస్తా	రు 1-3	రు 68 0 0	మొదలు 77 0 0 వరకు
కుసుమ తెనాలి	రు 48 గలదు	రు 12 8 0	18 0 0
నెల్లూరిని	రు 14 0 0	15 0 0	
దిల్లి	రు 15 0 0	16 0 0	
రాగులు	రు. 164 బస్తా 1-3	రు 9 10 0	10 0 0
మత్తలు	రు 22 0 0	25 0 0	

2. ధాన్యము వస్తులు

కందులు	బస్తా 1-3 రు 205	రు 12 8 0	18 4 0
నెవగలు	రు 18 8 0	14 4 0	
నెవలం	రు 14 0 0	15 0 0	
మినుములు	రు 16 8 0	18 0 0	
ఉలవలు	రు 9 0 0	9 8 0	

3. నూనెవస్తువులు.

మత్తలనూనె	రు 1-3	రు 158 0 0	156 0 0
కయ్య మ 1-3	రు 14 0 0	25 0 0	
కొండాపురంపేరు నెనగవస్తు	రు 1-3	రు 50 0 0	52 0
ఇతరప్రదేశము	రు 48 0 0	49 0 0	
నేరు నెనగనూనెగానగ	రు 1-3	రు 121 0 0	117 0 0
అముదము	రు 1-3	రు 92 0 0	98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపసుపు	రు 1-3	రు 72 0 0	78 0 0
కూరకనుపు	రు 25 0 0	28 0 0	
మిరపకాయలు(గుంటూరిని)	రు 1-3	రు 180 0 0	187 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు నీలిమందు	రు 1-3	రు 40,40	
కాళహస్తపాయకట్టు	రు 50,50		
తెల్లము	రు 1-3	రు 40 0 0	60 0 0
చింకపండు	రు 1-3	రు 85 0 0	86 0 0

5. ఇనుము.

కట్టారకం	రు 1-3	రు 28 0 0	30 0 0
చవరం	రు 29 0 0	31 0 0	
రవుండు	రు 27 0 0	29 0 0	

6. లోహములు.

వండి 100 కులంకు	రు 64 2 0	64 8 0	
బంగారము, కులము 1-3	రు 21 4 0	21 8 0	
పవరము 1-3	రు 18 8 0		
ఇత్తడి	రు 1-3	రు 240 0 0	258 0 0
రాగి	రు 1-3	రు 258 0 0	282 0 0

7. దూది.

బోండావస్త్ర బాదన 1-3	రు 800 0 0		
పల్నాడు దూది	రు 145 0 0		

8. నూలు.

పుల్లూరు యేనుగ నెం 8 1/2 పెట్టె 1-3	రు 8 4 0		
యూరేయేనుగ నెం 2 1/2	రు 6 12 0		
నెం 20 పెట్టె సెంసం	రు 7 10 0		
నెం 22	రు 7 14 0		
నెం 12 1/2 అద్దము	రు 8 8 0		
నెం 12 1/2 గోడిచేరి	రు 6 0 0		
నెం 14 1/2	రు 8 7 0		
నెం 12 1/2 మ్యాకాటర్	రు 8 10 0		
నెం 14 1/2 మ్యాకాటర్	రు 6 0 0		
నెం 10 1/2 గోడుంబుస్తూరు	రు 5 4 0		
నెం 2 1/2	రు 5 14 0		
నెం 14 1/2	రు 6 8 0		
నెం 12 1/2 మూలి	రు 5 12 0		
నెం 1 1/2	రు 5 10 0		

అమృత తాంజనము

ఉక్కిరిగట్టితో నహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.
అమృతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుకెట్టి పేధి, మద్రాసు లేక, చొంఠాయ

కాసు బంగారమునకు, సీమవెండికి, తర్పములకు పూచీ నిచ్చెదము.

మావద్ద పలంకముల లోలాకులు, దుద్దులు, మోపులు, బంగారు మెడలెయిములు, మొలతాడులు, టంబురు మొదలగునవి తయారుగ నున్నవి. వివరములకు ఈదిగువ విలాసములకు వ్రాయుడు.
పోస్త్రెటర్లు: కాకుమాను లక్ష్మయ్యచౌదరి, శనగపాటి కోటయ్య అండ్సుబ్రదర్సు.
ది ఆంధ్ర జ్యాయలరి మాన్యుఫ్యాక్చరింగు కంపెనీ
హెడ్ క్వార్టర్లు: బెజవాడ. 1149 (3) 1597 బ్రాంచి: 51 ప్రెనాబజారులోడ్డు మద్రాసు

Powell's Extract of Golden

(3421) పవలుగారి అమృతమైన గెనో
నెగరోగమునకు
అమృతమైన గుణమిచ్చును.

ఆంగ్ల ఆయుర్వేద ఔషధములనుండి తయారుచేయబడినది.
సెగరోగము, మేహరోగములు, మూత్రాశయము, మూత్ర
పిండములయొక్క వాపు, శుక్ల నష్టము, బలహీనము, పిపులోనొప్పి
మొదలగు వాటిని ఇది నమ్మకముగా కుదుర్చునట్టి దివ్యౌషధము.
గుణము:—6 మోతాదుల గెనోను పుచ్చుకొనిన తక్షణమే
స్రవణము తప్పక నిలుచును. మరియు మూత్రసంబంధమైన చికు
లన్నియు మాయమగును. మూత్రమందుండు మంటకూడ తగ్గున
దానియొక్క గుణము తెలియుటకై ఒకసారి దానిని వాడవలెను.

తీక్ష్ణమైన వ్యాధికి బుడ్డి నెం 1 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-4-0
దీర్ఘవ్యాధికి బుడ్డి నెం 2 ఒకటికి ధర ర్పు. 1-8-0

మా దివ్యౌషధములను నుప్రసిద్ధమైన దుకాణము లన్నిటిలోను దొరకును.
మా చిత్రవిచిత్రపు క్యాటలాగునకై వ్రాయుడు.
ఉత్తరము లన్నియు ఆంగ్లభాషలో వ్రాయవలెను.

N. Powell & Co.,
Manufacturing Chemists,
Lamington Road, BOMBAY

స్వయంశిక్షా సంస్కృత
గ్రంథములు

న. స్వామినాథశాస్త్రి కృతము
తెలుగు లిపిలో తెలుగురీతితో నున్న బాలకావ్యంబు
0-6-0 నీతికథా సప్తతి 0-12-0; శబ్దరూపావళి 0-5-0;
లింగానుశాసనము 0-4-0; ధాతురూపచంద్రిక 1-4-0.
IN DEVANAGARI SCRIPT AND ENGLISH
Outlines of Sanskrit Grammar 1 8 0
Outlines of Sanskrit Compound 0 4 0
పలయువారు:—N. S. నీలకంఠం C/o N. S. నర
సింహం, బ్రయినింగ స్కూలు, అనుభాపురం, హైదరాబాద్
అని వ్రాయవలెను.
[81-12-26 లోగా కొనువారికి 1 రూ. కి 2 అణాలు
కమిషన్ ఇవ్వబడును.]

మాన స్తోత్రాన్ని మాత్రము
30 మాత్రము 0-10-0 (పది అణాలు)

శిలకులభము! (పోర్టుఖిల్లుల ప్రత్యేకము) నుణమగ్గకము!
శరీరములో ఉష్ణాధికముచే కలిగిడి పైతృకాకల
క్షమాత్రము దివ్యమృతము. అదీర్ఘము, అమచి, అపులింఠిం,
అగ్నిమాంద్యము, అతిహాహము, ఎక్కిళ్లు, సర్వాంగముల
యందు బలతయము, పిత్తము, పాచ్యములు, శిరస్సు,
ప్రేక్ష, అనులు మొదలగునానియందు గలిగిడి నొప్పలను
దోగొట్టి కేహమును మంచి అకోగ్యమును గుచ్చును.
ఈమాత్రము మేహవారినొప్పలను పెంటసేమాన్యును.
ఇందు ఆసేవ పీషధులు చేరవని. అనుభవముగల ఔషధ
మగుటచేతను పరమహంసక్రియ యని చెప్పవచ్చును.
ఒక్కసారి వాడినానిన నిజము తెలియగలను.

చిరుకామా:— (1075)
ఆయుర్వేద వైద్యనిలయం,
పోస్టు నిడుకూలు, ఎలక్ట్రు, గుమ్మాలూ.
హైదరాబాద్, తూర్పు గోదావరి జిల్లా.

ఏజెంట్లు కావలెను 2081

తలనొప్పి, యికాపుయంబా, చేయి కాలు పట్టుకొనుట,
పంటినొప్పి మొదలగువ్యాధులను ఒక ఊణములో పోగొట్టగ
భ్యాతికెందిన “జానా తైలమునకు” సమమును మందు శో
యు లేదు, చాల యోగ్యతాపత్రములను పొందియున్నది.
బడ్డి 1-కి అణాలు 6 యిచ్చి ఉపయోగించి చూడుడు.

అమర్ చెందు, శోభాచెందు
యింగ్లీషుమందులు పలసరకులు నల్పూరిక్
నైట్రిక్, మొరాటిక్ ఆసిడ్లు, వ్యాపారములు
నెం. 63 నైనప్పనాయనిపేధి, మదరా

ఆంధ్రభాష తెలిసినవారు మిక్కిలి సులభముగా ఆంగ్ల భాషను నేర్చుకొనవచ్చును

ఆంగ్ల ఆ సాన్ లేక ఆంగ్ల బోధిని

ఈ దివ్యమైన గ్రంథము ఇప్పటికి 10,000 మందిచే చదువబడి నుప్రసిద్ధిచెందినది. తండ్రిపాఠి
ముద్రించబడుచున్నది. వారముదినములలో తయారగును. ఆంగ్ల, ఆంగ్లభాషలయందు ఎక్కువ ప్రావీణ్యము
గల పండితునిచే సరికొల్పింది వ్రాయబడినది. వారము దినములలో కాపీలు సిద్ధమగును. 60 దినములలోగా ఎవ
రైనను ఆంగ్లభాషను గురుసహాయము లేకయే నేర్చుకొనవచ్చును. ఇది ఆంగ్లభాష మాట్లాడుటకును చదు
వుటకును, వ్రాయుటకును బాగుగా సేగ్గును.

600 పుటలుగల పెద్దగ్రంథము. ధర ప్రతి 1-కి ర్పు 2-0-0. ఆకాభంగము కలుగకుండుటకై తక్ష
ణమే ఆర్డరును పంపుడు. తపాలాఖర్చు ర్పు. 0-8-0 లగును. 1255

టి. రాజగోపాలమొదలియార్, 302 టంకశాలపేధి, మద్రాసు.

